

פרוייקט השו"ת

מדריך למשתמש

תקליטור מס' 13

פרוייקט השו"ת, אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 52900
דואר אלקטרוני : responsa@mail.biu.ac.il
אינטרנט : <http://responsa.biu.ac.il>
טלפונים : 03-5318411, 03-5318626, 03-5318343
פקס : 03-5341850

סימנים רשומים :

Microsoft הינו סימן רשום של חברת Microsoft Corporation.

IBM הינו סימן רשום של חברת International Business Machines Corporation.

PC-DOS הינו סימן רשום של חברת IBM.

MS-DOS הינו סימן רשום של חברת Microsoft.

WINDOWS הינו סימן רשום של חברת Microsoft.

דגש הינו סימן רשום של חברת Accent Software International Ltd.

(c) כל הזכויות במוצר ובחבורת זו שמורות לאוניברסיטת בר-אילן ולחברת בר אילן חברה למו"פ.

All rights reserved .2005 Copyright Bar-Ilan University

1	מבוא
2	פרק א - ציוד והתקנה
2	1. הציוד הנדרש
2	2. התקנה
2	2.1 הוראות התקנה
3	2.2 עצות מועילות
4	פרק ב - הוראות הפעלה
4	1. הפעלה
4	2. שימוש בעכבר
4	3. שימוש בסמן
4	4. מערכת החלונות
5	4.1 הזזת חלון ו/או שינוי צורתו
5	4.2 החלון הפעיל
5	4.3 דפדוף בתוך חלון
6	4.4 דפדוף בעזרת מקשים
6	4.5 מעבר מחלון לחלון
7	5. ניהול תמונות עם "זום"
9	פרק ג - התפריט הראשי
9	1. קובץ
9	1.1 יציאה
9	2. תצוגה
9	2.1 סרגלים
10	2.2 שורת מצב
10	2.3 חוצצים
11	2.4 מילון ראשי תיבות
11	3. חיפוש
11	4. עיון
11	5. מפתחות
11	6. כלים
12	6.1 הדף היומי
12	6.2 גימטריה
12	6.3 פסוקים לפי שמות
12	6.3.1 שמות אנשים
12	6.3.2 פסוקים המתחילים באות מסויימת
12	6.3.3 ראשי/סופי תיבות
13	6.4 מראי מקומות
13	6.5 מאגרים פעילים
13	6.6 ביוגרפיה

13	6.7	לוח שנה
14	6.8	עברית / אנגלית / צרפתית
14	6.9	מקלדת עברית
14	6.10	אפשרויות
15	6.10.1	כללי
15	6.10.2	עיון
17	6.10.3	חיפוש
17	6.10.4	גופן
18	6.10.5	הדפסה
18	6.10.6	העתקה
18	6.10.7	שמירה
18	6.10.8	צבעים
18	7.	עזרה
19		פרק ד - חיפוש
19	1.	הגדרת חיפוש
19	2.	בחירת המאגרים המשתתפים
20	2.1	התחל שוב
20	2.2	בחר הכל
21	2.3	קבוצות מאגרים
21	2.4	קטלוג
22	2.5	איתור בקטלוג
22	2.6	אישור
22	3.	חיפוש קל
23	4.	חיפוש טבלאי
24	4.1	כתיבת השאילתה
25	4.1.1	מרחק בין מלים
25	4.2	המאפיינים
26	4.2.1	קידומות דקדוקיות
26	4.2.2	סיומות דקדוקיות
26	4.2.3	כתיב מלא/חסר
26	4.2.4	קידומות
26	4.2.5	סיומות
27	4.2.6	ללא אפיון
27	4.2.7	ערך
27	4.2.8	שורש
27	4.2.9	שלילת המרכיב
27	4.3	ניקוי
28	5.	חיפוש לפי ניקוד
30	6.	חיפוש מתקדם
30	6.1	סוגי שאילתות
30	6.1.1	ביטוי
30	6.1.2	מלים מרוחקות זו מזו

32	מלים חילופיות	6.2
32	המאפיינים	6.3
33	אותיות מאפיינות	6.3.1
33	עם/בלי גרשיים	6.3.2
34	משפחה	6.4
34	חיפוש שמור	6.5
35	שאלות קודמות	6.6
35	ניהול הצורות	7
36	אופן ההפעלה	
38	שימוש ברכיבים מנופים	8

פרק ה - טיפול בתוצאות החיפוש

40	1. ניפוי תוצאות	
41	2. שימוש בתפריט עכבר ימני	
41	3. קובץ	
41	3.1 הדפסה	
41	3.2 שמור	
41	3.3 הכפלת חלון	
42	3.4 סגור חלון	
42	3.5 שמור חיפוש	
42	3.6 יציאה	
42	4. עריכה	
42	4.1 העתק חלון	
42	4.2 העתק הכל	
42	5. תצוגה	
43	5.1 מספר שורות, תוצאות מורחבות, תוצאות מקוצרות, מקורות	
43	5.2 איחוד תוצאות	
43	5.3 נפה תוצאות, היפוך בחירה	
43	5.4 שחזר תוצאות	
43	5.5 התחלה, סוף	
44	5.6 דלג למספר, דלג לספר	
44	5.7 השאילתה	
44	5.8 תוצאות לפי מאגרים	
44	5.9 סרגל כלים, שורת מצב, חוצצים, מילון ראשי תיבות	
44	6. הרחבת מקור	

פרק ו - עיון

46	חלון מפוצל	
46	פרשנים וקשרים על פסוק או פסקה מסוימת	
46	1. קובץ	
46	1.1 הדפסה	
47	1.2 שמור	

47	1.3	הכפלת חלון
47	1.4	סגור חלון
47	1.5	יציאה
47	2.	עריכה
47	2.1	העתק ללוח
48	2.2	בחר הכל
48	2.3	איתור, אתר את הבא
48	2.4	העבר לחיפוש
49	2.5	הוספת מראה המקום
49	3.	תצוגה
49	3.1	קטע +, קטע -
49	3.2	פרק/סימן
49	3.3	פסקה מקורית
49	3.4	נושאים
49	3.5	קשרים
49	3.6	ביוגרפיה
49	3.7	פרשנות
50	3.8	תוצאה +, תוצאה -
50	3.9	שורת המקור
50	3.10	התחלה, סוף
50	3.11	סרגל כלים, שורת מצב, חוצצים

פרק ז - מפתחות 51

1. נושאים בשו"ת בעריכת מכון "נתיבי ההלכה – מאגרי מידע תורניים",
בסיוע משרד החינוך – מינהל התרבות 51
- 1.1 נושאים הצמודים לשולחן ערוך ולספרי השו"ת 52
2. כתבי עת – מבוסס על "מאיר לציון" (בעריכת הרב מ. וונדר) 52

פרק ח - טיפול בחלונות וניהולם 54

1. חלונות 54
- 1.1 מדורג 54
- 1.2 אופקית 54
- 1.3 אנכית 54
- 1.4 סדר 54
- 1.5 סגור הכל 54
2. ניהול חלונות 54

פרק ט - קשרים 56

1. קישוריות ישירה 56
2. קשרים 57

58	פרק י - הודעות שגיאה
61	פרק י"א - רשימת המאגרים
72	פרק י"ב - דוגמאות והסברים לחיפוש
72	1. מבוא
72	2. מרכיבי החיפוש
73	2.1 קידומות וסיומות דקדוקיות
73	2.2 קידומות וסיומות כלשהן
73	2.3 ערך
74	2.4 שורש
74	3. דוגמאות לחיפושים
84	סיכום - עקרונות
86	נספח א
86	הסכם הרשאה לשימוש בתקליטור
89	נספח ב'
90	האייקונים שבסרגל הכלים
91	אינדקס

מבוא

המערכת שרכשת, **תקליטור פרויקט השו"ת**, מכילה את האוסף הגדול ביותר של טקסטים יהודיים שמוחשב אי-פעם. רשימת הטקסטים מובאת בפרק יא.

התוכנה מאפשרת לך גישה נוחה ומהירה לכל המאגרים בתקליטור. תוכנה זו פותחה על סמך עבודה מחקרית שנערכה ב-40 שנה האחרונות על ידי צוות חוקרים ומדענים מאוניברסיטת בר-אילן.

בעזרתה תעמוד לרשותך ספרייה יהודית ביתית של מספר גדול של ספרים. תוכל לדפדף בטקסטים לפי מראה מקום ידוע מראש, לשמור קטעים מהטקסט ולעבדם במעבד התמלילים שברשותך, וכן להדפיס קטעי טקסט כדי לעיין בהם.

התוכנה מאפשרת לאחזר תוך שניות מספר את כל המופעים של כל מלה, ביטוי, או קטעי טקסט המאזכרים ביטוי. כל זאת בעזרת מגוון אפשרויות שתלמד להשתמש בהם בהדרגה. החיפוש מתבצע בעזרת מלות מפתח שתספק לתוכנה, מלות מפתח הקשורות ישירות לנושא המסוים שברצונך לאתר, או לפי מפתח נושאים שנערך ע"י מכון נתיבי ההלכה - מאגרי מידע תורניים.

ההפעלה הפשוטה של התוכנה, בצירוף מרכיביה המתוחכמים, תבטיח לך תועלת והנאה לאורך שנים ותפתח בפניך פן חדש באיתור ואיסוף מידע שלא נודע עד עתה.

פרק א - ציוד והתקנה

1. הציוד הנדרש

הציוד הדרוש להפעלת המערכת :
מחשב מסוג פנטיום II ומעלה או תואם, זכרון RAM של לפחות 32Mb, דיסק קשיח עם מקום פנוי של 410 MB, מסך SVGA צבעוני.

עכבר Microsoft או תואם.

כונן תקליטור (CD-ROM drive) במהירות לפחות 16 X.

מערכת הפעלה חלונות של מיקרוסופט 98 או ME או 2000 או XP.

תוכנת אינטרנט אקספלורר 5 או 6.

2. התקנה

2.1 הוראות התקנה

המערכת שרכשת מכילה את הפריטים הבאים :

2 תקליטורים :

- תקליטור התקנה
 - תקליטור הפעלה שעליו מוטבע מס' התקליטור
- חוברת הדרכה
תעודת אחריות

תהליך ההתקנה :

הכנס את תקליטור ההתקנה לכונן התקליטורים. תהליך ההתקנה יתחיל באופן אוטומטי המערכת תודיע לך על מיקום התיקיה בו תותקן התוכנה. עליך רק ללחוץ על הכפתור NEXT ולאחר מכן על הכפתור FINISH.

בתום פעולת ההתקנה, סגור את החלון/החלונות הפתוחים על המסך, הכנס לכונן התקליטורים את תקליטור פרויקט המערכת תופעל על ידי לחיצה כפולה

על סמל פרוייקט השו"ת (ספר פתוח עם זכויות מגדלת עליו) הנמצא בשולחן העבודה שלך.

במקרה שתהליך ההתקנה לא מתבצע באופן אוטומטי יש לבצע את הפעולות הבאות:

הכנס את תקליטור ההתקנה לכוון התקליטורים.

לחץ לחיצה כפולה על "המחשב שלי".

לחץ לחיצה כפולה על הסמל של כוון התקליטורים.

לחץ לחיצה כפולה על הקובץ SETUP (שבצמוד אליו מצויר מחשב כחול עם קופסא לצידו).

אם תתעוררנה בעיות, ניתן לבצע התקנה מחדש כמה פעמים שתרצה, על-ידי חזרה על הפעולות שתוארו לעיל.

2.2 עצות מועילות

כדי להתקין את המערכת יש צורך במקום פנוי על הדיסק הקשיח. כדאי לבדוק לפני פעולת ההתקנה, מה גודל השטח הפנוי בדיסק הקשיח, באחד מהכוננים E/D/C, כדי להחליט באיזה מהכוננים עדיף לבצע את ההתקנה.

מומלץ לעבוד ברזולוציה של 600x800 לפחות.

פרק ב – הוראות הפעלה

1. הפעלה

הדלק את המחשב והיכנס לחלונות (WINDOWS). וודא שתקליטור ההפעלה נמצא בכונן ה-CD-ROM. כאשר שעון החול הנראה על המסך מתחלף לחץ, לחץ לחיצה כפולה על הסמל של פרוייקט השו"ת. שעון החול מעיד שהמחשב עסוק בטעינת הקבצים המתאימים. כאשר תראה את מסך הפתיחה, המערכת מוכנה להפעלה.

2. שימוש בעכבר

את החץ שמופיע על המסך ניתן להזיז ממקום למקום על המסך על ידי הזזת העכבר על גבי המשטח המיועד לו. גרירת העכבר על המשטח, מבלי להרימו, קדימה ואחורה, ימינה ושמאלה, תזיז את החץ על המסך בהתאם.

הקפד שהעכבר יהיה מונח על המשטח כשהלחצנים מופנים קדימה. החזק את העכבר כשאצבע אחת מונחת תמיד על הלחצן השמאלי השולט על פעולות שונות.

כדי לבצע פעולה מסוימת, הבא את החץ, בעזרת העכבר, כך שיצביע על המקום המתאים לפעולה המבוקשת, ואז לחץ על הלחצן השמאלי של העכבר. לפעמים תידרש לחיצה כפולה (DOUBLE CLICK). בלחיצה כפולה, לחץ את שתי הלחיצות במהירות, זו אחר זו, ללא מרווח זמן ביניהן.

3. שימוש בסמן

ניתן לצבוע טקסט באמצעות סמן כמקובל בישומי ווינדוס.

4. מערכת החלונות

כיון שמערכת השו"ת מופעלת מתוך מערכת החלונות (WINDOWS), תוכל לנצל את כל היתרונות של מערכת החלונות. הרעיון הבסיסי של שימוש בחלונות הוא לחקות את צורת העבודה שלנו על השולחן. אנחנו פותחים ספר ומעיינים בו; אנו מוצאים הפנייה לספר אחר, שגם אותו אנו פותחים ומניחים על הספר הראשון מבלי לסגור אותו, וכן הלאה. גם במערכת חלונות נפתח חלון על המסך לצורך עבודתנו. כאשר תוך כדי עבודה נוצר צורך לבצע עבודה נוספת, נפתח חלון שני שחלקו, או כולו, מכסה חלק מן החלון הקודם. כך אפשר לפתוח חלון שלישי, רביעי, ועוד. בכל שלב קיימת אפשרות להגיע לכל אחד מן החלונות

הפתוחים ולהזיזם ממקומם, להעלותם על כל החלונות האחרים, לשנות את צורתם, לסגור אותם, ועוד.

הבה נראה מה הן הפעולות שאנו יכולים לבצע במערכת שלנו, שהיא יישום של חלונות (WINDOWS).

4.1 הזזת חלון ו/או שינוי צורתו

כדי להזיז את החלון למקום אחר במסך, הבא את החץ לשורה העליונה של החלון (שורת הכותרת), לחץ על הלחצן השמאלי של העכבר, ומבלי לשחרר את הלחצן הזז את החץ (באמצעות העכבר) עד למקום הרצוי. כל החלון יזוז יחד עם החץ. כאשר תשחרר את הלחצן, יישאר החלון במקום שאליו הבאת אותו. אם החלון שהזזת מכוסה על ידי חלונות אחרים, הוא יעלה עליהם, ויתפוס מקום כחלון עליון (החלון הפעיל).

תוכל להגדיל ולהקטין חלון לגובה ולרוחב בצורה הבאה: הבא את חוד החץ לדופן החלון שאותו אתה רוצה לשנות (החץ ישנה את צורתו לחץ דו-כיווני), לחץ על הלחצן השמאלי והזז את החץ הדו-כיווני עם הדופן למקום הרצוי. כאן שחרר את הלחצן, והדופן תישאר במקומה החדש. ניתן להזיז כל אחת מארבע דפנות החלון. אם תרצה להזיז שתי דפנות הנוגעות זו בזו (למשל, הימנית והתחתונה), תוכל להזיז את נקודת המפגש שביניהן, ושתי הדפנות יזוזו יחד עם החץ.

4.2 החלון הפעיל

כאשר מספר חלונות פתוחים בו-זמנית, והם מכוסים, בחלקם, על ידי חלונות אחרים, תמיד יישאר חלון אחד, עליון, שאינו מכוסה אפילו בחלקו. זהו החלון הפעיל. אל חלון זה מתייחסות כל הפקודות הניתנות דרך המקלדת כגון, דפדוף על ידי, PAGE DOWN / PAGE UP וכן הוראות שונות. את החלון הפעיל ניתן להכיר על ידי שורת הכותרת המופיעה בצבע כהה, לעומת הצבע הבהיר יותר של שורה זו בחלונות האחרים.

כדי להפוך חלון כלשהו לחלון פעיל, די ללחוץ על הלחצן השמאלי בעכבר כאשר החץ נמצא בתוך תחומי החלון. גם שינוי של גודל חלון, או מיקומו, על ידי הזזת דופן, יהפוך אותו לחלון פעיל. אם החלון הנבחר היה מכוסה חלקית על ידי חלון אחר, הוא יופיע עתה במלואו על המסך.

4.3 דפדוף בתוך חלון

בצידו השמאלי של החלון ניצבת עמודה, הנקראת פס-גלילה, והיא מאפשרת להביא אל החלון טקסט שאינו נראה, הנמצא מעל החלון ומתחתיו. בשני הקצוות של פס הגלילה, למעלה ולמטה, קבועים שני ריבועים קטנים ועליהם

צורת קצה חץ. לחיצה על הריבוע העליון תזיז אל תוך החלון את הטקסט הנמצא למעלה. לחיצה על הריבוע התחתון תעשה אותה פעולה בכיוון ההפוך; הטקסט שנמצא למטה, מתחת לחלון, ינוע לתוך החלון. כל לחיצה על ריבוע מזיזה את הטקסט בשורה אחת.

על פס הגלילה, בין שני הריבועים הקבועים בקצותיו, מופיע עוד ריבוע לבן, הנע לאורך פס הגלילה, והוא נקרא תיבת הגלילה. מיקומו של ריבוע זה לאורך פס הגלילה מעיד על המיקום היחסי של הטקסט המופיע בחלון בתוך מלוא אורכו של הטקסט. כאשר הטקסט הנראה בחלון הוא בתחילתו, הריבוע יעמוד במקום הגבוה ביותר בפס הגלילה. כאשר נגיע, על ידי גלילה, לסוף הטקסט למטה, יגיע גם הריבוע למקום הנמוך ביותר בפס הגלילה.

תוכל לדפדף במהירות בטקסט על ידי הזזה ישירה של הריבוע הזה בצורה הבאה: העמד את החץ על הריבוע, לחץ על הלחצן השמאלי מבלי לשחררו, וגרור את הריבוע למקום הרצוי, נניח לאמצע פס הגלילה. כאשר תשחרר את הלחצן, יופיע אמצע הטקסט בחלון.

כל לחיצה על פס הגלילה בשטח שבין תיבת הגלילה לבין קצה פס הגלילה, תזיז חלון שלם של טקסט. לחיצה מעל הריבוע של תיבת הגלילה תביא אל החלון את הטקסט הנמצא למעלה, ולחיצה מתחת לריבוע תביא אל החלון את הטקסט הנמצא למטה.

4.4 דפדוף בעזרת מקשים

ניתן לדפדף בחלון הפעיל גם על ידי המקשים הבאים שבמקלדת:

- PAGE UP יעביר חלון שלם של טקסט מלמעלה כלפי מטה.
- PAGE DOWN יעביר חלון שלם של טקסט מלמטה כלפי מעלה.
- CTRL + END יעביר אל החלון את סוף הטקסט.
- CTRL + HOME יעביר אל החלון את תחילת הטקסט.

שני מקשי החיצים, למעלה ולמטה, יזיזו את הטקסט, כל לחיצה - שורה אחת.

4.5 מעבר מחלון לחלון

כאשר ברצונך לעבור מן החלון הפעיל לחלון אחר כלשהו, העמד את החץ במקום כלשהו בחלון הרצוי ולחץ על הלחצן השמאלי בעכבר. החלון הרצוי יהפוך להיות החלון הפעיל, הוא יעלה על שאר החלונות ושורת הכותרת שלו תיהפך כהה.

5. ניהול תמונות עם "זום"

תרשים (של בית המקדש), ציור (של אותיות סת"מ), צילום (של אתרוג) וכדומה, ייקרא להלן תמונה. גם טקסט מצולם שאינו מוקלד אות אות, אף הוא מוגדר כתמונה. האנציקלופדיה התלמודית כוללת תמונות. כאשר בהפניה אליהם – "ראה תמונה", המלה "תמונה" צבועה ומסומנת בקו תחתי, לחיצה עליה מעלה על המסך את התמונה.

ההוראה **תצוגה** בתפריט הראשי כוללת בחלקה הראשון מספר הוראות המאפשרות לך למצות מן התמונה את מירב האינפורמציה. אותן הוראות ניתנות לביצוע ביתר נוחות בעזרת האייקונים שבסרגל המיוחד הצמוד לתמונה מעליה. נסקור אותם אחד לאחד משמאל לימין.

המספר באחוזים בשמאל הסרגל מראה את הגודל של התמונה באותו רגע, יחסית לגודל המקורי שלה שהוא 100%. ניתן להגדיל את התמונה עד פי 20 מגודלה המקורי, ואז יופיע במשבצת המספר 2000%. ניתן גם להקטין את התמונה, ואז, כמובן, יופיעו מספרים נמוכים מ-100%. בלחיצה על הסימן "%" הצמוד לתיבה של האחוזים נפתחת רשימה של מספרי אחוזים, מתוכה אפשר לבחור את מספר האחוזים הרצוי, ואז תבוצע מיידית הגדלה או הקטנה של התמונה בהתאם.

יש מי שיעדיף לבצע את ההגדלה, או ההקטנה של התמונה בפסיעות קטנות על ידי לחיצות על שני האייקונים, השלישי והרביעי משמאל, שעליהם ציורי זכוכית מגדלת, על האחת סימן "פלוס" להגדלה, ועל האחרת סימן "מינוס" להקטנה. כל לחיצה על אחד מאייקונים אלה תגרום לקפיצה בגודל של התמונה, כלפי מעלה או כלפי מטה. גודל הקפיצה באחוזים נקבע (בערך) לפי מספר האחוזים הרשום בתיבה השניה משמאל. ביכולתך לשנות מספר זה על ידי לחיצה על החץ הקטן הצמוד לתיבה זו.

הגדלה, חסרון יש בה, המרכז של התמונה אמנם גדל, אבל חלקי התמונה הרחוקים מן המרכז "נשפכים" בהגדלה אל מחוץ למסך ואינם נראים כלל. ליקוי זה ניתן לתיקון על ידי שני האייקונים של החצים. אתה לוחץ לחיצה קצרה על האייקון המסומן בפלוס, עובר אל התמונה ולוחץ שוב על העכבר. נוצר חץ על התמונה שאותו אתה ממקם על חלק התמונה שאתה רוצה לראות ברור, ואז חלק זה מתקרב אל המרכז תוך הגדלת התמונה. אתה יכול לחזור על התהליך זה כמה פעמים. המקום שסימנת ישאר מוגדל על המסך. בדומה לכך תוכל להשתמש באייקון שעליו חץ מסומן במינוס. התמונה תקטן, והמקום שסימנת בתמונה ישאר ברור סמוך למרכז התמונה. גם האייקון שעליו ריבוע וסימן פלוס אדום מאפשר באותה צורה לסמן קטע מן התמונה שמתקרב אל המרכז ונשאר על המסך גם בהגדלה עד למידה מסויימת.

האייקון שעליו ציור כף יד מאפשר הזזת התמונה כך שתוכל למשוך אל המסך חלקי תמונה שגלשו ממנה אל מחוץ למסך. לחץ על האייקון והרפה, עבור אל התמונה ולחץ על העכבר. נוצרת כף יד שמאפשרת לך למשוך את התמונה לכיוון הרצוי לך. אם תרפה מהלחיצה, תצטרך לחזור על התהליך כדי לחדש את כף היד.

כאשר אתה מגדיל את התמונה מעבר למידה מסויימת, לעתים אתה מאבד את המיקום של החלק שאתה מסתכל בו בתוך התמונה השלימה. לשם התמצאות לחץ על האייקון של כף יד שעליה מלבן אדום. בפנה הימנית העליונה נפתח חלון ובו, בצורה מוקטנת, התמונה בשלמותה. עליה משורטט מלבן בקו מרוסק המציין את השטח מתוך התמונה השלימה שנמצא ברגע זה על המסך. כך יש לך התמצאות בחלקי התמונה שעל המסך ואתה יודע את המיקום שלהם בתמונה הכללית. אם תסיע את התמונה שעל המסך בעזרת כף יד, תוכל לראות כיצד במקביל נע המלבן המשורטט על פני התמונה המוקטנת בחלון מימין למעלה.

פרק ג - התפריט הראשי

כאשר מערכת פרוייקט השו"ת מוכנה לפעולה, מופיעה שורה של הוראות, בחלקו העליון של החלון מימין. זהו התפריט. ממנו אנו בוחרים את ההוראה שאנו נותנים למחשב. הבחירה נעשית על ידי הבאת החץ על ההוראה ולחיצה על העכבר (על הלחצן השמאלי). יש פריטים בתפריט שבלחיצה עליהם מופיע מתחתם תפריט משנה של הוראות.

הבה נסקור את התפריטים אחד אחד.

1. קובץ

בלחיצה על "קובץ", תקבל תפריט משנה כדלהלן:

1.1 יציאה

כאשר סיימת את עבודתך ואתה רוצה לצאת מן המערכת, לחץ בתפריט הראשי על קובץ, ובתפריט המשנה שיפתח מתחתיו לחץ על יציאה. במהלך עבודתך, בלחיצה על תפריט קובץ, תופענה אפשרויות נוספות בהתאם לסוג המסכים שתקבל.

2. תצוגה

בלחיצה על "תצוגה", תקבל תפריט משנה כדלהלן:

2.1 סרגלים

בלחיצה על סרגלים יפתח תפריט משנה: סטנדרטי, גופנים, עוד, התאמה אישית.

הסרגל הסטנדרטי הוא סרגל כלים ראשי הכולל שורה של אייקונים, כלומר ריבועים מצויירים, המשמשים כלחצנים. לחיצה עליהם משמעה נתינת הוראה. השורה ממוקמת בחלקו העליון השמאלי של המסך, וזמינה תמיד. לא כל האייקונים פעילים כל הזמן. במצבים מסוימים יש אייקונים אפורים חסרי צבע. הללו אינם פעילים באותו מצב. בהשתנות מצב המסך הם חוזרים לפעילות והדבר ניכר בצבעם. כאשר החץ מצביע על אייקון כלשהו, מופיעה כתובת בשורת המצב למטה מימין, המסבירה את מהות ההוראה שהאייקון הזה מבצע. זאת נוסף לכתובת מוארת קצרה ליד האייקון, המופיעה לשניות אחדות. בהמשך נסקור את רוב ההוראות של האייקונים. את שמותיהם ליד ציוריהם תוכל למצוא באחד העמודים האחרונים בחוברת זו.

הסרגל השני, הממוקם משמאל למסך מתחת לסרגל הכלים הראשי, הוא סרגל הגופנים. הוא מאפשר לבחור לטקסט המוצג על גבי המסך את סגנון הגופנים, מצבם (נטוי/מודגש) וגודלם. אפשר לשנות את מיקומו של הסרגל. הצב את החץ בצידו השמאלי של הסרגל סמוך לקצהו ולחץ על העכבר. מבלי לשחרר את הלחצן גרור את הסרגל לכל מקום שתרצה. אחת האפשרויות למיקום סרגל הגופנים היא מימין לסרגל הכלים הראשי בשורה אחת. סימון "וי" ליד ההוראה "עוד" מאפשרת לקבל עוד סרגל של אייקונים ובו לקט של הוראות שימושיות מכל תפריטי המשנה של התפריט הראשי. בחירה ב"התאמה אישית" תאפשר לך להרכיב בעצמך סרגל כזה לפי צרכיך והרגליך האישיים, ולהוסיף אייקונים למטרה זו. לחץ על "תצוגה" והעבר בזהירות את החץ דרך "סרגלים" אל תפריט המשנה שנפתח מול "סרגלים" ולחץ על "התאמה אישית". בחלון "התאמה אישית" שיפתח, לחץ על החוצץ "פקודות". תקבל מבחר של אייקונים. השהיה של החץ על כל אחד מהם תיצור תווית מוארת המסבירה את האייקון בקיצור. כל אייקון שבחרת בו לסרגל האישי שלך, העלה עליו את החץ, ובעוד העכבר לחוץ גרור את האייקון שמאלה אל מחוץ לחלון, והרפה מן העכבר. חזור על פעולה זו לגבי כל האייקונים שאתה מעוניין בהם. כך בנית לך סרגל אישי שיופיע על המסך יחד עם הסרגלים האחרים. ניתן לבנות יותר מסרגל אחד ולהפעיל אותם כרצונך. לחיצה על תיבת "איקס" בסרגל מימין תסלק אותו. מי שאינו מעוניין כלל בהופעת הסרגלים על המסך, יכול לסלק את סימן ה"וי" שליד שם הסרגל בתפריט המשנה, ואז הסרגל חסר הסימון לא יופיע על המסך.

2.2 שורת מצב

שורת המצב למטה מימין מספקת לנו הסברים על מה שנמצא מתחת לחודו של החץ על המסך. ביכולתך לבטל את שורת המצב על ידי לחיצה על ההוראה שורת המצב וסילוק הסימון שמימינה.

2.3 חוצצים

ברגע שמבוצע חיפוש, נוצרת תיבה קטנה, הנקראת חוצץ, שבה מיוצג חלון תוצאות החיפוש. החוצץ ממוקם בשורת החוצצים הנמצאת בתחתית החלון הראשי של פרויקט השו"ת, מעל שורת המצב. גם חלון טקסט מיוצג בחוצץ בשורת החוצצים. החוצץ דומה הוא לדף חוצץ בתוך קלסר, אשר במדור שאחריו מצוי חומר מסוים. על דף חוצץ בקלסר כותבים את השם של החומר שאחריו. על החוצץ רשומה תזכורת לשאילתה, או לטקסט. שני סוגי חוצצים אלה ניכרים יפה גם בכתובת שעליהם; שאילתה, או מראה מקום של טקסט, וגם בציור השונה: חלון חיפוש מיוצג בציור של שלוש שורות צבעוניות המסומנות במספרים 1 2 3, בעוד חוצץ של טקסט מסומל בציור של דף לבן ועליו שורות. כאשר תסגור חלון של טקסט על המסך, גם החוצץ שלו ייסגר.

לחיצה על חוצץ תעלה את החלון על המסך, ותגרום שחלון זה יהיה חלון פעיל, ושורת הכותרת שלו תיצבע בצבע כהה. החוצץ יראה כאילו התרומם, והוא מונח על החוצצים האחרים שלידו.

לחוצצים נתייחדה שורה אחת. כאשר הם מתרבים, הם הולכים וקטנים. חוצץ שבגלל קוטנו אינו מכיל את השם של החלון שהוא מייצג, אם תשהה עליו את החץ (ללא לחיצה), תופיע לידו תווית מוארת הנושאת תזכורת לחלון של החוצץ. התווית תיעלם תוך שניות אחדות. שלושת הפריטים הללו (סרגל כלים, שורת מצב וחוצצים) שבתפריט תצוגה, מסומנים ב- "ויי" ואז הם מופעלים. ביכולתך למחוק את הסימון "ויי" שליד כל אחד מהם, ואז אפשרות זו לא תופעל.

2.4 מילון ראשי תיבות

גירסה 11 של פרוייקט השו"ת מציעה לשירותך מילון ראשי תיבות. כאשר החץ מצביע על ר"ת בגמרא, במדרשים ועוד, מופיעה לידה תיבה מוארת המפענחת את ראשי התיבות. מי שאינו מעוניין שתיבה זו תופיע כאשר החץ מצביע על ראשי תיבות, יסלק את סימן ה"ויי" שליד ההוראה "ביאורים". לחיצה חוזרת תחזיר את הסימון.

מילון ראשי התיבות מקושר ישירות למאגרים אלו: משנה, תוספתא, מסכתות קטנות, תלמוד בבלי, רש"י, תוספות, רא"ש, תלמוד ירושלמי, מדרשי אגדה והלכה, מפרשי תנ"ך, רמב"ם, שולחן ערוך, קיצור שולחן ערוך, משנה ברורה.

3. חיפוש

יוסבר להלן בפרק ד.

4. עיון

יוסבר להלן בפרק ו.

5. מפתחות

יוסבר להלן בפרק ז'

6. כלים

בלחיצה על "כלים", תקבל תפריט משנה כדלהלן:

6.1 הדף היומי

בלחיצה על הדף היומי תקבל חלון ובו הדף היומי בהתאמה לתאריך של אותו יום. מתחתיו יפתחו שני חלונות: מימין – רש"י לאותו דף, ומשמאל – תוספות לאותו דף. כדי לעבור מעמוד א לעמוד ב, לחץ על תצוגה / עמוד +. גם רש"י ותוספות יוחלפו בהתאם.

6.2 גימטריה

בלחיצה על גימטריה, יפתח חלון, ובו אתה תקליד אותיות, או מספר, והמחשב יחפש רצף מלים, או פסוק שלם, כפי בחירתך, שהגימטריה שלו שווה לזו של האותיות, או המספר, שנתת. בלחיצה על "בצע חיפוש", תקבל תוצאות חיפוש. טיפול בתוצאות חיפוש יוסבר להלן בפרק ה.

אם בתוצאה של חיפוש גימטריה חוזרת אותה תוצאה פעמים רבות, ניתן ללחוץ על "איחוד תוצאות" בתפריט "תצוגה", והתוצאה תופיע פעם אחת בלבד, ולצידה ירשם מספר הפעמים שנמצאה תוצאה זו.

החיפוש יערך בספרים שבחרת, מתוך ספרי התנ"ך בלבד, אותם תוכל לראות בלחיצה על "הספרים המשתתפים". יפתח חלון ניהול המאגרים, בו "רשימת הספרים שנבחרו" שבהם בלבד יערך החיפוש. בחלון זה תוכל גם לשנות את בחירתך.

אם בחלון "גימטריה" תסמן "וי" ליד "חיפוש בכל הספרים" יערך החיפוש בכל ספרי התנ"ך.

6.3 פסוקים לפי שמות

6.3.1 שמות אנשים

כאשר תקליד שם אדם בחלון "פסוקים לפי שמות", תקבל כל פסוק בתנ"ך אשר האות הראשונה שלו היא האות הראשונה בשם שהקלדת, והאות האחרונה בפסוק היא האות האחרונה בשם שהקלדת. (יש הנוהגים - עפ"י השלי"ה הק' - לומר בסוף תפילת שמו"ע פסוק התואם לשם שלהם).

6.3.2 פסוקים המתחילים באות מסויימת.

ניתן לקבל פסוקים בכל ספר בתנ"ך לפי האות הראשונה שלהם כפי בחירתך. יש המעוניינים ברצף פסוקי תהלים המתחילים כולם באותה אות (תהלים של החיד"א).

6.3.3 ראשי/סופי תיבות

יכול אתה לקבל רצף מלים בתנ"ך, אשר ראשי התיבות שלהם זהים לשם שהקלדת (לדוגמה: משה - מבין שני הכרובים). אפשרות זאת תתקבל כברירת מחדל גם אם לא תסמן את המשבצת שליד "ראשי תיבות" לפני אישור החיפוש. אם תסמן רק את האפשרות השניה - "סופי תיבות", תקבל רצף מלים שסופי

תיבותיהן זהים לשם שהקלדת. (לדוגמה: משה - עם איש שיבה). אם תסמן את האפשרות השלישית - "בסדר כלשהו", יחד עם סימון שתי האפשרויות הראשונות, תקבל רצפי מלים שראשי תיבותיהן או סופי תיבותיהן מכילות את האותיות של השם משה בכל סדר שהוא. (לדוגמה: משה - שכר הרבה מאד, והנחש היה ערום, תרשיש שוהם וישפה, שובו מדרכיכם הרעים). סימון "בסדר כלשהו" עם אחת משתי האפשרויות הראשונות בלבד, תניב רצפי מלים של ראשי תיבות בלבד, או של סופי תיבות בלבד, בהתאמה, בכל סדר שהוא.

6.4 מראי מקומות

כאשר אתה מכין חומר להרצאה או לכתבה, ביכלתך לאגור במחשב את מראי המקומות של קטעי החומר שהכנת לך. בלחיצה על "מראי מקומות" יפתח חלון "ניהול מראי מקומות". אתה תקבע ותרשום שם (למשל "אהבת ישראל") לקבוצת מראי המקומות שאתה אוסף, שם שיזכיר לך את התוכן של ההרצאה או העבודה שעבורה אתה מכין את מראי המקומות. בעזרת שם הקבוצה תוכל לשלוף את מראי המקומות הנכללים בה מתוך רשימה של שמות קבוצות אחרות.

כאשר רשימת מראי המקומות לפניך, אתה יכול לראות מיידית את המקורות עצמם בלחיצה על "הצג", בכמה אפשרויות: את כולם יחד, או אחד אחד (מסומנים), בחלונות נפרדים או בחלון אחד, כבחירתך. בכל עת תוכל למחוק מראה מקום מן הרשימה, או להוסיף לה. בלחיצה על "הוסף מראה מקום" יפתח חלון "הוספת מראי מקומות" בו תבחר מראה מקום להוספה לרשימה.

6.5 מאגרים פעילים

בכל עת תוכל להיזכר באיזה מאגרים שבחרת נערך החיפוש שבו ובתוצאותיו אתה עוסק. (פרט למקרה שהתוצאות הן של חיפוש שהעלית מ"חיפושים שמורים")

6.6 ביוגרפיה

לחיצה על ביוגרפיה תפתח חלון ובו רשימה כללית של מאגרים. בחירה בכל אחד מהם תפרוש רשימה של ספרים. בחירה באחד מהם בלחיצה כפולה, תפתח חלון, ובו ביוגרפיה של מחבר אותו ספר.

6.7 לוח שנה

בלחיצה על אפשרות זו תקבל על המסך את לוח החודש העברי העכשווי, בו מסומן היום הנוכחי בצהוב. בשורה שמתחת ללוח רשומים הפרטים המלאים של היום, התאריך העברי מימין והתאריך הלועזי משמאל. לחיצה על יום כלשהו בלוח תביא לצביעתו ולרישום פרטיו בשורה שמתחת ללוח. שבת המסומנת בכוכב מציינת פרשת שבוע שונה בין הארץ לחו"ל, ואת הפרטים

תקבל עם לחיצה על אותה שבת. בפינה הימנית העליונה מסומנים שני חצים, לחיצה על האחד מציגה את לוח החודש הקודם, ולחיצה על האחר מציגה את לוח החודש הבא.

מתחת ללוח ניתן לרשום כל חודש שאת הלוח שלו מבקשים לקבל על המסך, הן משנים עברו והן משנים עתידיות. אפשר לבחור בלוח עברי או לועזי. בלחיצה על "אפשרויות" ניתן לבחור בלוח חודשי עברי בו מצוינים החגים וקריאות התורה לפי חוץ לארץ.

מעל הלוח מוצגות כמה אפשרויות הקשורות ללוח:
 "בר מצוה" - לחיצה על אפשרות זו פותחת חלון, ובו מקום לרישום תאריך הלידה. לחיצה על "הצג בר מצוה" תיתן את תאריכו של יום בר המצוה. כמו כן תוכל לקבל את לוח החודש בו יחול יום הבר מצוה.
 לחיצה על "עברי-לועזי" מאפשרת תרגום תאריכים דו-כיווני; מתאריך עברי ללועזי, ולהיפך.
 לחיצה על "מידע שנתי" מציגה את סימני השנה, וכן את האפשרויות הבאות: המולדות,
 ארבע תקופות השנה, תאריכי ראשי החודשים ותאריכי המועדים. כל אלה ניתנים בעד כל שנה שאתה בוחר בה.

6.8 עברית / אנגלית / צרפתית

לחיצה על אחת האפשרויות שאינה מסומנת, תגרום לסגירתה של המערכת, ולפתיחתה בשפה שבחרת.

6.9 מקלדת עברית

בלחיצה על מקלדת עברית, יפתח תפריט המאפשר בחירה בין מקלדת עברית - סטנדרט, מקלדת פונטית צרפתית ומקלדת פונטית אנגלית. בחירה זו תבוא לידי ביטוי כאשר תעלה על המסך מקלדת וירטואלית (מדומה) על ידי לחיצה על אייקון שעליו ציור מוקטן של מקלדת. אייקון כזה נמצא בכמה מקומות בהם יש צורך לכתוב על המסך, כגון שלשת חלונות החיפוש, חלון עיון וחלון קבוצה חדשה בניהול מאגרים. משתמשים שלרשותם מקלדת עליה אין סימון של אותיות עבריות, יוכלו להעלות מקלדת מדומה על המסך, ולכתוב בעזרתה על ידי לחיצות עכבר על הקלידים שעל המסך. יש לשים לב שהעלאת מקלדת פונטית על המסך משנה את הפלט של הקלידים במקלדת הרגילה. בחירה במקלדת עברית סטנדרט על המסך מאפשרת שימוש כרגיל באותו זמן גם במקלדת הרגילה.

6.10 אפשרויות

בלחיצה על אפשרויות, יפתח מסך ובו חוצצים אלה:

6.10.1 כללי

- **הצג טקסט מנוקד**
סימון "וי" יגרום לניקוד הטקסט.
- **הצג פס גלילה בצד ימין.**
ניתן לבחור את המיקום של פס גלילה בחלון, מימין או משמאל, על ידי סימון/אי סימון אפשרות זו.
- **פתח חלונות בגודל מכסימלי**
הסימון יגרום שהחלונות יפתחו לכתחילה בגודלם המירבי.
- **שמור שולחן עבודה ביציאה**
סימון "וי" בתיבה שליד שורה זו תגרום לכך שגם בכיבוי המחשב ישמר המצב האחרון שנראה על המסך. בהדלקת המחשב יוחזר המצב כפי שהיה בשעת הכיבוי.
- **הודעת אזהרה ביציאה**
אם לא סימנת ליד שמור שולחן עבודה ביציאה, תקבל הודעת אזהרה כשתרצה לצאת מפרויקט השו"ת. תוכל למנוע קבלת הודעה זו אם לא תסמן כאן, או גם על ידי סימון בהודעת האזהרה עצמה.
- **סדר הספרים בעיון**
בלחיצה על לחצן זה תקבל רשימת מאגרים שבה תוכל לבחור את הסדר שבו יוצגו הספרים שבמאגר; או לפי הסדר המקובל, או לפי סדר האלפבית (בציור שליד שם המאגר יופיע א-ת באותיות קטנות). תוכל לראות את סדר הספרים על ידי לחיצה על ה"פלוס" שליד שם המאגר.
- **פתיחת רשימת הספרים**
בלחיצה על לחצן זה, תקבל את רשימת המאגרים פתוחה בצורה סטנדרטית. תוכל לקבוע את הסדר שבו יופיעו המאגרים או הספרים בעץ העיון והחיפוש בסדר שונה, ע"י פתיחת העץ או סגירתו בהתאם להחלטתך.

6.10.2 עיון

- **צבע קישורית (היפרטקסט)**
אם יסומן ב- "וי", הקישורית (ההיפרטקסט) תיצבע בצבע.

- **הצג שדות כתיבה בעיון**
אם יסומן ב- "וי", תקבל בחלון העיון תיבות כתיבה לציון המקור שאתה מבקש.
- **עיון בירושלמי לפי פרק והלכה (וילנא)**
ציון מיקום של מקור בירושלמי יינתן לפי פרק והלכה בדפוס וילנא אם יסומן "וי" ליד אפשרות זו.
- **עיון בתורה ופרשני התורה לפי פרשות**
סימון המשבצת הלבנה מימין יגרום לסימון הטקסט בתורה ובפרשניה לא לפי מספרי הפרקים, אלא לפי שמות פרשיות השבוע.
- **חלוקת השו"ת לתקופות (ברשימת הספרים לעיון)**
סימון "וי" ליד אפשרות זו יגרום לכך שברשימת הספרים שתופיע לאחר לחיצה על עיון בשורת התפריטים, יופיעו ספרי השו"ת לא לפי סדר א"ב אלא בחלוקה לתקופות.
- **עיצוב כותרות**
לחיצה על עיצוב כותרות תעלה חלון ובו מספר הצעות לכותרות של ציטוט לשמירה, להעתקה, או להדפסה. בחירה באחת ההצעות תגרום להדפסה אוטומטית של הכותרת כשהיא מעוצבת לפי בחירתך. בלחיצה על הלחצן אחר תוכל גם לבחור בעיצוב אחר כרצונך אותו תבחר מתוך שפע הצעות שונות לחלקים שונים של הכותרת.
- **הקרנת פרשני שו"ע**
הטקסט של השלחן ערוך זרוע אותיות מסומנות המפנות אל הפרשנים השונים. כאשר תציב את הסמן על אחת האותיות, יופיע שם הפרשן שאליו מפנה האות.
מי שאותיות אלה מפריעות לו בקריאת הטקסט, יכול לסמן ברשימת הפרשנים את חלקם או את כולם, והאותיות המפנות אל פרשנים אלה לא תופענה בהקרנת הטקסט של השו"ע.
- **מספר מקסימלי של חלונות טקסט**
מגביל את מספר חלונות הטקסט שתוכל לפתוח במערכת.

6.10.3 חיפוש

- **הרחבת כל תוצאת חיפוש בחלון חדש**
כדי למנוע גיבוב חלונות זה על גבי זה כאשר מרחיבים בזה אחר זה תוצאות חיפוש, במידה ולא יסומן "וי" בתיבה ליד הוראה זו, ישמר על המסך רק החלון של ההרחבה האחרונה של תוצאת חיפוש.
- **הצג רשימת תוצאות לפי מאגרים**
אם יסומן ב- "וי", תקבל את חלון רשימת תוצאות לפי מאגרים לפני הצגת תוצאות החיפוש.
- **חלוקת השו"ת לתקופות (בבחירת מאגרים לחיפוש)**
נתון בזה לבחירתך אם ספרי השו"ת יופיעו כשהם מחולקים לפי תקופות היסטוריות.
אם יסומן ב- "וי", תקבל את חלון רשימת תוצאות לפי מאגרים לפני הצגת תוצאות החיפוש.
- **חלוקת השו"ת לתקופות (בבחירת מאגרים לחיפוש)**
נתון בזה לבחירתך אם ספרי השו"ת יופיעו כשהם מחולקים לפי תקופות היסטוריות.
- **איחוד תוצאות אוטומטי**
כאשר באותו פסוק תמצא השאילתא פעמיים, לא יופיע הפסוק פעמיים בשתי תוצאות, אלא פעם אחת בלבד תוך ציון מספר הפעמים שהשאילתא נמצאת בפסוק.
- **הערות**
בחיפוש בספרים הכוללים הערות, תוכל לבחור באחת משלוש אפשרויות חיפוש: טקסט עם הערות, טקסט בלי הערות, הערות בלבד.
- **מספר מקסימלי של חלונות תוצאות**
מגביל את מספר חלונות תוצאות שתוכל לפתוח במערכת.
מומלץ לא להגדיל את שני המספרים הרשומים בתיבות הנ"ל.

6.10.4 גופן

בלחיצה על אחד הלחצנים תפתח לפניך אפשרות בחירה של סוג הגופן, סגנונו וגודלו.

6.10.5 הדפסה

כאן תוכל לקבוע את אורך השורה ואורך הדף. בהגדרת עמוד תקבע את גודל העמוד ואת כיוון ההדפסה. במאפיינים תקבע את שם המדפסת. תחת הכותרת גראפי תוכל לקבוע על ידי סימון "וי" במקומות המתאימים אם תבוצע הדפסה צבעונית, אם יודפס הניקוד, אם יופיעו בהדפסה, או יושמטו, אותיות ציון לפרשנים וסימני פיסוק בתלמוד, וכן אם יושמט קו תחתון בחיפוש עם ניקוד.

6.10.6 העתקה

עליך לבחור בסוג מעבד התמלילים בו הנך משתמש לצורך העתקות. מומלץ לא לשנות את הגדרת המאפיינים בהעתקה. במאפיינים תוכל לבחור בניקוד, בהדפסת אותיות ציון לפרשנים ובהדפסת סימני פיסוק בתלמוד, וכן אם רצונך בכותרת, והיכן למקם אותה; בראש הטקסט או בסופו.

6.10.7 שמירה

עליך לבחור בסוג מעבד התמלילים בו הנך משתמש לצורך שמירה. מומלץ לא לשנות את אורך השורה שרשומה בחלון זה. יכול אתה לבחור אם השמירה תתבצע בניקוד, בהשמטת אותיות ציון לפרשנים, ובהשמטת סימני פיסוק בתלמוד. תוכל גם לקבוע את אורך השורה הרצוי לך.

סימון האפשרות "תבנית טקסט עשיר - (RTF שומר צבעים וגופן)" תאפשר לך הדפסה באותם צבעים וגופן כפי שהם על המסך לפניך.

מומלץ מאוד לסמן את האפשרות שמירת RTF, כסוג השמירה בה תשתמש!

6.10.8 צבעים

יש באפשרותך לשנות צבעים של המרכיבים השונים שעל המסך. בלחיצה על ברירת מחדל יופיעו הצבעים כפי שנקבעו על ידי התוכנה.

7. עזרה

ניתן לקבל עזרה בצורות שונות, את רשימת הספרים והמהדורות של הספרים במערכת ואת רשימת הספרים החדשים שנוספו.

פרק ד - חיפוש

1. הגדרת חיפוש

אתה יכול להורות למחשב לחפש במאגרי הספרים שברשותו, או בחלקם, מלה או צירוף מלים. המחשב יבצע את הוראתך; יסקור את כל הספרים שבחרת לבצע בהם את החיפוש, ויעלה על המסך את כל המקומות בהם מופיעה המלה (מלת החיפוש), או המלים (מלות החיפוש) שבקשת. להלן נקרא למלים אלה - שאילותה.

שלוש צורות של חיפוש עומדות לרשותך לביצוע הוראת החיפוש:

חיפוש קל
חיפוש טבלאי
חיפוש מתקדם

כאשר תכיר את שלוש צורות החיפוש, ותדע את השוני ביניהן ואת המיוחד בכל אחת מהן, תוכל לבחור בצורת החיפוש המתאימה ביותר לשאילתה הנוכחית שלך. בכל עת שתראה תוכל לעבור בקלות מצורת חיפוש אחת אל צורת חיפוש אחרת.

2. בחירת המאגרים המשתתפים

בטור הימני של החלון, מתחת לשמות שלושת סוגי החיפושים, מופיע גם השם **המאגרים המשתתפים**. אוצר הספרים הענק של פרויקט השו"ת העומד לרשותך לצורך החיפוש, מחולק למאגרים. כל מאגר כולל מספר ניכר של ספרים, או חלוקה פנימית של ספר גדול, כפי שנראה מיד. לחץ על המאגרים המשתתפים ותקבל חלון ובו רשימת המאגרים המליאה. חיפוש שאילתה כלשהי יתבצע תמיד במאגרים ובספרים שנבחרו בפעם האחרונה, וביכולתך לשנות את בחירתך בכל עת.

בחירת מאגר לחיפוש נעשית על ידי לחיצה על שם המאגר, או על הספר האדום שלידו, ברשימת המאגרים. הצבע האדום ישתנה לירוק ויעיד על הבחירה. אם בחרת במאגר, כללת בבחירתך זו את כל הספרים הכלולים באותו מאגר. אתה יכול לראות בקלות את רשימת הספרים הכלולים במאגר, וביכולתך לבחור לצורך החיפוש רק חלק מן הספרים שבמאגר. לחץ על הריבוע השמאלי (מסומן בסימן פלוס "+") הנמצא מול תנ"ך, ותקבל מתחת לתנ"ך רשימה של קרוב לארבעים ספרים הנכללים במאגר תנ"ך. כמו כן ניתן להגביל את החיפוש

לפרקים מסוימים. לחיצה שניה על אותו ריבוע (שסימנו התחלף ל-מינוס "-"), תחזיר את המצב הקודם.

אם אתה רוצה לבצע חיפוש בספר שמות, למשל, אין טעם להורות למחשב לחפש בכל התנ"ך. תוכל לציין את בחירתך בספר שמות על ידי לחיצה על המלה שמות, או על הספר האדום הנמצא ליד שמות. הצבע האדום ישתנה לירוק, לאות שספר זה נבחר לחיפוש. (אדום מציין "אין כניסה", כמו בתמרור, והיפוכו - ירוק). גם הספר האדום שליד שם המאגר - תנ"ך, אף הוא ישתנה לחצי אדום וחצי ירוק, כדי לציין שחלק מן המאגר שלו נבחר לחיפוש. בדומה לכך, לחיצה על חלק מהמסכתות של משנה תגרום לבחירת המסכתות שביקשת במאגר משנה, והספר האדום שליד משנה ייהפך לחצי אדום וחצי ירוק.

כדי שהבחירה שלך תאושר, עליך ללחוץ על אישור, המחשב מאשר את הספרים שבחרת לכל חיפוש שיבצע מעתה, ואז אתה חוזר לחלון החיפוש. אפשר לבצע חיפוש גם ב"מפתח נושאים" (ראה פרק ז') המופיע ברשימת המאגרים, והבחירה בו נעשית כמו בכל מאגר אחר.

כאשר תרצה רק לראות את רשימת הספרים שבהם יערך החיפוש, לחץ על **רשימת המאגרים שנבחרו** הנמצא בחלון רשימת המאגרים המליאה ותקבל את רשימת המאגרים, או הספרים, שבחרת. אחרי שראית את הרשימה, לחיצה על ביטול, או על ה-X מימין למעלה, (וכן על אישור, למרות שהספרים כבר מאושרים) תחזיר אותך אל חלון החיפוש. (בלחיצה על אישור בחלון זה, תאשר את מה שבחרת, גם אם לא אישרת את בחירתך בחלון רשימת המאגרים המליאה).

גם מאוחר יותר, כאשר לפניך תוצאות החיפוש, תוכל להיזכר ברשימת המאגרים הפעילים באמצעות לחיצה על האייקון "עץ ירוק" המופיע ברשימת האייקונים חמישי מימין. יופיע חלון "המאגרים הפעילים" ובו שמות המאגרים שבחרת. באותה עת תופיע למטה תיבה ובה עץ ירוק.

2.1 התחל שוב

לחיצה על התחל שוב תגרום לביטול כל הבחירות הקודמות.

2.2 בחר הכל

החיפוש יבוצע בכל המאגרים.

כל מה שהוסבר כאן על בחירת מאגרים וספרים שבהם יבוצע החיפוש, תקף באותה מידה בשלושת סוגי החיפושים.

סוג החיפוש שבחרת, וכן הספרים שבחרת לביצוע החיפוש, יישארו כנבחרים בהמשך עבודתך, וגם בהדלקת המחשב הבאה.

2.3 קבוצות מאגרים

אם אתה מבצע לעתים קרובות חיפוש ברשימת מאגרים מסוימת, אתה יכול ליצור קבוצת מאגרים, לקרוא לה שם, ומעתה ואילך די לציין את שם הקבוצה, והחיפוש יתבצע במאגרים שבקבוצה. התהליך יתבצע כך:

בחלון שבו רשימת המאגרים המליאה, מצד שמאל למעלה, מצויה התיבה "קבוצות מאגרים". לחיצה עליה פותחת חלון לניהול קבוצות מאגרים. לחץ על התיבה השמאלית העליונה "קבוצה חדשה" ותקבל חלון לרישום השם של הקבוצה החדשה שלך. בחר שם כרצונך (עד 7 אותיות) שיזכיר לך את הקבוצה. לאחר "אישור" תחזור אל חלון "ניהול קבוצות מאגרים" בו תבחר את המאגרים עבור הקבוצה שאתה מקים. לאחר אישור בחירתך ימצא השם ברשימה שמתחת לתיבה "קבוצות מאגרים". מעתה ואילך תוכל לדפדף ברשימה, ובלחיצה על שם הקבוצה ו"אישור" בחרת את המאגרים המשתתפים בחיפוש הנוכחי.

גם בבחירת מאגרים לקבוצה תוכל לבחור לא רק במאגרים שלמים, אלא גם בחלקיהם; ספרים, חלקי ספרים, פרקים, ובספרים מסוימים גם סעיפים. לחיצה על האייקון "עץ ירוק" תציג את הרשימה המלאה של מה שנבחר להשתתף בקבוצה.

כאשר העכבר מצביע על "המאגרים המשתתפים" מבלי ללחוץ, ואתה עוסק באותו זמן בקבוצת מאגרים שהגדרת, תופיע לזמן קצר תיבה מוארת - "טול טיפ", ובה השם של קבוצת המאגרים.

חלון "ניהול קבוצות מאגרים" מאפשר מחיקת קבוצה מסוימת, או מחיקת כל הקבוצות.

הגבלה נוכחית: בלחיצה על "הגבלה נוכחית", תקבל את הפירוט של קבוצת המאגרים הנוכחית.

2.4 קטלוג

לעתים תרצה לבצע חיפוש, או עיון, בספר הכלול באחד מן המאגרים שברשימת המאגרים המליאה, אלא שאינך יודע לאיזה מאגר הוא משתייך. בלחיצה על "קטלוג" תוכל לבחור בין רשימה מליאה, מסודרת לפי אלפבית, של כל הספרים הכלולים בכל המאגרים, לבין רשימה אלפביתית של כל המחברים, למקרה שזכור לך שם המחבר ולא שם הספר. בלחיצה על ה"פלוס" שליד שם המחבר תפתח רשימת הספרים שלו, ומתוכם תבחר בספר הרצוי לך.

2.5 איתור בקטלוג

אם תקליד את שם הספר, או המחבר, או אף חלק מהם, ותלחץ על "איתור", יואר הפריט שבקשת ברשימה הקטלוגית. לחיצה נוספת על "איתור", תאיר ספר או מחבר נוסף העונה לאותו שם שהקלדת.

2.6 אישור

בלחיצה על "אישור", יחזיר המחשב את חלון "רשימת המאגרים המליאה", יפתח את המאגר המתאים, ויסמן את הספר שאישרת.

3. חיפוש קל

אם לחצת על חיפוש בחלון התפריט הראשי, יופיע חלון-חיפוש של אחת משלוש צורות החיפוש. מצד ימין של החלון שיופיע, רשומים זה מתחת לזה שמותיהן של שלוש צורות החיפוש שהזכרנו. אם החלון שהופיע אינו זה שרצית (חיפוש קל), לחץ על חיפוש קל ותקבל מיד את חלון חיפוש קל. בכל זמן שתרצה לסגור את החלון הנוכחי ולחזור אל התפריט הראשי, שתי דרכים לפניך: א. לחץ על ביטול בחלון החיפוש למטה משמאל. ב. לחץ על ה-X שבפינה הימנית העליונה של החלון.

משהקלדת את המלה, או המלים, של השאילתה במקום המיועד לכך בחיפוש קל, מוכן המחשב לביצוע החיפוש. כאשר תלחץ על בצע חיפוש יסקור המחשב את כל הספרים והמאגרים שבחרת ויעלה את **תוצאות החיפוש** על המסך.

אם השאילתה שלך בחיפוש קל היא, למשל, המלה משה, אל תופתע אם תמצא בין תוצאות החיפוש גם את "למשה", "ומשה". אם כי לא הורית למחשב במפורש, הוא יחפש את מלת החיפוש בתוספת אותיות שימוש (אותיות בכל"ם, ו' החיבור, ה' הידיעה, וכדומה) לפני מלת החיפוש. במקרה של שאילתה בת שתי מלים ויותר, יוסיף המחשב אותיות שימוש רק למלה הראשונה בשאילתה. נוסף לקידומות אלה, יחפש את מלות החיפוש ויכלול בתוצאות גם מקורות שבהם יש מרווח של עד שתי מלים בין מלות החיפוש. השאילתה "נרות שבת" תביא גם לתוצאה כמו "ונרות שמן לכבוד שבת", שלולא תכונה זו של חיפוש קל לא הייתה מופיעה בתוצאות.

אם רצונך בחיפוש המלה משה כמות שהיא, ללא אותיות נוספות, לחץ על הכתובת "**חיפוש המלים ללא תוספות**", או על הריבוע שלידה. בריבוע יופיע סימן V(וי). תוצאות החיפוש יציגו אך ורק מקורות בהם נמצאת המלה משה כמות שהיא ללא אותיות נוספות. כמו כן, אם תכתוב ביטוי, תקבל תוצאות בהם נמצא הביטוי ללא מרחקים בין המלים.

ניתן לבחור מאגרים לביצוע החיפוש על ידי לחיצה על "המאגרים המשתתפים".

גם אם בחרת מאגרים או ספרים מסוימים לביצוע החיפוש, תוכל ברגע האחרון להורות למחשב לבצע את החיפוש בכל המאגרים שברשותו. זאת תעשה על ידי לחיצה על הריבוע שממין לכתובת חיפוש בכל המאגרים, או על הכתובת עצמה. יופיע סימן V (וי) בתוך הריבוע, והחיפוש אכן יערך בכל המאגרים. במצב זה אין משמעות לבחירת המאגרים המשתתפים.

לחיצה על ניקוי מוחקת את כל הכתוב. אפשר למחוק מלה כתובה על ידי הבאת החץ עליה ולחיצה כפולה. המלה תיבצע בצבע כהה, ואז תוכל למחוק אותה בלחיצה על DELETE במקלדת.

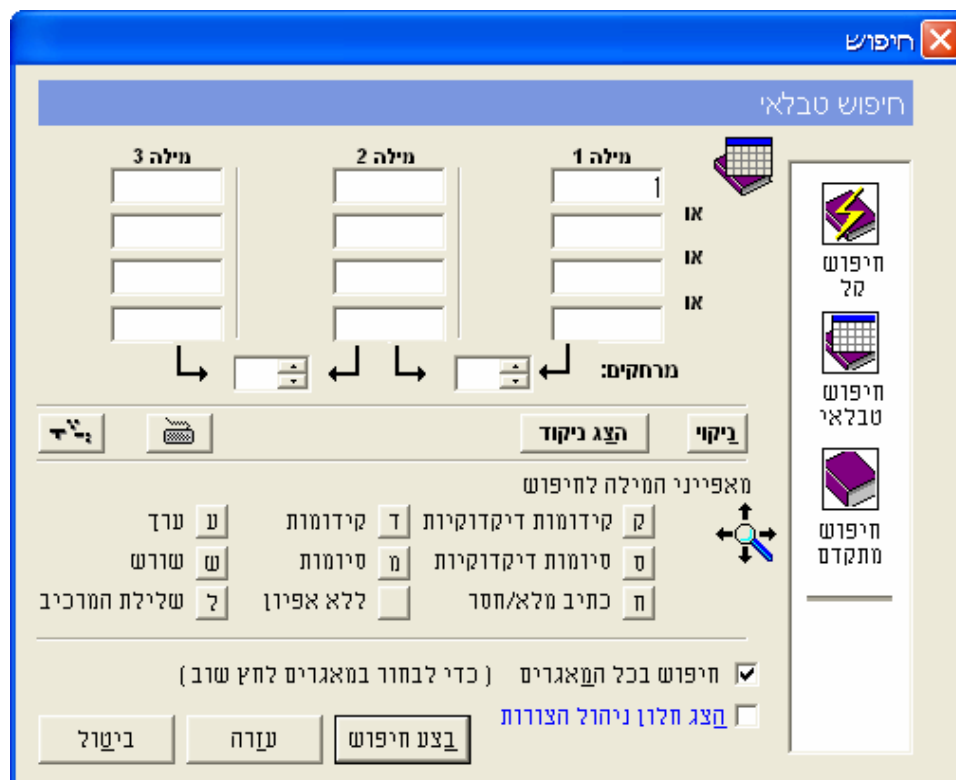
הדיון בתוצאות החיפוש, ומהן האפשרויות לטיפול בתוצאות החיפוש ובדרכי עיבודן, וכיצד זה נעשה, כל זה יוסבר בפרק הבא, במשותף לשלושת סוגי החיפוש. בפרק זה נמשיך בהסברת סוגי החיפושים.

4. חיפוש טבלאי

חיפוש טבלאי מאפשר לבצע שאילתות מורכבות שאינן ניתנות להתבצע בחיפוש קל. יכול אתה לחפש מקורות בהם נמצאות שתי מלים, או שלוש מלים, אף שאינן מופיעות ברצף אחד, אלא שיש מרווחים ביניהן. לדוגמה: אתה מחפש בתנ"ך מקורות שמוזכרים בהם משה, וגם אהרן. חיפוש טבלאי יאפשר לך לאתר מקורות אלה. כמו כן תוכל לאתר באמצעות חיפוש זה גם מקורות אשר בהם מופיעות מלות החיפוש בסדר שונה מאשר בשאילתה (למשל, שהמלה השניה בשאילתה נמצאת במקור לפני המלה הראשונה).

כשאתה מחפש נושא מסוים, או רעיון, אתה יכול להעריך שסביר מאד כי ימצאו בו מלים מסוימות, או תחליפיהן (כגון "עץ", "אילן", או "נטיעה"). שיבוץ המלים הללו בצורה מחושבת בטבלה של חיפוש טבלאי, עם המאפיינים המתאימים לכל מלה ועם המרווחים הסבירים ביניהן, עשוי להמציא לך את המקור בו מופיע העניין שאתה מחפש.

חיפוש טבלאי מורכב, וכן חיפוש מתקדם (מופיע בהמשך), דורשים משך זמן מסויים להשלמתם, במיוחד כאשר החיפוש מתבצע על כל המאגרים. זמן קצר לאחר התחלת החיפוש תופיע בשורת המצב למטה תצוגה של קצב התקדמות החיפוש באחוזים לפי סדר כרונולוגי של המאגרים שהוגדרו לחיפוש. לרשותך אפשרות לעצירת החיפוש וקבלת תוצאות מיידית מהמאגרים עליהם בוצע כבר החיפוש, זאת בלחיצה על ESC.

4.1 כתיבת השאילתה

את המלה הראשונה ברצף המלים של השאילתה אתה מקליד במשבצת העליונה שבטור הראשון מימין. אתה יכול לעבור למשבצת הרצויה לך על ידי לחיצה עליה באמצעות החץ, או להתקדם ממשבצת למשבצת, שורה אחר שורה, על ידי המקש TAB שבמקלדת, עד המשבצת המבוקשת. אפשר גם להעביר את הסמן אחורה על ידי צירוף המקשים SHIFT+TAB לתקן את המוקלד על ידי הזזת הסמן (הקו המאונך המהבהב) על גבי המלה הכתובה למקום הרצוי על ידי מקשי החיצים שבמקלדת, ואז אפשר למחוק או לכתוב כרגיל. אפשר להעביר את הסמן בעזרת לחיצה אחת בעכבר כאשר החץ נמצא במקום הרצוי. לחיצה כפולה על מלה, צובעת את המלה בצבע כהה. לחיצה על DELETE שבמקלדת תמחק את המלה הצבועה. לחיצה אחת על העכבר כשהחץ נמצא במשבצת, תבטל את הצביעה.

אם יש מלים חילופיות למלה שכתבת במשבצת העליונה שבטור, כתוב אותן זו מתחת לזו במשבצות האחרות שבאותו טור. כך יתכן שנמצא בטור הראשון את המלים "ויאמר", "וידבר", "ויספר", כאשר הינך מניח שאחת ממלים חילופיות אלה מצויה במקור שהוא מחפש.

4.1.1 מרחק בין מלים

את המלה הבאה שברצף המלים של השאילתה תכתוב במשבצת שבראש הטור השני, וגם בטור זה יש מקום לעוד שלוש מלים חילופיות. מתחת לשני הטורים, מול המרווח שביניהן, יש משבצת לרישום מספר המציין את המרחק המרבי שבין שתי המלים שבשני הטורים. במקרה של שתי מלים צמודות זו לזו אין צורך לכתוב כל מספר. המספר 5 במשבצת המרחק אומר למחשב שיתייחס לשתי המלים גם כאשר המלה השניה נמצאת במקום החמישי מן המלה הראשונה (כלומר, שמפרידות ביניהן 4 מלים). אם המרחק גדול יותר, לא יופיע מקור זה בתוצאות. שני הלחצנים שליד המשבצת לרישום המרחק מאפשרים, על ידי לחיצה עליהם, להגדיל או להקטין את המספר.

כל מה שנאמר כאן על שני הטורים שמימין, אמור גם לגבי הטור השלישי, ולגבי המרווח בין המלה הרשומה בו, לבין המלה הרשומה בטור השני.

כאשר תלחץ על "**בצע חיפוש**" יסקור המחשב את כל הספרים והמאגרים שבחרת, ויקרין את תוצאות החיפוש על המסך.

ביכולתך לקבל את רשימת הצורות של המרכיבים השונים בשאילתה לפני הקרנת תוצאות החיפוש, על ידי סימון V (וי) בתוך הריבוע של "**חלון ניהול הצורות**" (יוסבר להלן)

4.2 המאפיינים

לכל אחת מהמלים שבשאילתה אתה יכול להצמיד אחד (או יותר) משמונת המאפיינים המופיעים במחצית התחתונה של חלון החיפוש הטבלאי. לחיצה על מאפיין כלשהו תתייחס אך ורק למלה הכתובה במשבצת שבה נמצא הסמן המהבהב. הלחיצה על ריבוע שליד מאפיין תגרום לכך שהאות הרשומה על הריבוע, תופיע ליד המלה שאליה אנו מתייחסים ברגע זה. אותיות אלה הרשומות ליד המלים של השאילתה מזכירות לנו את המאפיינים אשר מרחיבים את מספר הצורות השונות הנובעות ממלת החיפוש.

אם רשמנו בטעות מאפיין כלשהו, נוכל למחוק אותו על ידי לחיצה שניה על אותו מאפיין.

נסקור את המאפיינים אחד אחד.

מאפיני המילה לחיפוש			
ק	קידומות דיקדוקיות	ד	קידומות
ס	סיומות דיקדוקיות	מ	סיומות
ח	כתיב מלא/חסר	ל	ללא אפיון
		ש	שורש
		ע	ערך
		ז	שלילת המרכיב

4.2.1 קידומות דקדוקיות

כאשר תלחץ על הריבוע שליד קידומות דקדוקיות, תופיע האות ק ליד המלה בתיבה שבה נמצא הסמן. המחשב בחיפושיו במאגרים הנבחרים יחפש לא רק את המלה כמות שהיא, אלא גם את כל המלים הנוצרות מהמלה בתוספת אותיות שימוש לפניה. לדוגמה: כאשר המלה היא "נר", יחפש המחשב גם "ונר", "הנר", "ובנר" וכדומה.

4.2.2 סיומות דקדוקיות

כאשר תוסיף למלה סיומות דקדוקיות, תופיע האות ס ליד המלה שבתיהבה. המלה "נר" תניב בתוצאות גם מקורות בהם מופיעות המלים "נרו", "נרות", "נרותיהם" וכדומה. אפשר להוסיף למלה בשאילתה גם קידומות דקדוקיות וגם סיומות דקדוקיות. בתיבה תופענה האותיות ק, ו- ס, ליד המלה. בעקבות זאת נוכל למצוא בתוצאות גם מלים כמו "והנרות", "וכשנרותינו" וכדומה.

4.2.3 כתיב מלא/חסר

מלה בשאילתה העשויה להימצא במקורות בכתיב מלא או חסר, כתוב אותה בכתיב מלא והוסף לה את המאפיין כתיב מלא/חסר. ליד המלה תופיע האות ח. המחשב יחפש את המלה בשתי צורות כתיבתה. לדוגמה: אם תחפש "אהרון", ימצא המחשב גם "אהרן".

4.2.4 קידומות

לחיצה על המאפיין קידומות תגרום להופעת האות ד ליד המלה שבתיהבה. בעקבות תוספת מאפיין זה, יכלול המחשב בתוצאות החיפוש את כל המלים הנוצרות ממלת החיפוש בתוספת הקידומת לפניה. לדוגמה: כתבת בשאילתה "נדר", והוספת את המאפיין קידומות, תקבל בתוצאות מלים כמו "אלכסנדר", "טנדר", "סטנדר" ו"צילינדר".

4.2.5 סיומות

הוספת המאפיין סיומות תיוצג באות מ ליד המלה שבתיהבה. בשאילתה של המלה "נדב", הוספה זו תגרום למציאת מלים כמו "נדבק" "נדברו" וכדומה.

שאיילתה של מלה כמו "גב" בתוספת המאפיינים קידומות וסיומות תניב מספר גדול ביותר של מלים המכילות בתוכן את שתי האותיות ג ו-ב, ללא כל קשר ענייני למלה גב. צירוף של קידומות דקדוקיות וסיומות לאותה מלת חיפוש, יכול לשרת אותנו יפה במקרים רבים.

4.2.6 ללא אפיון

ללא אפיון כמובן אינו מאפיון, והוא נועד למחוק מאפיינים כלשהם שנרשמו ליד מלת חיפוש. המחשב יחפש רק מלה זהה לזו הכתובה בשאיילתה.

4.2.7 ערך

המאפיון ערך, שסימנו ע, יורה למחשב לחפש את כל המלים השייכות לקבוצת הצורות השייכות לאותו ערך מילוני. המלה "מדרגה", למשל, כאשר היא מאופיינת כערך, תניב בתוצאות מלים כמו "והמדרגות", "ממדרגתו", "מדרגותיהם" וכדומה.

4.2.8 שורש

הוספת מאפיון זה, אשר תיוצג באות ש ליד המלה, תגרום לחיפוש כל מלה השייכת לאותו שורש. המחשב יחפש כל נטייה של השורש הזה בכל הבניינים הקיימים באותו שורש. שורש כמו "שמר" יכול להניב מספר עצום של מופעים כמו, שמירה, שומר, אשמורה, וכדומה. מלים נוספות בשאיילתה יכולות לצמצם את מספר התוצאות ולכוון אותן אל העניין שאותו אתה מחפש.

4.2.9 שלילת המרכיב

לעתים אתה יודע מראש שהשאיילתה שלך תניב מספר גדול של תוצאות שרובן אינן מעניינות אותך. אם אתה סבור שהתוצאות שאינך מעוניין בהן מאופיינות על ידי מלה מסוימת, או מלים מסוימות, יכול אתה לרשום מלה זו בשאיילתה, ולציין אותה בלחיצה על המאפיון שלילת המרכיב. בתוצאות לא יופיעו מקורות בהם נמצאת המלה שנשללה. לדוגמה: נניח שאתה מחפש את השם "ישראל", ואינך מעוניין במקורות בהם יופיע "בני ישראל". אתה תשלול את המרכיב של המלה "בני". כל תוצאה שבה נמצא המרכיב שאינך מעוניין בו, תושמט על ידי המחשב מרשימת התוצאות. מרכיב שנשלל יסומן בשאיילתה באות ל.

4.3 ניקוי

לחיצה על ניקוי תמחק את כל מה שכתבת, ותכין חלון ריק לקליטת החיפוש הבא.

לחיצה על ה"איקס" האדום שבסוף שורת הניקוד מציינת את רצונך שבמלה שאתה מחפש לא יהיה כל ניקוד במקום זה, כמו למשל מתחת לאות א במלה בראשית.

בשורה שמתחת לשורת הניקוד (שורת דגש/מפיק), לחיצה על ה"איקס" הכחול שבסוף השורה מביעה את רצונך שבמלה המבוקשת לא יהיה דגש במקום זה, לעומת זאת לחיצה על הסימן "וי" שבסוף השורה מביעה את רצונך שהאות שמתחתיה סימן זה תהיה דוקא עם דגש. למותר לציין שכל לחיצה על הסימנים השונים תתייחס תמיד אך ורק לאות במשבצת שבה ניצב הסימן ברגע הלחיצה, והסימן המתאים יופיע רק בעמודה שמתחת לסמן.

נסכם כאן את הסימונים הבאים :

בשורת האותיות :

? = אות אחת כלשהי, ואחת בלבד. כשהמשבצת ריקה, התוכנה תכתוב "??"
מספר סימני שאלה בזה אחר זה פירושם אותיות כמספר סימני השאלה.
~ = אות אחת כלשהי, אחת בלבד, או לא כלום.
* = כל מספר של אותיות, גם יותר מאחת, או לא כלום.

בשורת הניקוד :

A = אחד מהניקודים הבאים : קמץ, פתח, חטף קמץ, חטף סגול.
E = אחד מהניקודים הבאים : צירה, סגול, חטף סגול.
I = חריק מלא או חסר. (הקפד לא לכתוב י' אחרי סימון I).
O = חולם מלא או חסר. (הקפד לא לכתוב ו' אחרי O).
U = קובוץ או שורוק. (הקפד לא לכתוב ו' אחרי U).
X מתחת לאות = רצונך באות זו שבמלה, דוקא בלי ניקוד.

בשורת הדגש :

X בשורה של דגש/מפיק = רצונך באות זו במלה בלי דגש.
V בשורה של דגש/מפיק = רצונך שהאות שמעליה תהיה עם דגש.
העדר סימון בשורה של דגש/מפיק = אי התייחסות לדגש או להעדרו.

דוגמאות לשאלות ולתוצאותיהן :

??
- מלים המנוקדות בשני סגולים רצופים ומסתיימות ב-ך.
??
- מלים בעלות שלש אותיות ששתי אותיותיהן הראשונות מנוקדות בסגול.
??
- מלים בעלות כל אורך שהוא שיש בהן שני סגולים רצופים.

בחיפוש בחומר לא מנוקד, כמו בשו"ת, ניתנות בזה אפשרויות נרחבות לחיפוש שמות אנשים, מקומות, סוגי מטבע, שמות כלים שונים וכדומה, שאינך יודע את הכתיב בו הם עשויים להיכתב. אפשרויות השילוב של סימני שאלה, כוכביות וסימן ~ יכול לכסות כל צורת כיתוב אפשרית של מלים כאלה, בלי קשר לניקוד שלהן, אם אתה יודע כמה אותיות מתוך שמותיהן. (ראה גם בפרק י"ב דוגמאות והסברים לחיפוש).

כדי לראות בצורה שלמה את צורת המלה שבקשת, לחץ משמאל על רענן תצוגה מקדימה. אם תכניס שינוי כלשהו בסימנים של המלה המבוקשת, לחיצה נוספת באותו מקום תעדכן את התצוגה המקדימה.

לחיצה על אישור תחזיר את חלון החיפוש הטבלאי, ובו תמצא את המלה על כל סימניה ומאפיניה במלבן שנועד למלה אחת. לחיצה על הצג ניקוד תציג לפניך את המלה המבוקשת על כל סימניה בחלון מיוחד. עכשו תוכל לתת את ההוראה בצע חיפוש.

6. חיפוש מתקדם

בחלקו העליון של חלון חיפוש מתקדם יש שורה שנועדה לכתוב בה את השאילתה. לחיצה על ניקוי תמחק את כל השורה בבת אחת.

6.1 סוגי שאילתות

6.1.1 ביטוי

אם אתה מחפש ביטוי או צירוף של מספר מלים, הקלד אותן בזו אחר זו, ובין מלה למלה השאר רווח אחד. המחשב יאשר ויעביר לתוצאות החיפוש רק מקומות בהם תופענה כל המלים של השאילתה בזו אחר זו באותו סדר.

6.1.2 מלים מרוחקות זו מזו

אם אתה מחפש שתי מלים אשר יתכן כי אינן מופיעות צמודות זו לזו, אלא יש ביניהן מלים אחרות, עליך להגדיר בצורה הבאה את המרחק בין המלים. לדוגמה:

נר [1: 4] שבת

(ברישום המרחק, הקפד על סדר ההקלדה: סוגר מרובע ימני, 1, נקודתיים, 4, סוגר מרובע שמאלי. הקפד על סדר ההקלדה מימין לשמאל גם אם על המסך יופיעו המספרים בסדר הפוך בחלונות-עברית).

המחשב יציין מקורות בהם מופיעות שתי המלים, כאשר המלה "שבת" היא במקום הראשון (מספר 1), או במקום השני (מספר 2), או במקום השלישי (מספר 3), או במקום הרביעי (מספר 4) אחרי המלה "נר". זו משמעות המספרים 1: 4 שבסוגריים המרובעים. ברשימת התוצאות תוכל למצוא מקור בו מופיע "נר" שמדליקים אותו לכבוד שבת". המחשב לא יציין מקורות שבהם המלה "שבת" נמצאת לפני המלה "נר", וכן לא מקורות בהם המלה השניה נמצאת במקום החמישי והלאה אחרי המלה הראשונה.

אם אתה מחפש את שתי המלים "חכמים תקנו", אתה ער לאפשרות שסדר המלים באחד המקורות עשוי להיות הפוך; "תקנו חכמים". במקרה זה תציין כך את המרחק:

חכמים [1: 1-] תקנו

(ברישום המרחק, הקפד על סדר ההקלדה: סוגר מרובע ימני, מינוס, 1, נקודתיים, 1, סוגר מרובע שמאלי. הקפד על סדר ההקלדה מימין לשמאל גם אם על המסך יופיעו המספרים בסדר הפוך בחלונות-עברית). המחשב יכלול בתוצאות גם מקורות בהם המלה "תקנו" תופיע במקום הראשון (מינוס 1) שלפני המלה "חכמים".

אם אינך רוצה להחמיץ אחד המקורות שמנסח את הצירוף בצורה הבאה: "תקנו להם חכמים", רשום את המרחק כך:

חכמים [2: 1-] תקנו

צורת רישום זו של מרחקים תקפה גם כאשר השאילתה היא בת שלוש מלים ויותר. שים לב לרווח שיש לתת בין הסוגריים המרובעים לבין המלה שלפניהם ואחריהם.

אם אתה מחפש נושא בו חייבות לדעתך להופיע במפוזר המלים "עגונה", "גוי", "עדות", יכולה השאילתה להיות מנוסחת בכמה אופנים:

10 : עגונה גוי עדות

משמעותו של ניסוח זה הוא: מצא מקורות בהם מופיעות שלוש מלים אלה גם כאשר בין כל זוג מלים יש מרחק של עד מקום עשירי; כאשר המלה השניה נמצאת הן לפני המלה הראשונה והן לאחריה, והמלה השלישית נמצאת הן לפני המלה השניה והן לאחריה. ניסוח דומה לו הוא:

עגונה [10: 10-] גוי [10: 10-] עדות

הניסוח הבא :
משפט : עגונה גוי עדות

משמעו מציאת מקורות בהם מופיעות שלוש מלים אלה במשפט אחד, ולא חשוב סדרן.

הניסוח :
פסקה : עגונה גוי עדות

משמעו מציאת מלים אלה באותה פסקה, והסדר שלהן אינו חשוב. הניסוח

מסמך : עגונה גוי עדות
משמעו לציין את המקור גם כאשר שלוש המלים של השאילתה מפורזות על פני מסמך שלם.

6.2 מלים חילופיות

כאשר יתכנו מספר מלים חילופיות העשויות לשמש כמלות מפתח לנושא המבוקש, תוכל לנסח זאת בשאילתה בצורה הבאה :

(עץ/אילן/נטיעה)

די למחשב במציאת אחת ממלים אלה כדי שהמקור יצוין. השאילתה בניסוח הבא מחפשת מקורות לנושא השחתת עצים :

(קוצץ/עוקר/משחית) [3: 1] (עץ/אילן/נטיעה)

המחשב יציין בתוצאות כל מקור בו תופיע מלה אחת מן הסוגריים הראשונים, ובמרחק של עד מקום שלישי, תופיע מלה אחת מן הסוגריים האחרונים.

6.3 המאפיינים

מבין 12 המאפיינים המופיעים בחלק התחתון של חלון החיפוש, אתה מכיר 9 מאפיינים המשרתים אותך בחיפוש טבלאי. יש הבדל חיצוני בסימון של המאפיינים בשאילתה עצמה. בעוד שבחיפוש טבלאי סימלו אותיות את המאפיינים בצמוד למלים המסומנות, בחיפוש מתקדם עושים זאת סימנים מיוחדים הרשומים ליד כל מלה בשאילתה.

כדי להצמיד מאפיין למלה בשאילתה, הבא את החץ אל המלה (החץ ישתנה לצורת האות הלועזית I), ולחץ לחיצה כפולה. המלה תיצבע בצבע כהה. מעתה, לחיצה על מאפיין כלשהו תתייחס אל המלה הצבועה בלבד. לחיצה על המאפיין

"קידומות", למשל, תגרום להופעת כוכבית לפני המלה הצבועה. לחיצה על "כתיב מלא/חסר" תגרום להופעת סימן קריאה לפני המלה. המאפיין "סיומות" ייוצג על ידי כוכבית לאחר המלה הצבועה. לחיצה אחת נוספת באמצעות החץ תמחק את הצביעה.

בעבודה שוטפת אפשר לכתוב את השאילתה ואת סימני המאפיינים של כל מלה באמצעות המקלדת בלבד, מבלי להסתייע בלחצני המאפיינים, ובלי צורך לצבוע את המלים. שאילתה מורכבת על שומר, או מוצא אבידה, שמעל בפקדון, או באבידה, שהוא אחראי עליה, עשויה להיראות כך:

8 : (\$שומר/%מצא) # (אכל/גנב/מכר) * (פקדון/אבידה) *

6.3.1 אותיות מאפיינות

יש מלים שהכתיב שלהן אינו קבוע, ובספרות השו"ת ניתן למוצאן בצורות כתיבה שונות. במיוחד ניכר הדבר במלים לועזיות ובשמות של ערים וכדומה. המושג "אפוטרופוס", למשל, נמצא בשו"תים השונים גם בצורות הכתיב הבאות: אפטרופוס, אפטרופס, אפטרופוס, אפטרופיא, אפטרופוסא, פוטרופא, ועוד. בחיפוש מלה כזאת באמצעות "חיפוש מתקדם", יכולים אנו להסתפק ברישום האותיות המאפיינות את המלה, כשכוכביות ממלאות את מקום הרווחים בין אותיות אלה, לפנייהן ולאחריהן. לדוגמה: נרשום בשאילתה "פ*ט*ר*פ*" (בלי הגרשיים, כמובן). המחשב יעלה לנו את כל צורות הכתיב של אפוטרופוס עם קידומות וסיומות למיניהן.

בדומה לכך, בחיפוש שם העיר "ונציה", נרשום בשאילתה את האותיות המאפיינות בלבד עם כוכביות: *ן*נ*צ*י*.

חילופי אותיות בתוך מילה:

המלה אירו(ס/ש)ין בשאילתה תתן בתוצאות גם אירוסין וגם אירושין.

#אירו(ס/ש)ין בשאילתה יתן את הנ"ל גם בתוספת קידומות דקדוקיות.

סימן השטרודל @ משמעו בשאילתה "לא-כלום". לדוגמא: טר(י/א)פה

פירושו טריפה או טרפה.

6.3.2 עם/בלי גרשיים

כאשר אתה מחפש את המלה רמב"ם אתה מודע לאפשרות שמלה זו עלולה להיכתב גם בלי גרשיים (סימן ראשי תיבות), או שמיקום הגרשיים עלול להיות שונה מהמקובל עליך (רמ"בס). סימן ה"פלוס" לפני המלה רמב"ם משחרר אותך מן החשש הזה. +רמב"ם או גם +רמבס בשאילתה ייתן בתוצאה את כל האפשרויות הבאות: רמבס, ר"מבס, רמ"בס, רמב"ס. ה"פלוס" שימושי לכל מלה שעלולה להופיע עם או בלי ראשי תיבות, כגון שמות אותיות ומקומות, או מלים שפעם נהגו לסמן אותן בגרשיים במקום לסגור אותן במרכאות, כנהוג היום.

6.4 משפחה

נניח שאתה מחפש נושא בו צריך להופיע שם של אחד משבטי ישראל, לא חשוב איזה, בתוספת מרכיבים אחרים. נוח מאד לצורך זה להגדיר מראש רשימת מלים, שהשם הכולל שלהן (שם המשפחה), נקבע על ידך, למשל, שבט. מלה זו כשהיא כתובה בשאילתה כך: <שבט>, היא משפחה של מלים כפי שהוגדרה על ידך מראש. המחשב יתייחס לכל "בני המשפחה" כאל מלים חילופיות. קבוצה קבועה של מלים הרשומה כמשפחה יכולה לשמש לך פעמים רבות בשאילתות שונות.

כדי ליצור משפחה, לחץ על משפחות בחלון חיפוש מתקדם. יופיע חלון ניהול משפחות מלים. לחץ על משפחה חדשה ותקבל חלון נתינת שם לרישום שם המשפחה החדש. רשום את שם המשפחה החדש ולחץ אישור. נחזור אל חלון ניהול משפחות מלים, ושם תמצא את שם המשפחה שרשמת. לחץ על הוסף מלה, ויפתח לפניך חלון הוספת מלה למשפחה. אחרי רישום כל מלה, לחץ על הוסף עד שתסיים את רישום כל המלים למשפחה. כדי לאשר את המלים, לחץ על אישור. נחזור אל חלון ניהול משפחות מלים, ושם תמצא את המלים שרשמת מתחת לשם המשפחה החדש. לפני שתלחץ על אישור, עומדים עדיין לרשותך לחצנים למחיקת מלה (אחרי צביעתה) ולהוספת מלה. לאחר לחיצת אישור, יופיע חלון מידע ובו אינפורמציה על המשפחה שרשמת זה עתה.

בחלון ניהול משפחות מלים, ליד התיבה שעליה רשום רשימת המשפחות, יש ריבוע ועליו חץ. לחיצה עליו תאפשר לך לראות את רשימת כל המשפחות (בעזרת דפדוף). כל שם משפחה שהחץ יעמוד על השורה שלו יצבע, ולחיצה על השורה תעלה את שם המשפחה אל תיבת שם המשפחה. רשימת כל המלים של המשפחה הזאת תופיע למטה. ניתן למחוק משפחה לאחר בחירתה בלחיצה על הלחצן מחק משפחה. ניתן למחוק את כל המשפחות בלחיצה על מחק הכל. לחיצה על אישור תעביר את שם המשפחה שבחרת, וצבעת אותה, אל חלון חיפוש מתקדם שממנו באת. השם יופיע מסומן כמשפחה (למשל <שבט>). תוכל לשלב את שם המשפחה בתוך שאילתה. יכול אתה גם, כמובן, לרשום בעצמך כל שם משפחה בשאילתה, בתוספת המאפיין של משפחה.

6.5 חיפוש שמור

ניתן לשלב בשאילתה תוצאות שנשמרו מחיפוש קודם תחת שם מסוים (ראה להלן בפרק ה כיצד לשמור חיפוש). נניח ששמרת תוצאות חיפוש קודם תחת השם ישראל, אזי מלה זו כשהיא כתובה בשאילתה כך: {ישראל} היא אוסף התוצאות שנשמרו תחת שם זה.

תועלת מיוחדת תפיק מקבלת חיפוש שמור אם השקעת בשעתו עבודת ניפוי בתוצאות (יוסבר להלן בפרק ה), וכן בצורות של החיפוש. לעיתים מכיל חיפוש

שמור תוצאות מאוחדות של שני חיפושים שנשמרו יחד תחת אותו שם. שמירה של חיפוש כזה חוסכת עבודה כפולה של חיפוש.

כדי להגיע אל רשימת החיפושים ששמרת, אתה לוחץ על חיפושים שמורים ומקבל חלון של ניהול חיפושים שמורים. בחלון זה שמורים, שורה אחר שורה, חיפושים שעשית ושמרת בעבר, ובכל שורה רשום שם החיפוש, נוסח השאילתה, מספר התוצאות שלה, ותאריך ביצוע החיפוש ששמרת. ניתנת לך האפשרות למחוק שורה שצבעת, או שורות צבועות, בלחיצה על מחק. אם תלחץ על מחק הכל, ייעלמו כל רישומי השאילתות.

הצג תוצאות - בלחיצה על אפשרות זו, תקבל מיידית את תוצאות החיפוש אשר השורה שלו צבועה, גם אם חל שינוי ברשימת המאגרים שנבחרו.

אישור - בלחיצה על אפשרות זו, תקבל את שם החיפוש השמור שבשורה הצבועה, כשאילתה בחלון החיפוש המתקדם. החיפוש יתבצע רק במאגרים הנוכחיים. כמו כן ניתן לשלב מרכיבים נוספים בשאילתה זו.

יכול אתה גם, כמובן, לרשום בעצמך בשאילתה את שם החיפוש השמור, בתוספת המאפיין של חיפוש שמור.

6.6 שאילתות קודמות

בחיפוש מתקדם אתה יכול ללחוץ על שאילתות קודמות. תקבל חלון של בחירת שאילתה קודמת ובו רישום נוסחי השאילתות בלבד בלי מספרי תוצאות. אתה יכול לבחור שאילתה קודמת על ידי צביעתה. אם תלחץ על מחק, תמחק השורה הצבועה. לחיצה על מחק הכל תנקה את החלון מכל הרישומים שבו. בלחיצה על ביטול תחזור אל החלון הקודם. בלחיצה על אישור, או בלחיצה כפולה, תחזור אל חיפוש מתקדם שממנו יצאת, ובשורה שנועדה לכתיבת השאילתה תמצא את השאילתה שהייתה צבועה בחלון של בחירת שאילתה קודמת. כלומר, השאילתה שבחרת, הועברה לחיפוש, במקום להקלידה מחדש. תוכל להמשיך כאילו הקלדת עכשיו את השאילתה. תוכל לבצע חיפוש של שאילתה זו כמות שהיא, או להכניס בה שינויים לקראת חיפוש נוסף.

7. ניהול הצורות

בחיפוש טבלאי, וכן בחיפוש מתקדם, יש לך אפשרות לבחור בהצגת חלון ניהול הצורות עוד לפני שהמחשב יציג בפניך את תוצאות החיפוש. לאפשרות זו חשיבות גדולה. כאשר אתה כותב שאילתה אשר מצויים בה מרכיבים שאליהם הצמדת מאפיינים, כמו, למשל, קידומות, או סיומות, אין לך ידיעה מוקדמת, ולעתים אפילו לא אומדן, כמה צורות יקבל המרכיב בתוספת המאפיין. אילו יכולת לראות את הצורות השונות שקיבל המרכיב על ידי תוספת המאפיין, היית

רואה כי חלק מהצורות בכלל אינו מעניין אותך, והיה רצוי מאד להשמיט מן התוצאות הסופיות את כל התוצאות הנובעות מצורות מיותרות אלה. את האפשרות הזאת מציע לך המחשב עוד לפני הצגת התוצאות.

אופן ההפעלה

לחץ על הריבוע שבצד הכתובת הצג חלון ניהול הצורות, או על הכתובת עצמה. יופיע הסימון V (וי) בתוך הריבוע. עכשיו לחץ על בצע חיפוש. יופיע על המסך חלון ניהול הצורות.

בתיבה מימין למעלה מופיעה רשימת המאגרים. המאגר הראשון ברשימה צבוע, וכל הפרטים האחרים שבחלון מתייחסים אל מאגר זה בלבד. משמאל למעלה תראה תיבה של רשימת מרכיבי השאלתה. כאן תמצא את כל מרכיבי השאלתה, ומול כל אחד מהם מספר הפעמים שהוא מופיע בספרים שבחרת. אחד מן המרכיבים צבוע, ואליו מתייחס המידע שתקבל בחלקו התחתון של החלון על הצורות של מרכיב זה, ומספר המופעים של כל צורה במאגרים שבהם המחשב חיפש.

מימין למטה, בתיבה של רשימת הצורות תראה את הרשימה המלאה של כל הצורות של המרכיב הצבוע למעלה, בתוספת המאפיין. משמאל למטה תראה

שורה המציינת את מספר הצורות, ובתיבה של רשימת הצורות תוכל לדפדף ולראות את כל הצורות, ומול כל צורה את מספר המופעים שלה בספרים שבחרת.

ביכולתך לבחור כיצד תסודר התצוגה של רשימת הצורות, האם לפי סדר אלפביתי, או לפי מספר המופעים למן הצורה בעלת המספר הגדול ביותר ומטה. שתי האפשרויות מוצעות לך משמאל, ועל ידי לחיצה באחת מהן יסומן העיגול שלידה והצורות תסתדרנה בהתאם.

כשתסקור את הצורות יתכן שתגלה כמה צורות של המרכיב שאינך מעוניין בהן כלל. אם תצבע את השורה של הצורה הזאת, צורה זו לא תשתתף בחיפוש. אתה יכול לבחור שורות כרצונך ולצבוע אותן. אם מספר הצורות שאינך מעוניין בהן הוא רב, אתה יכול לסמן בצביעה אך ורק את הצורות שאתה מעוניין בהן, ואחר כך ללחוץ על היפוך הבחירה. כתוצאה מלחיצה זו, כל השורות הבלתי צבועות - תצבענה, וכל השורות שצבעת - יבוטל צבען. כתוצאה מכך יופיעו בתוצאות החיפוש אך ורק אותן צורות שאתה מעוניין בהן. אתה יכול לבטל את כל הסימונים ברשימה, באמצעות הלחצן ביטול הבחירה.

כל הצורות שראית בתיבת רשימת הצורות שייכות למרכיב הצבוע ברגע זה בתיבת רשימת מרכיבי השאילתה. כאשר תצבע מרכיב אחר ברשימה, תקבל מיד את רשימת הצורות שלו, את מספר המופעים של כל צורה, ובשורה משמאל למטה את מספר הצורות. כך תוכל לעבור ממרכיב למרכיב ולסקור את הצורות שנוצרו מהם תוך כדי מחיקת הצורות הבלתי רצויות לך.

המידע ברשימת המרכיבים, ובעקבותיו כל המידע על הצורות, והניפוי שעשית בהן, מתייחס רק אל המאגר הצבוע שברשימת המאגרים. כאשר תצבע מאגר אחר, תקבל מיד את המידע על מספר המופעים של כל מרכיב במאגר הזה, וכן את הצורות השונות של כל אחד ממרכיבים אלה שנמצא במאגר הזה ואת מספרי מופעיהם. הצורה שאינך מעוניין בה יכולה לשוב ולהופיע בכל מאגר בנפרד, וכדי לנפותה, עליך לסמנה כלא-רצויה בכל המאגרים. ניפוי צורות מסלק מתוצאות החיפוש חומר לא רלבנטי, ויקל עליך להפיק את התועלת המרבית מכמות תוצאות קטנה יותר הקרובה לנושא שאותו חיפשת.

רשימת הצורות, לאחר פעולת ניפוי שעשית, עשויה להועיל לך בעתיד. אם תלחץ על שמור צורות, תפתח בפניך האפשרות לרישום אוטומטי של כל הצורות המנופות כמשפחה. אתה רק תקבע את שם המשפחה, ותוכל להשתמש בה בשאילתה בעתיד בשעת הצורך.

האפשרות לנפות צורות קיימת רק בחיפוש טבלאי ובחיפוש מתקדם. מכאן ואילך, תוצאות החיפוש מוצגות בצורה זהה בלי הבדל באיזו צורת חיפוש הן התקבלו.

כל מה שנאמר כאן על ניהול הצורות יתאפשר רק אם לחצת על הצג "חלון ניהול הצורות" לפני הצגת התוצאות, והסימן "וי" הופיע בריבוע שליד הכתובת. אם לא, יופיע חלון תוצאות החיפוש ישירות אחרי לחיצה על בצע חיפוש.

8. שימוש ברכיבים מנופים

כאשר השאילתא מכילה מלה שהיא חיפוש שמור, ואתה מסמן מלה זו כחיפוש שמור, החיפוש הנוכחי ישתמש בתוצאות השמורות של חיפוש שמור זה. אם בשעתו, כאשר בצעת את החיפוש השמור, ניפית צורות מתוך חלון ניהול הצורות שלו, המחשב ישתמש בתוצאות של החיפוש השמור שבהן בצעת ניפוי של צורות, זאת בתנאי שסימנת "וי" ליד השורה "שימוש ברכיבים מנופים" שבחלון החיפוש. בהעדר סימון זה, יבוצע החיפוש העכשוי בלי להתחשב בתוצאות המנופות השמורות. סימון ה"וי" הוא הבחירה שלך.

כללי: ניצול הזמן כאשר מתבצע החיפוש

אם הגשת שאילתא מורכבת על ספרים רבים ומתבצע חיפוש "כבד" הדורש זמן, והתוצאה אינה מיידית, יכול אתה להמשיך את עבודתך האחרת במערכת מיד לאחר התחלת ביצוע החיפוש. בתחתית המסך, בצידו השמאלי, תקבל דיווח שוטף על הספרים בהם מבוצע החיפוש באותו רגע וכמה אחוזים מן החיפוש כבר הושלמו. בצידו הימני מופיעים בזה אחר זה מלבנים קטנים המעידים על התקדמות החיפוש. כאשר החיפוש יסתיים תקבל תוצאות על המסך.

כאשר החיפוש אמור להניב מספר רב של תוצאות, אינך חייב להמתין עד להשלמת הופעתן של כל התוצאות. ברגע שמופיעות התוצאות הראשונות, אתה יכול להתחיל לעבוד עליהן מיד עם הופעתן, תוך כדי המשך עבודת החיפוש על ידי המחשב.

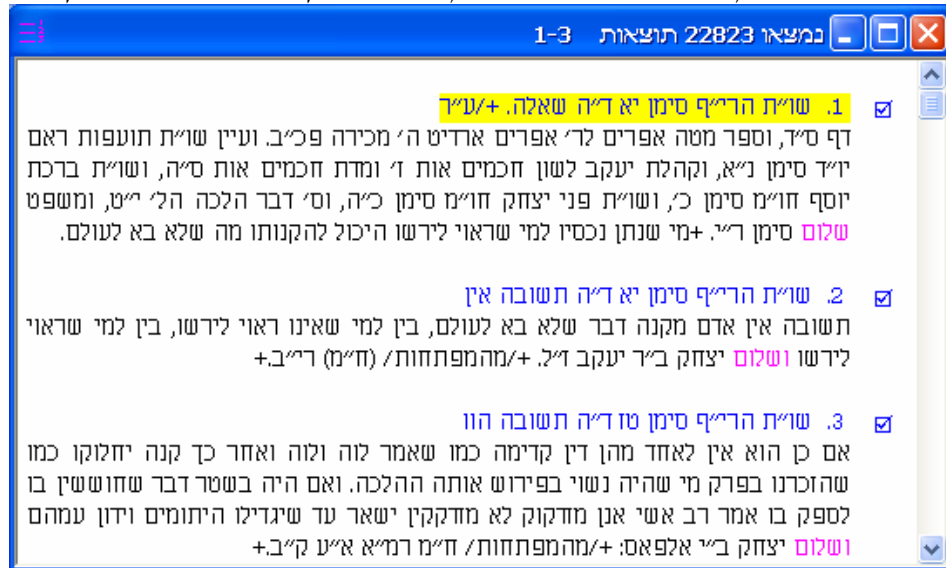
פרק ה - טיפול בתוצאות החיפוש

לאחר שביצעת חיפוש, הנך מקבל חלון של רשימת תוצאות לפי מאגרים, בו תראה כמה תוצאות נמצאו בכל מאגר (רק אם החיפוש נערך ביותר ממאגר אחד).

ניתן לקבל סטטיסטיקה מורחבת של תוצאות חיפושים על ידי לחיצה על "הרחבה" בחלון "רשימת תוצאות לפי מאגר". נניח שבצעת חיפוש במאגר הכולל תנ"ך ומשנה. חלון רשימת תוצאות מציג את מספרי התוצאות באופן כולל לתנ"ך ולמשנה. לחיצה על "הרחבה" תפתח חלון "פרוט תוצאות" בו יופיעו תנ"ך ומשנה כשלידן תיבת "פלוס". לחיצה על תיבה זו ליד תנ"ך תפתח רשימה של ספרי התנ"ך וליד כל אחד מהספרים מספר התוצאות שנתקבלו מספר זה. בדומה לכך, לחיצה על תיבת ה"פלוס" שליד משנה תציג פרוט של התוצאות כשהן מחולקות לפי ספרי המשנה. לחיצה על תיבת ה"מינוס" תסלק את הרשימה. לחיצה על "התחל שוב" שבצד שמאל של החלון תסלק את כל רשימות הפרוט של כל המאגרים שבחלון בבת אחת.

אם אתה מעוניין לדלג ישירות אל התוצאות של מאגר מסוים, צבע אותו. בלחיצה על אישור, וכן בלחיצה כפולה, ידלג המחשב אל התוצאות של אותו מאגר, והן תופענה בראש התוצאות שיוצגו מאותו מאגר עד הסוף. אם אינך מעוניין לדלג אל התוצאות של מאגר מסוים, לחץ על אישור, ותקבל את חלון

תוצאות החיפוש, ובו כל התוצאות, החל מן המאגר הראשון.

שורת הכותרת בחלון תוצאות החיפוש אומרת: נמצאו XXX תוצאות 1-3 כלומר, מימין מופיע מספר התוצאות הכולל, ומצד שמאל מפורטים המספרים הסיידוריים של התוצאות הנראות עכשיו בחלון. עם הדפדוף יתחלפו המספרים בהתאם. התוצאות עצמן יופיעו בחלון בזו אחר זו. בשורה ראשונה - ציון המקור (מראה מקום) של התוצאה כשהוא ממוספר במספר רץ, ומתחתיו ציטוט המקור עצמו, בו תודגש בצבע שונה המלה, או המלים, של השאלתה שאותה חיפשנו. בדרך כלל יופיע הציטוט בשלוש שורות, אלא אם כן הפסוק או הפסקה בו הוא מופיע קצרה יותר. יש אפשרות לשלוט על מספר השורות שיצוטטו לכל תוצאה בחלון התוצאות, ובזאת נעסוק בהמשך.

1. ניפוי תוצאות

מימין למספר הסיידורי של כל שורת מקור יש ריבוע המסומן ב-V (וי). אם אינך מעוניין בכל התוצאות, לחץ על הריבוע של התוצאה המעניינת אותך. ריבוע זה יישאר מסומן, ואילו הסימונים בכל שאר הריבועים ייעלמו. כך יכול אתה לסמן תוצאות כרצונך תוך כדי דפדוף בחלון. כשתלחץ על תצוגה בתפריט הראשי, תמצא בתפריט המשנה הוראה נפה תוצאות. לחיצה על הוראה זו תנפה את כל התוצאות שאינן מסומנות. הוראות כמו הדפסה, שמירה, או שמירת חיפוש (שיוסברו להלן), יבוצעו רק לגבי התוצאות המסומנות, גם אם התוצאות הלא-מסומנות נמצאות עדיין על המסך.

2. שימוש בתפריט עכבר ימני

לחיצה על לחצן ימני בעכבר כאשר החץ על המסך, תפתח תיבה ובה כמה מן האפשרויות של "תצוגה" לנוחותך.

בחלקו העליון של החלון הראשי, מתחת לשורת הכותרת של פרוייקט השו"ת, מופיעה שורה של הוראות. הבה נסקור אותן אחת אחת.

3. קובץ

לחץ על ההוראה קובץ שהיא הימנית ביותר בשורה. נפתח מתחת למלה זו תפריט משנה של הוראות, זו מתחת לזו: **הדפסה, שמור, סגור חלון, שמור חיפוש, יציאה**. בדוק הוראות אלה אחת אחת.

3.1 הדפסה

לחץ על הדפסה. מול המלה הדפסה נפתחת תיבה בת שתי אפשרויות: **חלון / הכל**. אם רצונך להדפיס אך ורק את מה שנראה בחלון, וכמובן שמכל החלונות מדובר כאן בחלון הפעיל בלבד, עליך להסיע בזהירות את החץ בתוך השטח הצבוע שליד הדפסה, לעצור על המלה חלון וללחוץ. זוהי בחירה בהדפסת החלון בלבד. האפשרות האחרת היא, להדפיס את כל תוצאות החיפוש שניתן לראות דרך החלון גם על ידי דפדוף. במקרה זה תלחץ על הכל. בכל אחד משני המקרים יפתח המחשב חלון הדפסה. המערכת תשתמש בהגדרות הדפסה כפי שהוגדרו תחת כלים / אפשרויות / הדפסה. ביכולתך לשנות הגדרות אלה לצורך הדפסה זו בלבד, על ידי לחיצה על מאפיינים.

3.2 שמור

ההוראה הבאה בתפריט המשנה של קובץ היא שמור. לחץ עליה, ותפתח לידה תיבה ובה שתי אפשרויות: **חלון / הכל**. לאחר שתבחר אחת משתי האפשרויות, כפי שהוסברו בפסקה הקודמת, תקבל חלון שכותרתו שמירה בשם. בחלון זה תיתן שם לקובץ שאתה שומר, כדי שתוכל לזהותו כשתרצה להשתמש בו, וכן תקבע היכן לשמור את הקובץ שביקשת בדיסק. ניתן לשמור את הקובץ רק תחת שם באנגלית, ותחת תיקיה בעלת שם אנגלי.

3.3 הכפלת חלון

לעתים ברצונך להציג זה ליד זה שתי תוצאות שנתקבלו בחיפוש, אחת מספרה 5 ואחת 70.

כשתלחץ על "הכפלת חלון", תקבל הכפלה של חלון תוצאות חיפוש, כל חלון במחצית רוחב המסך. תוכל עכשיו להסיע את תוצאה 70 שבחלון השמאלי עד

שתמוקם מול תוצאה 5 שבחלון הימני. כמו כן יש באפשרותך להכפיל חלון טקסט.

3.4 סגור חלון

זוהי הוראה לסגירת החלון, בדומה ללחיצה על ה-X. הרי לך עוד אפשרות של סגירת חלון.

3.5 שמור חיפוש

ההוראה שמור חיפוש נועדה לשמור את תוצאות החיפוש לשימוש בעתיד. בחלון שיפתח עליך לתת שם לחיפוש. לאחר שתלחץ אישור, המחשב יודיע לך בתיבת מידע כמה תוצאות נשמרו תחת השם שנתת. תועלת מיוחדת אפשר להפיק מאיחוד חיפושים. אם ברצונך לחפש "יום טוב", תצטרך לבצע זאת בשני חיפושים; אחד - "יום טוב", ואחד - "יו"ט". שמור את שני החיפושים תחת אותו שם. בשמירת החיפוש השני עליך ללחוץ על הוסף, ואז יאוחדו תוצאות שני החיפושים.

3.6 יציאה

ההוראה האחרונה היא יציאה. אם ברצונך לסיים ולצאת, לחץ עליה.

בזאת סיימנו את סקירת ההוראות בתפריט המשנה שתחת ההוראה קובץ. אנו עוברים להוראה השניה מימין.

4. עריכה

4.1 העתק חלון

בלחיצה על העתק חלון, יועתק החלון שלפניך אל תחנת ביניים (לוח). מתוך מעבד התמלילים תוכל להדביקו למקום הרצוי לך.

4.2 העתק הכל

בלחיצה על העתק הכל, יועתק החלון שלפניך (כל הטקסט שניתן לראות דרך החלון גם ע"י דפדוף) אל תחנת ביניים (לוח). מתוך מעבד התמלילים תוכל להדביקו למקום הרצוי לך.

5. תצוגה

כאשר לפניך על המסך חלון תוצאות חיפוש, לחץ על תצוגה. נפתח מתחתיה תפריט משנה של הוראות המחלקות לקבוצות.

5.1 מספר שורות, תוצאות מורחבות, תוצאות מקוצרות, מקורות

ההוראה הראשונה בקבוצה הראשונה היא: מספר שורות. כשתלחץ עליה, תתבקש לבחור בחלון שורות לתוצאה מספר שבין 1 ל-21. מספר זה קובע כמה שורות יצטט המחשב מכל מקור ברשימת התוצאות. המספר המקובל הוא 3.

לחיצה על תוצאות מורחבות פירושה ציטוט המקור בשלוש שורות. אם יש סימן (וי) בצד הוראה זו, הרי בחירה זו כבר פועלת. לחיצה על תוצאות מקוצרות מורה למחשב לצטט שורה אחת בלבד מכל מקור. אם תלחץ על מקורות יציין המחשב אחר החיפוש רק את רשימת המקורות ללא ציטוט, כלומר את מראי המקום בלבד. כל בחירה באחת מן האפשרויות קובעת סימן "וי" ליד הבחירה, וזו נשארת לתמיד כל עוד לא שונתה.

5.2 איחוד תוצאות

בקבוצת ההוראות הבאה שתחת תצוגה, ההוראה הראשונה היא איחוד תוצאות. לעתים נמצאת מלת החיפוש שתי פעמים ויותר באותו מקור. כאשר בוחרים באיחוד תוצאות, ובחירה זו מסומנת בצידה, ירשם המקור פעם אחת ויחידה, ובצמוד לו כוכבית ומספר הפעמים שהמלה המבוקשת נמצאת במקור זה. לחיצה שניה על איחוד תוצאות, תחזיר את המצב לקדמותו.

5.3 נפה תוצאות, היפוך בחירה

בתחילת פרק זה הוסבר כי בסקירת תוצאות החיפוש, באפשרותך לסמן כל תוצאה הרצויה לך בריבוע שליד המספר הסידורי של התוצאה. לחיצה כאן על ההוראה נפה תוצאות תנפה מחלון התוצאות את כל התוצאות שאינן מסומנות, ותשאיר רק את המסומנות. אם קשה לך לסמן תוצאות רבות הרצויות לך, יכול אתה לסמן את שאינן רצויות, שהן מועטות, ואז, בלחיצה על היפוך בחירה נהפכות למסומנות רק התוצאות הרצויות.

5.4 שחזר תוצאות

כאמור, לחיצה על "נפה תוצאות" משאירה בחלון התוצאות רק את המסומנות בלבד, וכל התוצאות האחרות נעלמות. לעתים, דווקא אז היית רוצה לראות שוב את כל התוצאות. במקום לחזור על תהליך החיפוש, לחץ על "שיחזור תוצאות", ותחזור אל השלב שלפני הלחיצה על "נפה תוצאות", וכל התוצאות יחזרו אל חלון התוצאות. הסימונים שסימנת לא ימחקו בעקבות כך.

5.5 התחלה, סוף

כשמספר התוצאות הוא רב, ואתה נמצא אי שם באמצע הרשימה ורוצה להגיע אל תחילת הרשימה, לחץ על התחלה והרי לפניך ראש הרשימה. בדומה לכך, לחיצה על סוף תביא מיד אל החלון שלפניך את סוף הרשימה.

5.6 דלג למספר, דלג לספר

אם זוכר אתה מספר סידורי של תוצאה מסוימת ואתה רוצה להגיע אליה, לחץ על דלג למספר ותן את המספר של התוצאה המבוקשת, ומיד זו תופיע לפניך. בדומה לכך, אם אתה מעוניין כרגע בתוצאות שנמצאו בספר מסוים, לחץ על דלג לספר ובחר את שמו.

5.7 השאילתה

לעתים, בעוד אתה שקוע בסקירת התוצאות, שכחת את הניסוח של השאילתה. לחץ על השאילתה ומיד יופיע לפניך הניסוח של השאילתה.

5.8 תוצאות לפי מאגרים

בלחיצה על אפשרות זו תקבל חלון ובו רשימת מספרי התוצאות לכל מאגר.

5.9 סרגל כלים, שורת מצב, חוצצים, מילון ראשי תיבות

ראה לעיל פרק ג.

6. הרחבת מקור

אם תוצאה מסוימת מעניינת אותך במיוחד, ואתה רוצה לעיין במקור שלה בהרחבה, הבא את החץ על התוצאה, ולחץ לחיצה כפולה. שורת המקור של התוצאה שהרחבת תצבע צהוב, ויופיע חלון טקסט של המקור במלואו, למשל פרק שלם בתנ"ך, עמוד שלם בגמרא, הלכה שלימה ברמב"ם, סעיף שלם בשולחן ערוך וכדו', ותוכל לדפדף בו כרצונך. תוכל גם לראות את הפרק, או העמוד שלפניו, או שלאחריו. בהמשך, בדרכי הטיפול בחלון עיון, תראה כיצד עושים זאת.

פרק ו - עיון

לעתים אתה יודע את מראה המקום המדויק של מקור כלשהו, ואתה רוצה לקרוא את הטקסט. לחיצה על עיון תפרוש לפניך את רשימת המאגרים ואתה תבחר בספר, בפרק ובפסוק שאתה רוצה, או בסימן ובסעיף שאתה רוצה, ובלחיצה על הצג טקסט יפתח לך חלון עיון עם הטקסט המבוקש. אם תטעה בבחירה, יכול אתה ללחוץ על התחל שוב שברשימת המאגרים, ותחזור אל ההתחלה. צורת הבחירה היא כך: לחץ על הריבוע המסומן ב"פלוס" שליד שם המאגר, ותפתח רשימת הספרים של אותו מאגר. לחץ על ה"פלוס" שליד שם הספר שבחרת, ותפתח רשימת מספרי הפרקים. כשתלחץ שוב על הריבוע שליד הפרק שבחרת, תפתח רשימה של מספרי הפסוקים, שמתוכה תבחר בלחיצה את הפסוק המבוקש. אחרי הלחיצה על הצג טקסט, תקבל את הטקסט המבוקש על המסך.

בצמוד למקור ו/או למאגר עשויים להופיע שלושה סוגי אייקונים. ביכולתך לבקש להציג את הטקסט רק כאשר האייקון הוא "ספר-פתוח" או "דף" (ב"ספר-פתוח" הינך יכול על ידי לחיצה על ה"פלוס" לקבל רמות משנה תחתיו). "ספר-סגור" משמעותו שעדיין לא ניתן לקבל את הטקסט המבוקש, אך ניתן לקבל רמות משנה תחתיו.

באמצעות ההוראה עיון, המחשב משמש לך כספריה תורנית גדולה בה אתה יכול לקרוא, ואף להדפיס, כל טקסט שתמצא מתוך הרשימה בת מאות הספרים שברשימת המאגרים. הוראות מיוחדות באות לשרת את המשתמש כאשר חלון טקסט פתוח לפניו. יכול אתה לקבל חלון טקסט גם כאשר אתה רוצה לראות טקסט מורחב של תוצאת חיפוש. לחיצה כפולה על תוצאה כלשהי בחלון תוצאות חיפוש, תפתח לך חלון בו יופיע טקסט מורחב, למשל פרק שלם, או דף שלם, שבו נמצאת התוצאה שעליה לחצת.

בחלון עיון מופיעה משמאל תיבה ורשום עליה "טקסטים קודמים". לחיצה עליה תפתח חלון אשר בו רשומים כל מראי המקומות של טקסטים שבקשת בעבר. למטה רשום מספר הטקסטים שנאגרו כאן. תוכל בהזדמנות זו למחוק טקסטים שלא תזדקק להם בעתיד. צבע אותם ולחץ על "מחק". אם רוצה אתה לעיין באחד מהטקסטים שמראה המקום שלהם רשום כאן, צבע אותו ולחץ על "הצג טקסט".

חלון מפוצל

כאשר לפניך חלון ובו ערך מהאנציקלופדיה התלמודית, בלחיצה על מספר ירוק בטקסט המפנה ל"הערות" על הערך, יפתח חלון נוסף מתחת לחלון ה"ערך" ובו ההערה בעלת המספר שלחצת עליו. חלון זה אינו חלון עצמאי, אלא פיצול מחלון הערך שמעליו. משמעות הדבר היא שסגירת החלון של הערך סוגרת גם את חלון ההערה שמתחתיו, בעוד סגירת חלון ההערה אינה סוגרת את חלון הערך שמעליו. כדי לסגור את חלון ההערה בלבד יש ללחוץ קליק ימני בעכבר, ואז ללחוץ על "סגור חלון" בתיבה שנפתחה.

פרשנים וקשרים על פסוק או פסקה מסוימת

אם אתה מעוניין בפירוש לפסוק אחד בלבד, לחץ על האות בירוק של ציון הפסוק (ולא על תצוגה/פרשנות), תופיע רשימה של פרשנים, מתוכם תבחר את הפרשן שאתה מעוניין בו. יופיע הפירוש רק לפסוק או לפסקה שבחרת בלבד. בדומה לכך, לחיצה על הציון בירוק של סעיף בשולחן ערוך תפתח רשימה של פרשנים, ובלחיצה על אחד מהם יופיע הפירוש לסעיף שבחרת בלבד. גם ברמב"ם, לחיצה על האות המציינת את מספר ההלכה תאפשר לקבל את הקשרים לאותה הלכה בלבד.

כאשר לפניך טקסט של שולחן ערוך ובו אותיות ציון לפרשנים, הבאת הסמן בצורת אצבע מצביעה על אות ציון כלשהי תגרום להופעת שם הפרשן אליו מפנה אות זו.

הצמדת טקסט ופרשניו

כאשר לפניך על המסך חלון עם טקסט מסויים, ומתחתיו חלון "כל הפרשנים" לאותו טקסט, אם תלחץ על סימן + בסרגל העליון כדי לקבל את מסמך הטקסט העוקב (הבא), אוטומטית יתחלף גם חלון כל הפרשנים לאלו של המסמך הבא – פרק, דף וכדומה. חלון כל הפרשנים ילווה אותך לאורך כל הדרך.

ועתה, הבה נסקור את התפריטים של "חלון עיון" אחד אחד.

1. קובץ

בלחיצה על "קובץ", יפתח תפריט משנה עם האפשרויות הבאות:

1.1 הדפסה

לחץ על הדפסה. מול המלה הדפסה נפתחת תיבה בת שלוש אפשרויות: **קטע נבחר** / **חלון** / **הכל**. אם רצונך להדפיס אך ורק את מה שנראה בחלון, וכמובן שמכל החלוניות מדובר כאן בחלון הפעיל בלבד, עליך להסיע בזהירות את החץ

בתוך השטח הצבוע שליד הדפסה, לעצור על המלה חלון וללחוץ. זוהי בחירה בהדפסת החלון בלבד. האפשרות האחרת היא, להדפיס את כל הטקסט שניתן לראות דרך החלון גם על ידי דפדוף. במקרה זה תלחץ על הכל. כמו כן ניתן להדפיס קטע נבחר שאותו צבעת בעזרת העכבר, וזאת על ידי לחיצה על קטע נבחר.

בכל אחד משלושת המקרים יפתח המחשב חלון הדפסה. המערכת תשתמש בהגדרות הדפסה כפי שהוגדרו תחת **כלים** / **אפשרויות** / **הדפסה**. ביכולתך לשנות הגדרות אלה לצורך הדפסה זו בלבד, על ידי לחיצה על מאפיינים.

1.2 שמור

ההוראה הבאה בתפריט המשנה של קובץ היא שמור. לחץ עליה, ותפתח לידה תיבה ובה שלוש אפשרויות: **קטע נבחר** / **חלון** / **הכל**. לאחר שתבחר אחת משלוש האפשרויות, כפי שהוסברו בפסקה הקודמת, תקבל חלון שכוותרתו שמירה בשם. בחלון זה תיתן שם לקובץ שאתה שומר, כדי שתוכל לזהותו כשתרצה להשתמש בו, וכן תקבע היכן לשמור את הקובץ שביקשת בדיסק. ניתן לשמור את הקובץ רק תחת שם באנגלית, ותחת תיקיה בעלת שם אנגלי.

1.3 הכפלת חלון

בלחיצה על הכפלת חלון, יוכפל חלון מסך הטקסט.

1.4 סגור חלון

זוהי הוראה לסגירת החלון, בדומה ללחיצה על ה-X. הרי לך עוד אפשרות של סגירת חלון.

1.5 יציאה

ההוראה האחרונה היא יציאה. אם ברצונך לסיים ולצאת, לחץ עליה.

כל לחיצה על המסך מחוץ לשטח תפריט המשנה תסגור אותו. בזאת סיימנו את סקירת ההוראות בתפריט המשנה שתחת ההוראה קובץ. אנו עוברים להוראה השניה מימין.

2. עריכה

בלחיצה על "עריכה", יפתח תפריט משנה עם האפשרויות הבאות:

2.1 העתק ללוח

בלחיצה על העתק ללוח, יועתק הטקסט שסימנת בצביעה אל תחנת ביניים (לוח). מתוך מעבד התמלילים תוכל להדביקו למקום הרצוי.

יש דרך נוספת של העתקת טקסט מתוך פרוייקט השו"ת אל מעבד תמלילים, בצורה ישירה. כאשר ממוקמים על המסך שני חלונות, האחד של מעבד התמלילים והאחד של הטקסט בפרוייקט השו"ת, צובעים בדיוק את מה שרוצים להעביר למעבד התמלילים, מציבים על השורות המסומנות את החץ. ההופך

להיות עיגול חצוי, וגוררים אותו לעבר החלון של מעבד התמלילים. העיגול הופך להיות ריבוע קטן ובתוכו סימן פלוס, הצב אותו במקום הרצוי, והרפה מהלחיצה על העכבר. כל השורות המסומנות בצבע יוצבו במקום שקבעת במעבד התמלילים. בהזדמנות זו נלמד איך פותחים שני חלונות, של המעבד ושל הפרוייקט, זה לצד זה. אתה מעלה על המסך את שניהם בזה אחר זה. האחרון מכסה את קודמו, אבל החוצצים שלהם ניצבים למטה בשורת החוצצים זה ליד זה. הבא את החץ לשורת החוצצים ומקם אותו בשטח הריק שאינו תפוס על ידי שני החוצצים, לחץ על העכבר לחיצה ימנית, ובחר באחת מצורות הפרישה של החלונות המוצעות, למשל פרוש אופקית. לאחר בחירתך יסתדרו מעבד התמלילים ופרוייקט השו"ת בשני חלונות אופקיים, זה מעל זה. עכשיו פתוחה הדרך לסמן בצבע את הרצוי לך בטקסט, ולהעבירו בשיטת גרור ושחרר למקום שאתה רוצה בחלון מעבד התמלילים.

2.2 בחר הכל

לחיצה על אפשרות זו תצבע את כל הטקסט שעל המסך לצורך העתקה.

2.3 איתור, אתר את הבא

ביכולתך לאתר מלה מסוימת בחלון הטקסט. לחץ על איתור, וכתוב את המלה בחלון שיפתח. בלחיצה על, F3 או על אתר את הבא, תקבל מקום נוסף בו מופיעה המלה שחיפשת. האיתור מתבצע מן המקום בו נמצא הסמן עד סוף הטקסט. לעתים זהו רצונך, אך אם אתה רוצה באיתור מתחילת הטקסט, הבא את הסמן אל תחילת הטקסט שבחלון. בלחיצה על מתקדם בחלון חיפוש בקטע, יפתח חלון חיפוש קל בטקסט שבחלון בו תבצע חיפוש עם היתרונות של חיפוש קל, כמפורט ומודגם בהסבר בהגדרת החיפוש באותו חלון.

2.4 העבר לחיפוש

בלחיצה על העבר לחיפוש, יועתקו המלים שצבעת למסך החיפוש, והן תרשמנה כשאילתה.

2.5 הוספת מראה המקום

כאשר טקסט עיון לפניך על המסך, ואתה לוחץ בעריכה על הוספת מראה המקום נפתח לפניך חלון נתינת שם. ביכולתך לתת שם לקבוצה של מראי מקומות, כמוסבר בכלים/מראי מקומות בפרק ג.

3. תצוגה

כאשר על המסך נמצא טקסט, ותלחץ על תצוגה, יפתח תפריט משנה מתחת לתצוגה:

3.1 קטע +, קטע -

לחיצה על קטע + תגרום להופעת הקטע, או הדף, הבא אחרי זה שנמצא כרגע על המסך. לחיצה על קטע -, תביא אל המסך את הקטע, או הדף, הקודם.

3.2 פרק/סימן

בלחיצה על אפשרות זו, תקבל את כל הפרק, או את כל הסימן. הערה: הפקודות קטע +, קטע -, פרק / סימן, משתנות בהתאם לטקסט הנמצא בחלון.

3.3 פסקה מקורית

אם הרחבת פסקה לפרק, או לסימן, בלחיצה על פסקה מקורית תחזור אל הפסקה שאותה הרחבת.

3.4 נושאים

ראה להלן בפרק ז.

3.5 קשרים

בלחיצה על קשרים תקבל רשימת מקורות בהם מצוטט הטקסט שלפניך (רשימה זו מתייחסת רק לחלק ממאגרי המידע הנמצאים בתקליטור, שעברו תהליך עיבוד מיוחד). הסבר מורחב תראה להלן בפרק ט.

3.6 ביוגרפיה

בלחיצה על ביוגרפיה תקבל ביוגרפיה של מחבר הספר.

3.7 פרשנות

בלחיצה על פרשנות, תופיע רשימה של פרשנים, מתוכם תבחר בלחיצה את זה שאתה מעוניין בו.

3.8 תוצאה +, תוצאה -

כאשר קבלת הרחבה של תוצאה מחלון תוצאות החיפוש, ואתה מעוניין בהרחבת התוצאה הבאה, לחץ על תוצאה +. לחיצה על תוצאה - תביא את ההרחבה של התוצאה הקודמת.

3.9 שורת המקור

במקרה של הרחבה מחלון תוצאות החיפוש ודפדוף בטקסט, לחיצה על שורת המקור תחזיר את הטקסט כאשר באמצעו מילות החיפוש.

3.10 התחלה, סוף

אלו הן הוראות להציג את הטקסט בתחילתו, או בסופו.

3.11 סרגל כלים, שורת מצב, חוצצים

ראה פרק ג'.

פרק ז - מפתחות

1. נושאים בשו"ת בעריכת מכון "נתיבי ההלכה" – מאגרי מידע תורניים", בסיוע משרד החינוך – מינהל התרבות.

בלחיצה על "מפתח נושאים" יפתח בצידו הימני של המסך חלון "מפתח נושאים". מפתח הנושאים הוא תוכן עניינים מפורט של השולחן ערוך ושל ספרי השו"ת הבאים: אגרות משה (או"ח ח"א-ח"ה, יו"ד ח"א-ח"ד, אה"ע ח"א-ח"ד, חו"מ ח"א-ח"ב), אחיעזר (ח"א-ח"ג), היכל יצחק (או"ח, אה"ע ח"א-ח"ב), הר צבי (או"ח ח"א-ח"ב, יו"ד), יביע אומר (ח"א-ח"ח), יחוה דעת (ח"א-ח"ו), מנחת יצחק (ח"א-ח"ח), מנחת שלמה (ח"א, ב"ג), קול מבשר (ח"א-ח"ב), ציץ אליעזר (ח"א-כ"א).

פרוט הנושאים של הספרים הנ"ל הוא בשלוש רמות. "נושא ראשי" הוא הרמה העליונה. כל נושא ראשי מתפרט ל"נושאי משנה", וכל נושא משנה מתפרט לרמה השלישית של "הנושא הנדון".

הרשימה שלפניך בחלון "מפתח נושאים" היא רשימת הנושאים הראשיים המסודרת לפי אלפבית. ניתן לדפדף בה באמצעות פס הגלילה שמימין. לחיצה על תיבת ה"פלוס" (+) שליד כל נושא ראשי (או לחיצה כפולה על הנושא עצמו), תפתח מתחת לנושא הראשי רשימת נושאי משנה של אותו נושא ראשי. לחיצה על תיבת ה"מינוס" (-), או על לחצן "התחל" שמצד ימין, תסלק את רשימת נושאי המשנה. לחיצה על "נושא משנה" תפתח חלון בצד שמאל. בשורה הראשונה בחלון יופיע שם הנושא הראשי ולידו נושא המשנה, ומתחתם יופיע תוכן עניינים מפורט של ה"נושאים הנידונים" כשהם ממוספרים במספרים ירוקים. הבאת החץ על מספר ירוק הופכת את החץ ל"יד מצביעה". לחיצה על המספר פותחת חלון תחתון משמאל ובו רשימת מראי מקום של הנושא הנדון בשולחן ערוך ובספרי השו"ת שפורטו לעיל.

מראי המקום בחלון התחתון ירוקים. לחיצה על אחד מהם משנה את צבעו ומעלה על המסך כולו את המקור. גם בתוך המקור הזה, כל מראה מקום בירוק המופיע בו מביא, על ידי לחיצה עליו, את המקור של מראה המקום הזה.

לדוגמה: לחיצה על הנושא הראשי "בשר בחלב" תפתח מתחתיו רשימת נושאי משנה כמו: בישולם, טיגון, כלי זכוכית, ועוד. לחיצה כפולה על נושא המשנה "טיגון" תפתח חלון ובו הנושא הנדון: 1. אם טיגון נחשב בכלל בישול בשר בחלב ואסור מן התורה. לחיצה על המספר "1" של הנושא הנדון תפתח רשימת מראי מקום, וביניהם: שולחן ערוך יורה דעה סימן פ"ז סעיף א'. לחיצה על מראה מקום זה תציג את המקור בשולחן ערוך על כל המסך.

כדי לחפש מושג מסוים ברשימת הנושאים הראשיים בלבד, לחץ על "אתר נושא" שבצד ימין של רשימת הנושאים. בחלון החיפוש שיפתח רשום את המושג

שאתה מחפש ותקבל את מיקומו ברשימת הנושאים הראשיים. לחיצה על F3 תפעיל חיפוש חוזר למקומות נוספים של הימצאות המושג ברשימה. ביכולתך גם לבצע חיפוש בעת ובעונה אחת בכל שלש הרמות של נושאים על ידי לחיצה על "חיפוש" שבצד ימין של רשימת הנושאים. החיפוש יתבצע גם ברשימת נושאי המשנה וגם ברשימת הנושאים הנידונים.

לחיצה על "התחל" שבצד ימין מסלקת את כל רשימות נושאי המשנה שנפתחו, ומחזירה את רשימת הנושאים הראשיים למצבה הראשוני.

לחיצה על "הצג נושא" תציג את נושאי המשנה לנושא הראשי שסומן בצביעה.

1.1 נושאים הצמודים לשולחן ערוך ולספרי השו"ת

כאשר לפניך על המסך טקסט מתוך שולחן ערוך, או מתוך אחד מספרי השו"ת שפורטו לעיל, אשר הגעת אליו דרך "עיון" או "חיפוש", תוכל לקבל את הרשימה של ה"נושאים הנידונים" של הטקסט שלפניך. לחץ על "תצוגה", ובתפריט המשנה שיפתח לחץ על "נושאים". יפתח חלון ובו רשימת כל הנושאים הנידונים בטקסט שלפניך. הנושאים הנידונים (רמה ג) יופיעו בחלון מתחת לטקסט.

בסוף כל נושא נדון מוצעת לך האפשרות לקבל "נושאים קרובים" בצבע ירוק. לחיצה על כיתוב זה תגרום להופעת נושאים קרובים ברמה ג, כשהם ממוספרים במספרים ירוקים. לחיצה על מספר ירוק מעלה מראי מקום בשו"תים הנ"ל העוסקים גם הם באותם נושאים. דרך מראי מקום אלה ניתן להגיע אל המקורות עצמם באופן מיידי.

2. כתבי עת – מבוסס על "מאיר לציון" (בעריכת הרב מ. וונדר)

לרשותך מפתח נושאים מפורט של מאמרים הלכתיים שפורסמו ב- 400 כתבי עת תורניים בשנים תש"ל – תשס"ב. המפתח מכיל 22,000 כותרים של מאמרים הלכתיים (המאמרים עצמם אינם נכללים בתקליטור).

לחיפוש ועיון הן במפתח של המאמרים והן בכותרים, לחץ על "כתבי עת". יפתח חלון בציוד הימני של המסך ובו רשימת הנושאים של כל המאמרים. ביכולתך לבצע חיפוש ברשימת הנושאים. לחץ על "אתר נושא", ובחלון החיפוש שיפתח רשום את הנושא או המושג שאותו אתה מחפש ותקבל אותו מודגש ברשימת הנושאים. לחיצה על "הצג נושא", או לחיצה כפולה על כל נושא מבוקש, תעלה בחלון מצד שמאל, תחת שם הנושא, רשימה ממוספרת של המאמרים בהם נדון הנושא, שמות מחבריהם, ופרטיהם של כתבי העת בהם נתפרסמו.

יכול אתה גם לבצע חיפוש שיתבצע בנושאים המפורטים במאמרים. בלחיצה על "חיפוש" שבצד ימין יפתח חלון חיפוש בו תרשום את המושג שאותו אתה מחפש. כתוצאה תקבל בחלון השמאלי רשימה ממוספרת של מאמרים בהם מופיע דיון או נגיעה במושג שחיפשת. המושג יופיע בטקסט כשהוא מודגש בצבע אדום. לדוגמה: חיפוש בטקסט למושג "תינוק" יעלה תשעים תוצאות של

מאמרים שבהם נדונים בין השאר: תינוק מבחנה, תינוק שנימול על ידי גוי, תגלחת ראשונה לתינוק, הנאה מחשמל שהדליק תינוק בשבת, תינוק לזיהוי אותיות סת"מ, ועוד.

לחיצה על "הצג נושא" כאשר אחד הנושאים שברשימה מסומן בצבע תגרום אף היא להצגת רשימה של מאמרים בהם מופיע הנושא המודגש.

פרק ח - טיפול בחלונות וניהולם

1. חלונות

תחת ההוראה חלון נמצאות כל ההוראות הקשורות לצורת החלונות ולסדרם. כאשר מדובר בחלון או שניים, אין לדברים חשיבות מרובה. אבל כאשר פתוחים חלונות רבים, יש חשיבות לסדרם בצורה הרצויה למשתמש. האפשרויות הן:

1.1 מדורג

1.2 אופקית

1.3 אנכית

כל אחת מן ההוראות האלה תסדר בסדר שונה את החלונות הפתוחים על המסך. כאשר רוצים להשוות זה לזה טקסטים משני מקורות, יש חשיבות להצבתם על המסך זה ליד זה בצורה שתאפשר את ההשוואה.

1.4 סדר

אם הזזת חלונות ממוזערים ממקומם בתחתית החלון הראשי, ההוראה סדר תוריד אותם לתחתית החלון הראשי ותסדר אותם.

1.5 סגור הכל

ההוראה סגור הכל מוחקת את כל החלונות, הגדולים והממוזערים, מוחקת את כל החוצצים ומנקה את המסך.

2. ניהול חלונות

בהוראה ניהול חלונות שנמצאת תחת תפריט "חלון" אתה מקבל גישה אל רשימת החלונות ופרטיהם המאורגנת על ידי המחשב. כל חלון שפתחת, הן של עיון והן של תוצאות חיפוש, נרשם. אתה יכול לסקור את הרישומים, לסגור מהם, ואף לבחור חלון מהרשימה, ובלחיצה עליו ברשימת ניהול החלונות אתה יכול להעלותו על המסך ולתת לו מעמד של חלון פעיל.

לחיצה על הרחבה משמאל למטה פותחת אפשרויות נוספות בחלק התחתון של חלון ניהול חלונות. מימין למטה אתה בוחר אם ההוראה הדפס, או שמור, או העתק, תתבצע על כל התוצאות של חלונות החיפוש, או רק על התוצאות שבחלון. משמאל למטה אתה בוחר לגבי חלונות טקסט אם ההוראה הדפס, או שמור, תחול על כל הטקסט, או על הקטע הנבחר, או רק על הטקסט שבחלון.

מתחת לצד השמאלי יש ריבוע לסימון ליד השורה הדפסת חלונות טקסט ברצף. כאשר הרבוע אינו מסומן, יודפס כל חלון מתחילת דף חדש במדפסת. סימון "וי" יגרום לכך שכל חלונות הטקסט המסומנים יודפסו ברצף בזה אחר זה. אתה יכול לשלוט על הסדר בו יודפסו חלונות הטקסט שסימנת בדרך הבאה: לחץ בעכבר על המספר (מימין) של החלון שאתה רוצה להדפיסו ראשון, וגרור אותו תוך כדי לחיצה עד מספר 1 והרפה. חלון זה יהיה מעתה ראשון. כה תעשה גם למספר של החלון שאתה רוצה שיהיה שני, הבא אותו עד מספר 2 והרפה ממנו, וכן הלאה. כאשר תתבצע הוראת הדפס, חלונות הטקסט המסומנים יודפסו בסדר שאתה קבעת. נותרה עוד בעיה אחת: איך מסמנים יותר משורה אחת? הדבר יתאפשר אם במשך פעולת הסימון של החלונות תלחץ ברציפות על הקונטרול.

פרק ט - קשרים

1. קישוריות ישירה

בתוך המאגרים שנפרט להלן יש ציטוטים מפסוקים, או מדפי תלמוד ועוד, המציינים מראי מקום. מראי מקום אלה צבועים ירוק ומסומנים בקו תחתני. כאשר החץ מוצב על מראה מקום כזה, הוא הופך לצורת יד מצביעה. לחיצה על מראה מקום מסומן כזה תפתח חלון נוסף, ובו יופיע המקור המבוקש. כך נקשר מראה המקום של הציטוט אל המקור ממנו צוטט. מנגנון זה של קישוריות (היפרטקסט) פעיל רק בחלונות טקסט (ולא בחלון תוצאות חיפוש) של מאגרים מסוימים, כגון: משנה, מסכתות קטנות, תלמוד בבלי, רש"י על תלמוד בבלי, תוספות על תלמוד בבלי, מדרשי אגדה, שולחן ערוך ופתחי תשובה. הקישוריות מאפשרת הבאת המקור הן מאותם המאגרים שהזכרנו, והן ממאגרים אחרים הנמצאים בתקליטור.

לנוחותך, לחיצה על אחד ממראי המקומות המסומנים, תגרום לשינוי הצבע שלו, כך שתוכל לשייך לו את המקור. תוכל לחזור אל הקטע המקורי על ידי לחיצה על חזור שבתפריט המשנה של "תצוגה" בחלון החדש שנפתח.

מנגנון ענק זה (315,000 קישורים) מאפשר לך תוך כדי עיון בדף גמרא, לראות מידית על המסך פסקי הלכה ברמב"ם ובשולחן ערוך על העניין שלפניך. בעודך מעיין בשולחן ערוך יורה דעה, תוכל בלחיצה אחת להביא אל המסך לפניך את הש"ך (שפתי כהן), או "פתחי תשובה". כאשר פתחי תשובה מזכיר אחד מספרי השו"ת, תוכל לראות גם את המקור בשו"ת בו במקום בלחיצה אחת.

כאשר טקסט עיון בתלמוד לפניך, תמצא בו מלים בצבע ירוק שמתחתיהן קו. הבאת החץ למלה כזאת תהפוך את החץ לצורת יד מצביעה. לחיצה על המלה תביא להופעת תיבה, ובה שתי אפשרויות; קשרים, וסוגיות קרובות. לחיצה על "קשרים" תביא רשימה של מראי מקומות לפסקי רמב"ם ושולחן ערוך, ולחיצה על כל אחד ממראי המקומות תביא את המקור. לחיצה בתיבה על "סוגיות קרובות", תביא קטעי תלמוד בהם נדון אותו נושא שבו מופיעה המלה בירוק.

תוך עיון במדרש אגדה, תוכל לראות כל פסוק המצוטט למקוטעין, במקורו המלא, ולפי בחירתך, גם בהרחבה לכל הפרק.

2. קשרים

כאשר פסוק תנ"ך לפניך, הלכה ברמב"ם או סעיף בשו"ע, יכול אתה בלחיצה על קשרים לקבל רשימה של כל המקומות בהם נזכר פסוק זה. מראי מקומות אלו צבועים ירוק, ומסומנים בקו תחתי. כשאתה מציב על מראה המקום את החץ, הוא הופך ליד מצביעה. אתה יכול לבחור מתוך רשימת הקשרים את אלה המעניינים אותך ולקבל את מקורם.

כשאתה לוחץ בתוספות על קישור לדף גמרא, ומקבל את דף הגמרא המבוקש, אתה יכול למצוא מיד, בעזרת קשרים, היכן עוד מצטטים התוספות מתוך אותו דף גמרא. בדומה לכך, כאשר קבלת מקור של פסוק המצוטט במדרש, יכול אתה לראות מידית היכן עוד מצוטט אותו פסוק במקומות אחרים במדרש.

בתפריט המשנה תחת "תצוגה" ביכולתך ללחוץ על "הרחבה", כך שתוכל לקבל מידית את כל המקורות בקשרים עם ציטוט קצר (בדומה לתוצאות חיפוש).

(יש לציין שרשימת הקשרים מתייחסת רק לחלק ממאגרי המידע הנמצאים בתקליטור, שעברו תהליך עיבוד מיוחד).

פרק י - הודעות שגיאה

תקלות במהלך הפעלה
במקרה של תקלה במהלך הפעלת התוכנה תופיע הודעת שגיאה.

רשימה של תקלות אפשריות, בליווי הסיבות והדרך לטיפול בהן, מובאת להלן. אם התקלה חוזרת אף לאחר ביצוע הוראות הטיפול, יש לכבות את המחשב, להמתין כ- 15 שניות, להדליק את המחשב ולהפעיל שוב את התוכנה.

שגיאות פנימיות בתוכנה נרשמות בקובץ `RESPONSA.ERR`. הקובץ נמצא בספריה המיוחדת, אותה ציינת במהלך פעולת ההתקנה, לשמור בה קבצים מיוחדים הדרושים הפעלה תקינה של התוכנה.

הערה: לעיתים תתקבל, בנוסף להודעת השגיאה, השאלה: האם רצונך בהודעה מפורטת? כדאי שתלחץ על YES. תתקבל הודעה נוספת, באנגלית. רצוי שתירשום לך הודעה זו. אם נאלצת לצאת מהמערכת עקב הודעה זו, ולאחר שחזרת והפעלת את המערכת מתקבלת אותה הודעה שוב, אנא התקשר אלינו.

הודעה: "שגיאה מס' 1: שגיאת מערכת - בעיית זכרון"
"שגיאה מס' 2: שגיאת מערכת - תקלה פנימית"
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 5: משתנה מערכת לא הוגדר, הרץ תוכנת התקנה"
סיבה אפשרית: חסר מידע בקובץ `RESPONSA.INI`, או קובץ/ספריה נמחקו מהדיסק הקשיח.
פתרון: הרץ את שוב את תוכנית ההתקנה.

הודעה: "שגיאה מס' 9: בעיית קלט/פלט"
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 15: לא ניתן לפתוח את הקובץ. בדוק אם כונן _____ מותקן."

פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 21: שגיאת כתיבה, בדוק האם הדיסק מלא"
סיבה אפשרית: הדיסק מלא מדי.
פתרון: מחק מהדיסק קבצים מיותרים והפעל שוב את המערכת.

הודעה: "שגיאה מס' 27: תקלה בחלון ההודעה: אין מספיק זיכרון.
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 28: תקלה בטעינת הגופן (פונט)"
"שגיאה מס' 29: בעייה בבחירת הגופן (פונט)"
סיבה אפשרית: שגיאה בטעינת הגופן (פונט).
פתרון: 1. יש לנסות להחליף את הגופן בו אתה משתמש
2. יש לבדוק בלוח הבקרה וגופנים, באם מותקנים מספר רב מדי של גופנים אזי התוכנה לא יכולה לטעון את הפונט, לכן יש לצמצם את מספר הגופנים המותקנים.

הודעה: "שגיאה מס' 30: תקלה בתקליטור.
"שגיאה מס' 31: הכנס את התקליטור.
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 33: בעייה ב-WINDOWS"
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 35: בעייה ביצירת העץ
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 48: משתנה מערכת שגוי, הרץ תוכנת התקנה"
סיבה אפשרית: חסר מידע בקובץ RESPONS.A.INI, או קובץ/ספריה נמחקו מהדיסק הקשיח.
פתרון: הרץ את שוב את תוכנית ההתקנה.

הודעה: "שגיאה מס' 49: לא נמצא תקליטור פרוייקט השו"ת
בכונן התקליטורים בו ביצעת את ההתקנה.
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את
התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 50: בעייה בהצגת מפות
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את
התוכנה.

הודעה: "שגיאה מס' 51: בעייה בלוח
פתרון: יש לבצע אתחול מחדש של המחשב ולהפעיל מחדש את
התוכנה.

פרק י"א - רשימת המאגרים

רשימת המאגרים בתקליטור

- א. תנ"ך
- ב. פרשנות תנ"ך: תרגום יונתן, תרגום אונקלוס, רש"י, רשב"ם, אבן עזרא, רמב"ן, רד"ק, רלב"ג, ריקאנטי, מצודת דוד, מצודת ציון
- ג. משנה
- ד. תוספתא (מהדורות ליברמן וצוקרמנדל)
- ה. מסכתות קטנות
- ו. תלמוד בבלי
- ז. מפרשי משנה: ריבמ"ץ, רמב"ם (כולל שמונה פרקים והקדמת הרמב"ם למשנה), ברטנורא
- ח. פוסקים על הש"ס: רי"ף, ראב"ן, רמב"ן (בכורות, חלה), רא"ש, הגהות אשר"י
- ט. ראשונים על הש"ס: רש"י, תוספות, ר"י מיגאש, ספר הישר לרבינו תם, תוספות רי"ד, ספר הצבא לרז"ה, רמב"ן, רשב"א, ריטב"א
- י. אחרונים על הש"ס: גבורת ארי, זרע יצחק, חזון אי"ש* (זרעים, מועד), טורי אבן, חתם סופר, ים של שלמה, נחלת דוד, עוד יוסף חי, ערוך לנר, פני יהושע, רבי עקיבא איגר (נשים), שפת אמת
- יא. תלמוד ירושלמי (ונציה רפ"ג - חלוקה להלכות לפי דפוס וילנא)

* ניתן לבצע חיפוש בלבד

יב. **מדרשי הלכה:** מכילתא דרבי ישמעאל, ספרא, ספרי, מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי, מדרש תנאים לספר דברים

יג. **מדרשי אגדה:** אגדת בראשית, אוצר מדרשים, איכה רבה, אסתר רבה, במדבר רבה, בראשית רבה, בראשית רבתי, ברייתא דמלאכת המשכן, דברים רבה, ויקרא רבה, ילקוט שמעוני, לקח טוב, מגילת תענית, מדרש אגדה, מדרש זוטא, מדרש ילמדנו מילקוט תלמוד תורה, מדרש משלי, מדרש שמואל, מדרש תהלים, מדרש תנחומא, משנת רבי אליעזר (מדרש ל"ב מידות), סדר עולם רבה, ספרי אגדה על אסתר, פסיקתא דרב כהנא, פסיקתא רבתי, פרקי דרבי אליעזר, פתרון תורה, קהלת רבה, קטעי מדרשים מן הגניזה, רות רבה, שיר השירים רבה, שכל טוב, שמות רבה, תנא דבי אליהו

יד. **זוהר, זוהר חדש, תיקוני זוהר**

טו. **גאונים:** אגרת רב שרירא גאון, החילוקים, הלכות גדולות, הלכות קצובות, השטרות, הרכבי, משפטי שבועות, סדר רב עמרם גאון, סדר תנאים ואמוראים, רב נטרונאי גאון, שאילתות דרב אחאי, תשובות (שערי צדק, מוסאפיה – ליק, החדשות – אופק, שערי תשובה, גאונים קדמונים, קורנל, גאוני מזרח ומערב)

טז. **ספרי הלכה ומנהג - ראשונים:** אבודרהם, האגור, אגרת הקודש לרמב"ן, אור זרוע, האורה, אורחות חיים (החלק השני), איסור והיתר לרש"י, איסור משהו לראב"ד, האשכול, בדיקת הסכין לר' יונה, בדיקת הריאה לר' יונה, בעלי הנפש לראב"ד (עם השגות הרז"ה), דינא דגרמי, דרשה לראש השנה לרמב"ן, הלכות ברכות לריטב"א, הלכות הרי"ף גיאת, הלכות לולב לראב"ד, הלכות לולב לראב"ד – השגות הרמב"ן, הלכות מהר"י ווייל, הלכות נידה לרמב"ן, ספר חסידים (עם הערות החיד"א), כלבו, כפתור ופרח, לקוטי הפרדס לרש"י, מאמר חמץ לרשב"ץ, מגן אבות (למאירי), מהרי"ל (מנהגים), מחזור ויטרי, המחכים, המנהגות, מנהגי מהר"ש, מנהגי מרשליאה (בתוך 'קבץ על יד' סדרה חדשה ספר יד (כד)), מנהגים (טירנא), מנהגים ישנים מדורא, משפט החרם, מנהגים - ר' זלמן יענט, נימוקי ר' מנחם מירזבורק, סדר טרויש, סידור רש"י, עבודת הקודש לרשב"א, העיטור, העיתים, על הכל, פירוש הגדה של פסח לרשב"ץ, פירושי סידור התפילה לרוקח, פסקי חלה לרשב"א, פסקי מהר"ח אור זרוע, הפרנס, קרית ספר למאירי, ראבי"ה, רבינו ירוחם – תולדות אדם וחוה, ריקאנטי, שבלי הלקט, שער המים לרשב"א, תורת האדם, התרומה, תשב"ץ קטן

יז. **ספרי מצוות** : ספר המצוות לרמב"ם עם השגות הרמב"ן, יראים, סמ"ק, החינוך, כללי המצוות

יח. **ספרי מחשבה ומוסר - ראשונים**: אורחות חיים לרא"ש, אורחות צדיקים, האמונה הרמה, אמונות ודעות, דרשות הר"ן, דרשות ר"י אבן שועיב, חובות הלבבות, יסוד מורא, הכוזרי, מבחר פנינים, מגן אבות לרשב"ץ על אבות, מורה הנבוכים, מנורת המאור (אלנקווה), מרכבת המשנה על אבות, ספר המשלים, העיקרים, פירוש רבינו יונה על אבות, פרקי משה על אבות (מר"מ אלמושנינו), שערי תשובה וספר היראה, תורת המנחה, תיקון מידות הנפש

יט. **רמב"ם - משנה תורה** (היד החזקה)

כ. **מפרשים וחיבורים על הרמב"ם**: אגרות הרמ"ה, הגהות ותשובות מיימוניות, מגדל עוז, מגיד משנה, רדב"ז, כסף משנה, לחם משנה, משנה למלך

כא. טור

כב. בית יוסף

כג. שולחן ערוך

כד. **מפרשי שולחן ערוך**: ט"ז (או"ח), ש"ך, בית שמואל, חלקת מחוקק, מגן אברהם, קצות החושן, נתיבות המשפט, משו"ב נתיבות, ברכי יוסף (או"ח), שערי תשובה, פתחי תשובה (יו"ד), משנה ברורה, ביאור הלכה

כה. **חיבורים סביב שולחן ערוך**: לבוש (אה"ע, חו"מ), שולחן ערוך הרב (או"ח), ערוך השולחן (או"ח), קיצור שולחן ערוך

כו. **אנציקלופדיה תלמודית** (א-כו), מפתח העניינים, מפתח המקורות לתלמוד בבלי (בתקליטור 13 + בלבד)

כז. 391 ספרי שו"ת

ראשונים

שם הספר	המחבר	מקום פעילותו	המאה
1 תשובות הגאונים - קובץ שערי צדק	גאוני בבל	עירק	8-11
2 שו"ת הרי"ף	רבי יצחק אלפאסי	מרוקו, ספרד	11
3 שו"ת הר"י מיגאש	רבי יוסף בן מאיר הלוי אבן מיגאש	ספרד	12
4 שו"ת הראב"ד	רבי אברהם בן דוד	פרונבס	12
5 תשובות הרמב"ם	רבי משה בן מימון	מצרים	12
6-8 שו"ת רבי אברהם בן הרמב"ם, מעשה ניסים, ברכת אברהם	רבי אברהם בן הרמב"ם	מצרים	13
9 שו"ת הרמב"ן	רבי משה בן נחמן	ספרד	13
10 שו"ת הרי"ד	רבי ישעיה בן מאלי דטראני	איטליה	13
11-17 שו"ת הרשב"א, חלק א'-ז'	רבי שלמה בן אברהם אדרת	ספרד	13
18 שו"ת הרשב"א המיוחסות לרמב"ן	רבי שלמה בן אברהם אדרת	ספרד	13
19 תשובות חכמי פרובינציא		ספרד	13
20 שו"ת הרא"ש	רבי אשר בן יחיאל	גרמניה, ספרד	13
21 שו"ת הריטב"א	רבי יוסף טוב בן אברהם אלשבילי	ספרד	13-14
22 שו"ת זכרון יהודה	רבי יהודה בן הרא"ש	גרמניה, ספרד	14
23 שו"ת הר"ן	רבי נסים בן ראובן גירונדי	ספרד	14
24 שו"ת חזה התנופה	רבי משה די ברושליש	ספרד	14
25 שו"ת מהר"ם חלאווה	רבי משה חלאווה	ספרד	14
26 שו"ת הריב"ש	רבי יצחק בר ששת	ספרד, אלג'יר	14
27-29 שו"ת תשב"ץ, חלק א'-ג'	רבי שמעון בן צמח דוראן	מיוקרה, אלג'יר	14-15
30 שו"ת תשב"ץ חלק ד', חוט המשולש	רבי שלמה דוראן, רבי שלמה צרור, רבי אברהם אבן טוואה	אלג'יר	15
31 שו"ת הרשב"ש	רבי שלמה דוראן	אלג'יר	15
32 שו"ת יכין ובוועז	רבי שמעון ורבי צמח בני רבי שלמה בן שמעון דוראן	אלג'יר	15

33	שו"ת רבינו גרשום מאור הגולה	רבינו גרשום בן יהודה	גרמניה	10-11
34	שו"ת רש"י	רבי שלמה בן יצחק	צרפת	11
35	ספר הישר	רבי יעקב בן מאיר תם (רבינו תם)	צרפת	12
36	שו"ת מן השמים	רבי יעקב ממרויש	צרפת	12-13
37	שו"ת מהר"ם מרוטנברג, חלק ד'	רבי מאיר בן ברוך מרוטנברג	גרמניה	13
38	תשובות בעלי התוספות	בעלי התוספות	צרפת, אשכנז	11-13
39-40	שו"ת מהר"ח אור זרוע שו"ת מהר"ח אור זרוע החדשות	רבי חיים בן יצחק	גרמניה, אוסטריה	13
41-42	שו"ת מהר"ל, מהר"ל החדשות	רבי יעקב בן משה מולין	גרמניה	14-15
43	שו"ת מהר"י ווייל	רבי יעקב בן יהודה ווייל	גרמניה	15
44-45	שו"ת תרומת הדשן, פסקים וכתבים	רבי ישראל איסרליין	אוסטריה	15
46	שו"ת מהר"י מינץ	רבי יהודה בן אליעזר מינץ	איטליה	15
47	שו"ת מהר"י ברונא	רבי ישראל בן רבי חיים	גרמניה	15
48-49	שו"ת מהר"ק, מהר"ק החדשים	רבי יוסף בן שלמה קולון	איטליה	15
50-51	לקט יושר, חלק א'-ב'	רבי יוסף בן משה	אוסטריה	15

פוסקי המאה ה-16

52	שו"ת הרא"ם	רבי אליהו מזרחי	קושטא	15-16
53	שו"ת הרד"ך	רבי דוד בן חיים הכהן	יוון	15-16
54	שו"ת מהר"ם אלאשקר	רבי משה בן יצחק אלאשקר	מצרים	16
55	שו"ת בנימין זאב	רבי בנימין בן מתתיה	יוון	16
56	שו"ת מהר"ם פדובה	רבי מאיר קצנלנבוגן	איטליה	16
57	שו"ת מהר"י בי רב	רבי יעקב בי רב	ספרד, מרוקו, ישראל	16
58-65	שו"ת הרדב"ז, חלק א'-ז', חלק ח' (מכתב יד)	רבי דוד בן שלמה אבן זמרא	מצרים, ישראל	16
66	שו"ת מהרלב"ח	רבי לוי בן יעקב אבן חביב	שאלוניקי ישראל	16
67	שו"ת אבקת רוכל	רבי יוסף בן אפרים קארו	תורכיה, ישראל	16
68	שו"ת בית יוסף	רבי יוסף בן אפרים קארו	תורכיה, ישראל	16
69-73	שו"ת מהר"י בן לב, חלק א'-ד'	רבי יוסף אבן לב	תורכיה	16
74-76	שו"ת מבי"ט, חלק א'-ג'	רבי משה טראני	ישראל	16
77-78	שו"ת מהרשד"ם, חלק א'-ב'	רבי שמואל בן משה די מדינה	שאלוניקי	16
79	שו"ת מהר"ם אלשיך	רבי משה אלשיך	ישראל, סוריה	16
80	שו"ת מהרש"ל	רבי שלמה לוריא	פולין	16

81	שו"ת דברי ריבוב	רבי יצחק בן שמואל אדרבי	שאלוניקי	16
82	שו"ת רבי בצלאל אשכנזי	רבי בצלאל אשכנזי	מצרים, ישראל	16
83	שו"ת הרמ"א	רבי משה איסרליש	פולין	16
84	שו"ת שארית יוסף	רבי יוסף כ"ץ	פולין	16
85-86	שו"ת מהרש"ד, חלק א'-ב'	רבי שלמה בן אברהם הכהן	יוון	16
87	שו"ת מהר"ם גלאנטי	רבי משה גלאנטי	ישראל	16
88	שו"ת הראנ"ח	רבי אליהו בן חיים	תורכיה	16
89	שו"ת מים עמוקים, חלק א'	רבי אליה מזרחי	תורכיה	15-16
90	שו"ת מים עמוקים, חלק ב'	רבי אליהו בן חיים	תורכיה	16
91	שו"ת הרמ"ע מפאנו	רבי מנחם עזריה	איטליה	16-17
92	שו"ת באר שבע	רבי יששכר בער איילנברג	איטליה	16-17
93	שו"ת תורת אמת	רבי אהרון בן יוסף ששון	תורכיה	16-17
94-97	שו"ת תורת חיים	רבי חיים שבתי	יוון	16-17
98-99	שו"ת מהריט"ץ, מהריט"ץ החדשות	רבי יום טוב בן משה צהלון	ישראל	16-17
100-101	שו"ת הב"ח, הב"ח החדשות	רבי יואל בן שמואל סירקיס	פולין	16-17
102	שו"ת משאת בנימין	רבי בנימין אהרון	פולין	16-17
104-105	שו"ת מהרי"ט, חלק א'-ב', מהרי"ט החדשים	רבי יוסף בן משה טראני	ישראל, תורכיה	16-17
106	שו"ת תורת משה	רבי משה שבתי	יוון	16-17
107	שו"ת כנסת הגדולה	רבי חיים בנבנשת	תורכיה	16-17
108	שו"ת נבחר מכסף	רבי יאשיהו בן יוסף פינטו	סוריה	16-17

פוסקי המאות 17-19

109	שו"ת אמונת שמואל	רבי אהרון שמואל קוידנובר	פולין, ליטא, גרמניה	17
110	שו"ת הלכות קטנות	רבי יעקב ישראל חגיז	ישראל	17
111	שו"ת דרכי נועם	רבי מרדכי הלוי	מצרים	17
112	שו"ת הרמ"ז	רבי משה בן מרדכי זכות	איטליה	17
113	שו"ת חוות יאיר	רבי יאיר חיים בן משה שמשון בכרך	גרמניה	17
114	שו"ת גינת ורדים	רבי אברהם בן מרדכי הלוי	מצרים	17-18
115	שו"ת פרח שושן	רבי ישועה שבאבו ידיע זיין	מצרים, ישראל	18
116-157	שו"ת חכם צבי, ליקוטים	רבי צבי הירש בן יעקב אשכנזי	גרמניה, הולנד	17-18
118	שו"ת מהרי"ף	רבי יעקב פראגי	מצרים	17-18

119	שו"ת שבות יעקב	רבי יעקב ריישר	צ'כיה, גליציה, גרמניה	17-18
120-122	שו"ת פנים מאירות, חלק א'-ג'	רבי מאיר איזנשטאט	אוסטריה	17-18
123	שו"ת עוללות הכרם	רבי שלמה אמירליו	יוון	17-18
124	שו"ת אדמת קודש	רבי ניסים חיים משה מזרחי	ישראל	18
125	שו"ת שתי הלחם	רבי משה בן יעקב ישראל חגיז	ישראל, אירופה	18
126	שו"ת בית יהודה	רבי יהודה בן יצחק עייאש	אלג'יר, ישראל	18
127-128	שו"ת שאילת יעבץ, חלק א'-ב'	רבי יעקב בן צבי עמדין	גרמניה, הולנד	18
129	שו"ת רביד הזהב	רבי דוד משראקי	תימן	18
130-131	שו"ת צדקה ומשפט, חלק א'-ב'	רבי צדקה בן עדיה חוצין	עירק	18
132-133	שו"ת נודע ביהודה, קמא, תנינא	רבי יחזקאל לנדא	פולין, פראג	18
134-137	שו"ת דברי חיים	רבי חיים הלברשטאם	גליציה	18
138	שו"ת מכתם לדוד	רבי דוד בן יעקב פרדו	איטליה, יגוסלביה, ישראל	18
139	שו"ת מהר"ש לאניאדו	רבי רפאל שלמה לאניאדו	ארם צובה	18
140-141	שו"ת חיים שאל, חלק א'-ב'	רבי חיים יוסף דוד אזולאי	ישראל, איטליה	18
142-144	שו"ת טוב עין, יוסף אומץ, החיד"א	רבי חיים יוסף דוד אזולאי	ישראל, איטליה	18
145-146	שו"ת מחנה ישראל שו"ת עוגת אליהו	רבי אליהו ישראל	מצרים, איטליה	18
147	שו"ת בן ימין	רבי רחמים חיים יהודה ישראל	רודוס	18
148-149	שו"ת אבני שיש, חלק א'-ב'	רבי שאול ישועה בן יצחק אביטבול	מרוקו	18
150-152	שו"ת פעולת צדיק, חלק א'-ג'	רבי יחיא צאלח	תימן	18
153	שו"ת משפטים ישרים	רבי רפאל בן מרדכי ברדוגו	מרוקו	18-19
154-156	שו"ת חוט המשולש חלק א'-ג'	רבי חיים בן יצחק מוולוז'ין, רבי הלל מוולוז'ין, רבי אליעזר יצחק פריד מוולוז'ין	ליטא	18-19
157	שו"ת תשובה מאהבה חלק א'	רבי צבי אלעזר בן דוד פלקלש	צ'כיה	18-19
158	שו"ת שיבת ציון	רבי שמואל בן יחזקאל לנדא	צ'כיה	18-19
159-162	שו"ת רבי עקיבא איגר – קמא ותניינא, תשובות חדשות לרבי עקיבא איגר	רבי עקיבא בן משה איגר	גרמניה, פולין	18-19
163-170	שו"ת חתם סופר, חלק א'-ז', ליקוטים	רבי משה סופר	הונגריה	18-19
171-172	שו"ת מראה יחזקאל	רבי יחזקאל פנט	שלזיה	18-19

173	שו"ת מור ואהלות	רבי אברהם בן יצחק ענתיבי	סוריה	18-19
174	שו"ת האלף לך שלמה	רבי שלמה קלוגר	גליציה	19
175-177	שו"ת שופריה דיעקב, חלק א'-ג'	רבי יעקב בן יקותיאל בירדוגו	מרוקו	19
178	שו"ת חיים ביד	רבי חיים פאלאגיי	תורכיה	19
179-181	שו"ת יהודה יעלה חלק א'-ג'	רבי יהודה אסאד	הונגריה	19
182	שו"ת בנין ציון	רבי יעקב עטלינגר	גרמניה	19
183	שו"ת ויקרא אברהם	רבי אברהם חיים בן מסעוד חי אדאדי	לוב	19
184	שו"ת נכח השולחן	רבי חיים מרדכי לבטון	ארם צובה	19
185	שו"ת חידושי הרי"מ	רבי יצחק מאיר	פולין	19
186	שו"ת יורו משפטיך ליעקב	רבי יעקב אבוהצירא	מרוקו	19
187-189	שו"ת שואל ומשיב מהדורא קמא, חלק א'-ג'	רבי יוסף שאול נתנון	גליציה	19
190	שו"ת זבחי צדק	רבי עבדאללה בן אברהם סומך	עירק	19
191	שו"ת עונג יום טוב	רבי רפאל יום טוב ליפמן היילפרין	ביאליסטוק	19
192	שו"ת משיב דבר	רבי נפתלי צבי יהודה ברלין	ליטא	19
193	שו"ת באר יצחק	רבי יצחק אלחנן בן ישראל ספקטור	ליטא	19
194-195	שו"ת עין יצחק חלק א'-ב'	רבי יצחק אלחנן בן ישראל ספקטור	ליטא	19
196	שו"ת ישועות מלכו	רבי ישראל יהושע בן דוד טרונק	פולין	19
197-198	שו"ת רבי עזריאל הילדסייהמר חלק א'-ב'	רבי עזריאל הילדסייהמר	הונגריה, גרמניה	19
199	שו"ת שאילת דוד	רבי דוד בן שמואל פרידמן	ליטא	19
200-203	שו"ת רב פעלים, חלק א'-ד'	רבי יוסף חיים בן אליהו אל-חכם	עירק	19
204-207	שו"ת בית שערים	רבי אברהם בלום	הונגריה	19
208	שו"ת תורה לשמה	רבי יוסף חיים בן אליהו אל-חכם	עירק	19
208-214	שו"ת מהרש"ם, חלק א'-ז'	רבי שלום מרדכי שבדרון	גליציה	19-20
215-218	שו"ת אבני נזר	רבי אברהם בורנשטיין	גליציה	19-20
219	שו"ת מלמד להועיל	רבי דוד צבי הופמן	גרמניה	19-20
220	שו"ת שפת אמת	רבי יהודה אריה ליב אלטר	פולין	19-20
221	שו"ת אוהב משפט	רבי פראגיי אלוש	תוניסיה	19-20
222	שו"ת בית רידב"ז	רבי יעקב דוד ווילובסקי	ישראל	19-20
223	שו"ת אשר לשלמה	רבי שלמה בן משה אבן דנאן	מרוקו	19-20
224-225	שו"ת אבני האפוד, נושא האפוד	רבי דוד פיפאנו	בולגריה	19-20

פוסקי זמננו

226-228	שו"ת אחיעזר, חלק א'-ג'	רבי חיים עוזר גרודזינסקי	ליטא	20
229-232	שו"ת אפרקסתא דעניא	רבי דוד שפערבער	טרנסילבניה, ישראל	20
233	שו"ת עמק הלכה	רבי יהושע בוימפל	צ'כיה, ארה"ב	20
234-236	שו"ת יד חנוך שו"ת מפענח נעלמים	רבי חנוך העניך	סאסוב, קערעצקא	20
237	שו"ת גבורות יצחק	רבי יצחק רוזנברג	הונגריה	20
238	שו"ת לב דוד	רבי דוד פלדמאן	לייפציג, מנצ'סטר	20
239-242	שו"ת משפט כהן, דעת כהן, עזרת כהן, אורח משפט	רבי אברהם יצחק הכהן קוק	ישראל	20
243	שו"ת ישמח לבב	רבי ישועה שמעון חיים עובדיה	מרוקו	20
244-247	שו"ת חלקת יעקב, או"ח, יו"ד, אה"ע, חוי"מ	רבי מרדכי יעקב ברייש	שוויץ	20
248	שו"ת דברי יוסף	רבי יוסף קאנוויץ	ליטא, ארה"ב	20
249-251	שו"ת הר צבי, או"ח-א', או"ח-ב', יו"ד	רבי צבי פסח פרנק	ישראל	20
252-256	שו"ת שואל ונשאל, חלק א'-ה'	רבי כלפון משה הכהן	תוניס	20
257-259	שו"ת ישכיל עבדי, חלק א' – ג'	רבי עובדיה הדאיה	ישראל	20
260	שו"ת קול מבשר	רבי משולם ראטה	רומניה, ישראל	20
261-264	שו"ת משפטי עוזיאל, חלק א' – ד'	רבי בן ציון מאיר חי עוזיאל	ישראל	20
265	שו"ת פסקי עוזיאל בשאלות הזמן	רבי בן ציון מאיר חי עוזיאל	ישראל	20
266-269	שו"ת שמחת כהן או"ח, יו"ד, אה"ע, חוי"מ	רבי חיים חי חויתה הכהן	תוניסיה	20
270-271	שו"ת שרידי אש, חלק א'-ב'	רבי יחיאל יעקב וינברג	גרמניה, שוויץ	20
272-274	שו"ת היכל יצחק, אה"ע – א', אה"ע – ב', אוי"ח	רבי יצחק אייזיק הלוי הרצוג	אירלנד, ישראל	20
275	שו"ת זכרון משה	רבי משה יהודה יעקובוביץ	גרמניה, ארה"ב	20
276	שו"ת דברי חכמים	רבי שלום יצחק הלוי	תימן, ישראל	20
277-278	שו"ת חדוות יעקב	רבי יעקב עדס	ירושלים	20
279-282	שו"ת בצל החכמה, חלק א' – ד'	רבי בצלאל שטרן	סלובקיה, אוסטריה	20
283-290	שו"ת אגרות משה, חלק א'-ח'	רבי משה פיינשטיין	ליטא, ארה"ב	20

20	אנגליה, ישראל	רבי יצחק יעקב וייס	שו"ת מנחת יצחק, חלק א'-י'	291-300
20	הונגריה	רבי דוד שלמה פרענקל	שו"ת באר דוד	301

20	הונגריה, ארה"ב	רבי יוסף גרינוואלד	שו"ת ויען יוסף	302-305
20	ישראל	רבי שלמה זלמן אוירבך	שו"ת מנחת שלמה, חלק א', ב"ג'	306-307
20	ישראל	רבי יקותיאל יהודה חלברשטאם	שו"ת דברי יציב חלק א' - ו'	308-313
20	ישראל	רבי אליעזר יהודה ולדינברג	שו"ת ציץ אליעזר, חלק א'-כ"א	314-334
20	ישראל	רבי שמואל הלוי ואזנר	שו"ת שבט הלוי, חלקים: א'-ג', ח-י'	335-340
20	מצרים, ישראל	רבי עובדיה יוסף	שו"ת יביע אומר, חלק א'-ח'	341-348
20	מצרים, ישראל	רבי עובדיה יוסף	שו"ת יחוה דעת, חלק א'-ו'	349-354
20	סלובקיה, ארה"ב	רבי מנשה קליין	שו"ת משנה הלכות חלקים: א'-ה', י"א-ט"ז	355-365
20	ישראל	רבי ישראל מאיר לאו	שו"ת יחל ישראל, חלק א'-ב'	366-367
20	ישראל	רבי פנחס זביחי	שו"ת עטרת פז, כרך א' חלק א'-ג'	368-370
20	ירושלים		אוסף פסקי דין של הרבנות הראשית לישראל, בית הדין הגדול לערעורים	371
20	ירושלים		פסקי דין רבניים, חלק א'-י"א	372-382
20	ירושלים		פסקי דין בית הדין הגדול לערעורים (משפטי שאול)	383
20	ירושלים		פסקי דין ירושלים, א'-ח'	384-391

פרק י"ב - דוגמאות והסברים לחיפוש

1. מבוא

בתקליטור שרכשת קיימים מספר מאגרים, מאגרים אלו הוכנסו מלה במלה, כפי שהם מופיעים בספרי המקור. זהו חומר הגלם לעיון ולשליפת מידע, בעזרת תוכנת האחזור. מעבר לחומר המקור, לא קיימת רשימת נושאים מוכנה מראש למאגרי המידע. לפיכך, כדי לאתר מידע בנושא מסוים במאגר נתון, יש לספק לתוכנת האחזור מלה, ביטוי, או רצף מלים, הקשורים לנושא הרצוי ומייצגים אותו.

כללית ניתן לחלק את החיפושים לשני סוגים:

חיפוש ציטטה מדויקת המופיעה במקור במקום בלתי ידוע.

דוגמאות: "ירושלים", "אבי ורבא", "נוח לו לאדם שלא נברא".
חיפוש זה הינו פשוט יחסית, ולביצועו נרשום את המלים הרצויות בדיוק.

חיפוש נושא אשר איננו מופיע בהכרח במלים מסוימות במאגר.

דוגמה: "האם מותר לערוך ניסויים רפואיים בבעלי חיים?" במקרה זה יש לחשוב היטב מראש, אלו מלים או מושגים הקשורים לנושא עשויים להופיע במאגר.

2. מרכיבי החיפוש

השאלתה לחיפוש במערכת עשויה להכיל מספר מרכיבים. כל מרכיב יכול לייצג:

מלה בודדת - כגון: ירושלים.

קבוצת מלים - כגון: לירושלים, מירושלים, וירושלים, שירושלים וכד'.

בין המרכיבים השונים מוגדרים יחסי מרחק, כלומר: המספר המרבי של מלים העשויות להופיע בין שני מרכיבים. דוגמאות למרחקים בין

המרכיבים יובאו בהמשך. תחילה נתמקד בהבהרת כלי העזר המאפשרים להגדיר קבוצות מלים, ולאחר מכן נדגים חיפושים בנושאים שונים.

הערה: הסימונים בדוגמאות שיופיעו להלן מתייחסות לסימוני השאלתה כפי שמיוצגים בחיפוש מתקדם.

2.1 קידומות וסיומות דקדוקיות

דוגמה: #בית#. המרכיב #בית#, מייצג את המלה 'בית' בצורתה הבודדת, או בתוספת קידומות ו/או סיומות דקדוקיות. קידומת דקדוקית הינה צירוף חוקי של אותיות השימוש, אך לא אותיות אית"ן המציינות את זמן הפועל. סיומת דקדוקית היא כינוי סמיכות, גוף או מספר. תוספות שאינן דקדוקיות, לא ייכללו, כגון 'ערבית', 'חבית' או ביתר.

האופרטור # שימושי במיוחד כאשר מעוניינים לאתר ביטוי או צירוף של כמה מלים, כגון: גן עדן. במקרה זה ננסח את השאלתה: #גן עדן - 'עדן' אינו זקוק לתוספת אותיות שימוש, אך 'גן' נדרשת תוספת כזו, כדי לקבל גם את הצירוף 'גן עדן', וכיוצא בזה.

2.2 קידומות וסיומות כלשהן

דוגמה: *בית*

המרכיב *בית* מייצג את המלה 'בית' ואת כל המלים המכילות את האותיות 'בית' ברצף, ולפני או אחרי רצף אותיות אלו יכולות להופיע אותיות נוספות כלשהן. כמוכן שבצורה זו תתקבלנה גם מלים שאין להן כל קשר למלה המקורית, כגון 'ערבית', 'חבית', 'ביתר'.

למרות זאת, לעיתים יש צורך להשתמש באופרטור זה, ולא להסתפק באופרטור #. דוגמה: ברצוננו לאתר מקורות בנושא: אפוטרופוס.

אנו יודעים, כי מלה זו מופיעה לעיתים באופני כתיב שונים, כגון: אפוטרופ', אפוטרופסין וכדו'. כדי לקבל גם צורות אלו נכתוב אפוטרופ*. אילו היינו כותבים אפוטרופ# לא היינו מקבלים את כל הצורות הרצויות כי 'וס' אינה סיומת דקדוקית בעברית.

2.3 ערך

דוגמה: \$בית

משמעות המרכיב \$**בית** היא: אוסף המלים, היכולות להשתייך מבחינה דקדוקית לערך המילוני '**בית**'. ("ערך מילוני" משמעותו - מלה המופיעה כערך עצמאי במילון). המלה '**בתיים**' תוכלל בקבוצת מלים זו, בעוד שבאופנים הקודמים היא לא נכללה, מאחר שרצף האותיות '**בית**' אינו נמצא בה. במבט ראשון, קבוצה זו הינה שימושית ביותר, כי אין תלות ברצף אותיות מדויק, אלא רק במובן ענייני של הערך. אך מאידך, כל מלה היכולה בדרך כלשהי להשתייך לערך - תוכלל בו, וכך עלולים לקבל מלים רבות שאינן שייכות לנושא. דוגמה קיצונית: הערך \$**תה** כולל את המלה 'שתיים', כי המלה '**שתיים**' יכולה להתפרש: "שהתה שלהם". לכן, יש להיזהר בשימוש בערכים, בפרט במאגרים הגדולים (מאגרי השו"ת), אלא אם כן מצרפים מרכיבים נוספים לשאילתה הגורמים לצמצום מספר התוצאות, כפי שנראה בדוגמאות להלן.

הערה: בדרך כלל יש לכתוב את הערכים בכתיב חסר, כדרך כתיבתם במילון. אם כתבת ערך בכתיב מלא, ולא התפתחו ממנו צורות כלל, חזור וכתוב את השאילתה, כאשר הערך נכתב בכתיב חסר.

2.4 שורש

דוגמה: %**שמר**

דוגמה זו באה להבהיר את ההבדל בין שורש (המסומן ב- %) לבין "ערך מילוני" (המסומן ב- \$). הפועל '**שמר**' ושם העצם 'שמירה' הינם ערכים שונים במילון, וכן הערכים '**משמרת**', '**אשמורת**' ועוד. אך כל הערכים הללו נגזרים מהשורש '**שמר**'. משמעות המרכיב %**שמר** היא: אוסף המלים, היכולות להשתייך מבחינה דקדוקית לכל אחד מהערכים הנגזרים מהשורש '**שמר**'. ברור, שהגדרה זו מקיפה עוד יותר מהגדרת ערך מילוני, ולפיכך תקפה כאן ביתר שאת האזהרה שנאמרה לגבי שימוש בערך.

3. דוגמאות לחיפושים

עתה נדגים חיפושים במספר נושאים, באמצעותם נצביע על שיקולים שונים בניסוח שאילתה.

ברצוננו לאתר את הצירוף: **גט ישן**. השאילתה תנוסח:

#**גט ישן**

צרפנו ל'**גט**' את הסימן # (קידומות דיקדוקיות), כדי לקבל גם **הגט**, ו**גט**, **דלגט** וכדו'. המלה '**ישן**' איננה זקוקה לתוספת אותיות שימוש.

ברצוננו לחפש את כל דברי רבן יוחנן בן זכאי בתלמוד.

נוכל לכתוב:

#רבן יוחנן בן זכאי

משיקולים דומים לדוגמה הקודמת, הוספנו אותיות שימוש למלה 'רבן'. אמנם, במקרה זה נוכל לבקש בצורה פשוטה יותר:

יוחנן בן זכאי

ואין צורך כלל לכתוב את המלה 'רבן', שכן יש להניח שכל מקום שמופיע 'יוחנן בן זכאי' הכוונה היא לרבן יוחנן בן זכאי.

אם ברצוננו לחפש את דברי 'רבן יוחנן בן זכאי' בספרות מאוחרת לתלמוד (כגון בשו"ת), בה נוטים להשתמש הרבה בראשי תיבות ובקיצורים, יש לחפש גם את ראשי התיבות 'ריב"ז'. לכן נבצע חיפוש נוסף:

#ריב"ז

הדגמנו כאן שני שיקולים בניסוח השאילתה:

יש להשתמש גם בראשי תיבות כמרכיבי החיפוש.

לעיתים מספיק (ואף מהיר יותר) לכלול בשאילתה רק חלק מהמלים שבביטוי המבוקש, ועדיין נקבל את התוצאות הרצויות.

ברצוננו לצמצם את הנושא שבדוגמה הקודמת ולחפש רק את תקנות ריב"ז בתלמוד. נכתוב:

יוחנן בן זכאי [5: 6]-%תקן

ב-WINDOWS עם תמיכה בעברית נראה על המסך:

יוחנן בן זכאי [5: 6]-%תקן

נשים לב לכמה נקודות בדוגמה זו :

הוסבר לעיל, הערכים 'תקנה' ו'תקן' הינם ערכים מילוניים שונים, אך שניהם נגזרים מן השורש 'תקן'. לכן השתמשנו בשורש %תקן ולא בערך \$תקן, כדי לקבל את המלים השייכות לערכים 'תקן' ו'תקנה' גם יחד.

בניגוד לאזהרה לעיל, שלא להרבות להשתמש בשורש, בחרנו כאן באפשרות זו, משתי סיבות: ראשית, מאגר התלמוד הוא קטן יחסית. ככל שהמאגר קטן יותר, האפשרות לקבלת חומר שאינו רלוונטי קטנה. ושנית, כיון שדרשנו בשאילתה, שהמלים "יוחנן בן זכאי" תופענה גם הן, ממילא תיפולנה במהלך החיפוש רוב המלים המתפתחות מהשורש 'תקן' שאינן רלוונטיות. ככלל, מספיק שאחד המרכיבים בשאילתה יהיה מצומצם יחסית במספר הופעותיו במאגר, כדי שמספר התוצאות לא יהיה גדול מדי.

הגדרנו שהשורש %תקן יופיע במרחק של עד 5 מלים אחרי 'זכאי', או עד 6 מלים לפני 'זכאי'. כך כללנו גם מקומות שבהם יופיע %תקן לפני 'יוחנן' (שכן 'יוחנן' הוא כבר 2 מלים לפני 'זכאי').

שים לב: יש להקליד את המרחקים בסדר הבא: סוגר מרובע ימני, סימן מינוס, מספר (בדוגמה שלנו 6, דהיינו עד שש מלים לפני), נקודתיים, מספר נוסף (בדוגמה שלנו 5, דהיינו עד חמש מלים אחרי) וסוגר מרובע שמאלי.

ברצוננו לחפש בספרות השו"ת התייחסויות למסכת כתובות דף י"א. נרשום:

#(כתובות/כתובי/כתובי) [2: 1] (י"א/יא)

ב-WINDOWS עם תמיכה בעברית נראה על המסך:

#(כתובות/כתובי/כתובי) [1: 2] (י"א/יא)

ופירושו: המלה "כתובות" או "כתובי" או "כתוב" בצירוף אותיות שימוש, ואחריה המלה "י"א או "יא", עם אפשרות של מלה אחת חוצצת ביניהן (כגון: כתובות יא, או: כתובות דף יא). לא הרשינו מרחק שלילי, כי בדרך כלל תופיע המלה "יא" לאחר המלה "כתובות" ולא לפני.

דוגמה דומה לקודמתה: ברצוננו לאתר אזכורי מסכת בבא קמא דף מ' בספרות השו"ת. לשם כך נזדקק לשני חיפושים שונים:

#בבא קמא [2: 1] (מ/מ')

וגם:

#ב"ק [2: 1] (מ/מ')

לא ניתן לאחד את שני הניסוחים לשאילתה אחת, כי אם נרשום:

#בבא (קמא/ב"ק) [2: 1] (מ/מ')

אזי פירוש השאילתה הוא: המלה 'בבא' (עם קידומות ואחריה המלה 'קמא', או המלה 'ב"ק' עם קידומות ואחריה המלה 'מ' או 'מ'). אך כאשר מופיעה המלה 'ב"ק', לא תופיע לפניה המלה 'בבא'! לכן יש הכרח לנסח שתי שאילתות נפרדות, כדלעיל. איחוד תוצאות החיפושים ייתן לנו את מבוקשנו.

בשתי הדוגמאות האחרונות ראינו, שחשוב להשתמש גם בקיצורים ובראשי תיבות מקובלים.

כדי לחפש את הנושא "צער בעלי חיים" בפוסקי זמננו, נכתוב:

#צער בעלי חיים

גם כאן, ישנן אפשרויות של ראשי תיבות: 'בע"ח', או גם 'צעב"ח'. אך נניח שלא חשבנו על אפשרויות אלו. כאשר נבצע את השאילתה כפי שרשמנו (ללא ראשי תיבות), נמצא בתוצאות החיפוש שלעיתים מופיע המונח בראשי תיבות. אמנם, בתוצאות שקבלנו נעשתה בטקסט פתיחה של ראשי התיבות (ולכן אתרנו מקומות אלו), אך יתכן שישנם מקורות נוספים, אשר לא איתרנו אותם, בהם מצויים ראשי התיבות ללא פתיחתם. לכן נחפש גם:

#צער [2: 1] (ב"ח/בע"ח)

וגם:

#(צעב"ח/צב"ח/צבע"ח/צעבע"ח)

ככלל, במקרים רבים ניתן לקבל רעיונות לניסוחים נוספים לאיתור הנושא המבוקש, מתוך עיון בתוצאות הראשוניות.

כדי לאתר את הנושא "תחיית המתים" בספרות השו"ת, כתוב:

#(תחיית/תחית) (המתים/המתי')

וגם:

#(תחה"מ/תח"ה)

השיקולים בדוגמה זו דומים לאלו שבדוגמה הקודמת.

ברצוננו למצוא בספרות השו"ת בפוסקי זמננו תשובות העוסקות במטריה בשבת וביום טוב (יו"ט). נכתוב:

9: \$מטריה # (שבת/יו"ט/י"ט)

הערה: הקשת 9: שקולה להקשת [9-:9] בין מרכיבים סמוכים שלא הוגדר ביניהם יחס מרחק.

עיון בחלון הצורות המתפתחות ומופיעה מורה, כי המרכיב \$מטריה מופיע, יחסית, מעט פעמים. לכן נחזור לחלון החיפוש וננסח מחדש את השאילתה:

\$מטריה

עדיף להשמיט את המרכיב השני, כי עיון בכל המקורות של \$מטריה לא יארך זמן רב. מאידך, אם נדרוש גם את המרכיב הנוסף, כפי שעשינו קודם, אנו עלולים להפסיד חומר (אם במקור כלשהו המרכיב השני אינו מופיע במרחק הנדרש), ובנוסף לכך, החיפוש עצמו יארך זמן רב יותר.

אם נבצע את החיפוש במאגר השו"ת מן המאות 17-19, נמצא שלעיתים מכונה המטריה בשמה הלועזי: 'פאראסאל'. לכן נחפש גם:

#(פאראסאל/פארסאל)

במקרה זה למדנו מתוך התוצאות הראשוניות, לא רק כי תתכן צורת כתיב שונה למלה (כמו ר"ת או קיצורים, כדוגמה הקודמת), אלא גם כינוי שונה לאותו מושג.

נחפש את הנושא "סעודת מלווה מלכה" בספרות השו"ת. הדרך הפשוטה לכך היא:

#(מלווה/מלווה) מלכה

אם נבצע את החיפוש במאגר פוסקי זמננו, נקבל מספר תוצאות. אך אם נעשה זאת במאגר המאות 17-19, לא נמצא תוצאות כלל! במקרה זה יועיל לנו ידע מוקדם בנושא, או עיון ראשוני בתוצאות שקבלנו בפוסקי זמננו. בתלמוד מופיעה סעודת מלווה מלכה בלשון זו: לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת (שבת קיט, ב). כמו כן, מכונה סעודה זו: סעודה רביעית (כהמשך לשלוש סעודות של שבת). לפיכך נחפש:

#מוצאי שבת [6-: 6] \$שלחן

וכן:

#סעודה (רביעית/ד')

או גם:

#מוצאי שבת [6-: 6] #סעודה

בדוגמה זו ראינו, שבחיפושים בספרות השו"ת, כדאי להתמקד תחילה בפוסקי זמננו, שלשונם קרובה ללשון המדוברת בימינו, והם מתבטאים במינוחים ומושגים המוכרים לנו. מתוצאות החיפוש בפוסקי זמננו ניתן לרוב לקבל הפניות לשו"ת"ים מתקופות קודמות, ואף למצוא מונחים או ביטויים העשויים לעזור באיתור של חומר נוסף הקשור לחיפוש הנדון.

הנושא המבוקש: חיוב נשים במשלוח מנות בפורים. נכתוב:

%שלח מנות [9-: 9] #(אשה/נשים)

החיפוש יהיה ארוך יחסית, כי מופעי השורש %שלח רבים מאוד. אך לא נקבל תוצאות רבות בלתי רלוונטיות, כי שאר מרכיבי השאילתה מגדירים במדויק את הנושא. ככלל:

אין חשיבות רבה לאורך הזמן שהמחשב עובד. עיקר המחשבה צריכה להיות מכוונת לכך, שתהיינה מעטות ככל האפשר תוצאות בלתי רלוונטיות, כי החסכון המשמעותי יותר הוא בזמן עבודת האדם.

המרכיב #נשים מכיל גם מלים רבות הקשורות ל'אנשים' (כי האות 'א' היא קידומת דקדוקית בארמית). לכן ניתן, בשלב הראשון של החיפוש (כאשר מוצגות המלים המתפתחות מהמרכיבים השונים, לפני ההצלבה ביניהם המתבצעת ע"י 'המשך חיפוש'), להוציא ע"י 'צביעה' את המלים שאינן קשורות לנשים. אמנם, במקרה זה אין צורך בכך, כי אין להניח שישנן תשובות העוסקות במשלוח מנות באנשים, וממילא לא נקבל חומר שאינו רלוונטי.

נחפש חומר בנושא בית המקדש, כך:

#בית המקדש

וגם:

#(בהמ"ק/ביהמ"ק/בה"מ/ביה"מ)

בצורה זו נקבל תוצאות בלתי רלוונטיות, כי 'בה"מ' מתפרש גם כ'בית המדרש', 'ברכת המזון', 'בעל המאור', 'בהפסד מרובה' ועוד. נדגים כאן פתרון חלקי לבעיה זו. מתוך עיון ראשוני בתוצאות המתקבלות ניתן לראות, כי פעמים רבות מופיע 'בה"מ' במובן של 'ברכת המזון', יחד עם הטיה של הפועל 'ברך' או של הפועל 'נפטר'. כדי לנפות תוצאות אלו, נוכל להשתמש באופציה "שלילת המרכיב", כך:

#בה"מ [5-: 5]-(%פטר/ברך)

משמעות השאילתה: איתור המקומות שבהם מופיע 'בה"מ', אך במרחק של 5 מלים לכל כיוון לא תופיע מלה השייכת לשורש 'פטר' או לשורש 'ברך'. ברור, כי בדרך זו אנו מסתכנים באיבוד חומר רלוונטי (כאשר במקרה ליד 'בה"מ' במובן של 'בית המקדש' מופיעה מלה השייכת לאחד מהערכים הללו), אך מאידך אנו חוסכים עבודה רבה בניפוי התוצאות.

את השאילתה הנ"ל ניתן לכתוב גם כך :

5 : #בה"מ - (%פטר/%ברך)

צורת כתיבה זו שקולה בדיוק לקודמתה.

אנו מעוניינים בתשובות העוסקות בשאלת קיום מצוות ביקור חולים ע"י הטלפון. נכתוב :

#(ביקור/בקור) חולים [8:-8] #טלפון

את החיפוש נבצע, כמובן, במאגר פוסקי זמננו, ולפיכך אין צורך לחשוב על צורות אחרות להגדרת הנושא - כל תשובה בת זמננו שתעסוק בנושא המבוקש, ודאי תזכיר את המונחים המופיעים בשאילתה, מכיון שהיא נכתבה בלשון בת ימינו. אך מה בדבר צורות כתיב שונות למלה 'טלפון', כגון 'טעלעפאן' וכדו'? - יש להניח כמעט בוודאות, שבכל תשובה המשתמשת בצורת כתיב כזאת, הוסיף מתקין הספר מטעם פרוייקט השו"ת בין קוים נטויים את המלה /טלפון/ בצורתה הרגילה, לפחות ליד אחד המופעים של המלה 'טעלעפאן' באותה תשובה. ע"י תוספת זו תאוותר התשובה באמצעות ההגדרה #טלפון, ללא צורך להתחשב בצורות כתיב אחרות.

הנושא : סיכון חיים להצלת הזולת. נרשום :

5 : \$(הציל/הצלה) %סכן

במקרה זה, נקבל חומר רב שאינו רלוונטי, כי המלים 'הצלה' ו'סכנה' מתקשרות כמובן בנושאים רבים. אך קשה למצוא דרכים לנפות את התוצאות, ואין אפשרות אחרת פרט לסריקה של כל המקורות.

ברצוננו לאתר מקורות לנושא שליחות לדבר עבירה. מונח זה

הוא כה נפוץ, שמרובות בו אפשרויות הקיצורים וראשי התיבות.

לכן נצטרך לכתוב :

#(שליח/שליחות/י"ש/א"ש) [5:-5] לדבר (עבירה/עברה/עביר"/עבר')

וגם :

5 : # (שליח/שליחות/י"ש/א"ש) לדי"ע

וכן :

* (שלד"ע/שלי"ע)

בצורה האחרונה, ע"י הכוכבית קבלנו גם את 'ישלד"ע', ואילו ע"י הסימן # לא היינו מקבלים זאת (כי האות 'י' איננה מוגדרת כקידומת דקדוקית).

נחפש את הנושא הלנת שכר, על-פי לשון הפסוק, בצורה הבאה :

(בל/לא) תלין

וגם :

7 : \$ (הלנה/הלין) # (שכר/שכיר/פועל)

בצורה השניה נקבל חומר לא רלוונטי, כי המלה 'תלין' בצורתה השוונת משתייכת לערך \$הלין. משום כך, כדאי לנפות את כל ההטיות של 'תלין' כבר בשלב הראשון של החיפוש, שבו מוקרנות הצורות של כל מרכיב לחוד, לפני ההצלבה ביניהם. ועוד : אף אם לא עשינו זאת בשלב הראשון, וכבר קבלנו את תוצאות החיפוש, ורק אז גילינו את הסיבה לריבוי החומר שאינו רלוונטי, כדאי לחזור למסך החיפוש, לקבל שוב את רשימת הצורות (שלב זה יהיה מיידי, כי הצורות שמורות בזכרון המחשב מהפעם הראשונה), לנפות את הצורות המיותרות, ולהמשיך בחיפוש. הזמן שנקדיש לביצוע החיפוש מחדש קטן מאוד בהשוואה לזמן שלוקח ניפוי ידני של החומר.

מטרתנו למצוא מקורות, העוסקים בגר"א ובגרש"ק יחד.

במקרה זה, יהיה קשה להגדיר טווח מלים מדויק בין מרכיבי השאלתה. לכן נשתמש בהגדרות הבאות :

משפט : #גר"א #גרש"ק

משמעות השאילתה: שני המרכיבים צריכים להמצא באותו משפט.

או נרשום :

פסקה : #גר"א #גרש"ק

או אפילו :

מסמך : #גר"א #גרש"ק

כאשר כאן המשמעות היא: שני המרכיבים צריכים להמצא באותה פסקה, או באותו מסמך. הגדרת היחידות 'פסקה' ו'מסמך' משתנה בהתאם למאגרים השונים.

ברצוננו למצוא ציטוטים של החת"ם סופר במאגר השו"ת מהמאות 17-19, אם נחפש כך :

משה סופר

נקבל גם את כל חתימותיו בתשובותיו, ובזה איננו מעוניינים. לכן נשתמש ב'הגבלה לספרים', ונוריד את החת"ם סופר מהחיפוש (ע"י 'צביעת' כל שאר המחברים). ה'הגבלה לספרים' שימושית כמובן גם במקרה הפוך, כאשר אנו מעוניינים בקבלת חומר רק מפוסקים מסויימים.

סיכום - עקרונות

תוכנת החיפוש היא קונקורדנציה משוכללת.

אי קיומה של רשימת נושאים מוגדרת מראש, מחייב ניסוח הנושא בעזרת מלים מייצגות של הביטוי.

בניסוח השאילתה יש לקחת בחשבון, כי יתכן שהביטוי הרצוי מופיע כראשי תיבות או כקיצור.

יש להתבונן בחלון הצורות המתפתחות ומופיעהן, המתקבל מביצוע השלב הראשון של החיפוש. מרכיב המופיע מספר מועט של פעמים, כדאי לחפש אותו בלבד.

בניסוח השאילתה יש לציין מלים בעלות משקל משמעותי לנושא החיפוש, ולא למשל, מלות קישור.

יש להעזר בתוצאות חיפוש לקבלת מלים נוספות, שניתן להשתמש בהן לאיתור מקורות נוספים בנושא הנדון.

בספרות השו"ת, כדאי להתחיל בחיפוש בפוסקי זמננו, שלשונם קרובה לעברית המדוברת כיום. מתוך קטעי התשובות ניתן לקבל הפניות לתשובות מתקופות קודמות, וכן רעיונות למלים נוספות לאיתור הנושא.

נספח א

הסכם הרשאה לשימוש בתקליטור

1. הרשיון

1.1 אוניברסיטת בר-אילן אשר הינה בעלת זכויות יוצרים ושאר זכויות קנייניות בחבילת התוכנה (להלן: "התוכנה") ובתקליטור נתנה רישיון הניתן לחזרה בכל עת ל"בר-אילן - חברה למחקר ופיתוח בע"מ" (להלן: "החברה") לייצר, לשווק ולהפיץ את "התקליטור".

1.2 החברה מעניקה בזאת למשתמש זכות שימוש אישית, לא בלעדית ללא הגבלה בזמן ושאינה ניתנת להעברה, לשימוש במערכת בתנאים המפורטים להלן. המערכת כוללת תקליטור, תוכנה, מאגרי המידע שבתקליטור, והתיעוד הנלווה (להלן: "המערכת").

2. תנאי הרשיון

2.1 המשתמש לא יעביר לאחר את זכותו לשימוש במערכת על-פי הסכם זה, כולה או חלקה ו/או אינפורמציה הקשורה במערכת, בתמורה או שלא בתמורה, כן מתחייב המשתמש שלא לגרום במחדל להעברה ו/או הפצה כאמור. איסור זה אינו חל על השאלה לתקופה קצרה של המערכת שלא למטרה מסחרית.

2.2 המשתמש מתחייב בזה כי לא יעשה כל שימוש ו/או שינוי במערכת או בחלקים ממנה שהינו: תרגום, העתקה, שיכפול, עיבוד, התאמות בתוכנה ו/או שילובה בתוכנה אחרת ו/או כל שימוש אחר שאינו נקוב בסעיף 2.3.

2.3 המשתמש מתחייב בזאת כי יעשה שימוש במערכת אך ורק לצורך לימוד עצמי, עיון, מחקר והוראה ולא לכל צורך ו/או שימוש מסחרי כלשהו, ו/או לצרכים אחרים.

2.4 המשתמש מתחייב בזאת שלא לעשות כל שימוש במערכת שהינו הדפסה והפקת טכסטים באופן מסיבי ו/או הוצאה לאור של טכסטים ו/או תרגומים.

- 2.5 בכל מקרה של ספק קל כלשהו באשר לאופי השימוש במערכת, מתחייב המשתמש לקבל אישורו של נציג החברה, מראש ובכתב באשר לאופי השימוש.
- 2.6 המשתמש מתחייב לפרסם בכל פירסום, ספר, חוברת, מאמר, הרצאה וכו' את העובדה כי לצורך הכנתם עשה שימוש בתוכנת "תקליטור פרויקט השו"ת" של החברה.
- 2.7 המערכת מיועדת לשימוש ביחידת מחשב אחת בלבד ואינה מיועדת לשימוש בתקשורת בין ו/או באמצעות מחשבים, אלא אם המשתמש קנה רישיון מיוחד לכך.
- 2.8 המשתמש ינהג בטכסטים המתקבלים מן המערכת בקדושה כראוי לכתבי קודש.

3. אחריות

- 3.1 המשתמש מצהיר כי בחן את המערכת וכי הינה מתאימה לצרכיו ויישומיו. המשתמש מקבל על עצמו את האחריות לבחירת המערכת, להשגת התוצאות להן התכוון המשתמש, להתקנת המערכת במחשב, לשימוש בה ולתוצאות השימוש בה.
- 3.2 החברה אינה אחראית להוצאות השימוש במערכת ולתוצאות השימוש בה, לרבות הפסד הכנסה או הפסד רווח או עיכוב בפעילות המשתמש, והמשתמש מסכים בזאת כי לא תהא לו כל תביעה בנדון.
- 3.3 המשתמש מסכים בזאת כי אחריות החברה לתשלום פיצויים למשתמש מכל סיבה שהיא, לא תעלה בכל מקרה על סכום התמורה ששילם המשתמש בפועל עבור המערכת.
- 3.4 אחריותה של החברה כפופה לתנאי כתב האחריות.

4. פיצויים

- 4.1 במידה ויופרו תנאי הרישיון דלעיל, תהא החברה זכאית להפסיק באופן חד-צדדי את הרשאתה לשימוש במערכת, לתבוע מן המשתמש להחזיר את המערכת וכן לתבוע ולקבל מהמשתמש פיצוי על כל נזק ממשי שנגרם לה בגין הפרת הסכם זה על-ידי המשתמש.

4.2 על הוראות הסכם זה יחולו הוראות חוק החוזים תרופות (תשל"א).1971- וכן יחולו הוראות חוק בתי-המשפט (נוסח משולב) התשמ"ד1984-.

4.3 הסכם זה הינו ההסכם המושלם והיחיד שבין הצדדים ואין מלבד התנאים, ההצהרות והזכויות הכלולות בחוזה זה כל תנאי ו/או מצג נוסף הן בע"פ והן בכתב או בדרך אחרת שהחברה והמשתמש התכוונו לחייב בו את עצמם בקשר להתקשרות זו.

נספח ב'

רשימת הספרים שנוספו מתקליטור מס' 12:

ספרי שו"ת (22 כרכים)

- רשב"ש • שארית יוסף • דברי חיים (3 כרכים) • באר דוד • חידושי הרי"מ (שו"ת) • בית שערים (4 כרכים) • עמק הלכה (א) • רביד הזהב • ויען יוסף (4 כרכים) • משנה הלכות (א-ה)

מפרשי הש"ס

- ראשונים: ר"י מיגאש • ראב"ן
- אחרונים: חידושי ר' עקיבא איגר (נשים) • ערוך לנר • נחלת דוד • חזון איש (זרעים, מועד – לחיפוש בלבד) • חתם סופר (חולין)

מפרשי הרמב"ם

- הגהות ותשובות מיימוניות • משנה למלך • רדב"ז • מגדל עוז

מפרשי שולחן ערוך:

- ט"ז (או"ח)

חיבורים סביב שולחן ערוך:

- לבוש (אה"ע, חו"מ) • שולחן ערוך הרב (או"ח) • ערוך השולחן (או"ח)

הלכה ומנהג

- התרומה • אור זרוע (שבועות) • איסור והיתר לרש"י • ליקוטי הפרדס לרש"י • מנהגים ישנים מדורא • כללי המצוות (ר"י גייקטיליא)

מחשבה ומוסר

- דרשות הר"ן • מנורת המאור (אלנקווה) • תורת המנחה • ספר המשלים (ר"י גייקטיליא)

מפרשי תנ"ך

- תרגום יונתן לתורה (עם תרגום לעברית) • ריקאנטי • רד"ק השלם לתהלים

האייקונים שבסרגל הכלים

	חיפוש		הרחבת קשרים
	עיון		תוצאה קודמת
	העתק		תוצאה הבאה
	קשרים		מאגרים פעילים
	איתור		חזור
	קטע קודם		הדפס הכל
	קטע הבא		שמור הכל
	טקסט מלא		עזרה
	מקלדת וירטואלית		

אינדקס

32.....חיפוש מתקדם,המאפיינים..	א	43.....איחוד תוצאות
34.....חיפוש מתקדם,חיפוש שמור		48.....איתור
34.....חיפוש מתקדם,משפחה.....	ב	
חיפוש מתקדם,שאלות		
35.....קודמות	ג	13.....ביוגרפיה
22.....חיפוש קל	ג	
ט		17.....גופן
54.....טיפול בחלונות וניהולם		12.....גימטריה
54.....ניהול חלונות	ד	
39.....טיפול בתוצאות החיפוש		72.....דוגמאות והסברים לחיפוש
44.....הרחבת מקור	ה	
40.....ניפוי צורות		12.....הדף היומי
כ		46 ,41 ,18.....הדפסה
52.....כתבי עת		58.....הודעות שגיאה
26.....כתיב מלא / חסר	ו	4.....הוראות הפעלה
ז		2.....הוראות התקנה
ללא איפיון		41.....הכפלת חלון
מ		47 ,42 ,18.....העתקה
13.....מאגרים פעילים		2.....הציוד הנדרש
1.....מבוא		9.....התפריט הראשי
11.....מילון ראשי תיבות	ח	10.....חוצצים
32.....מילים חלופיות		10.....חוצצים
4.....מערכת החלונות		19.....חיפוש
51.....מפתחות		בחירת המאגרים המשתתפים19
14.....מקלדת עברית		19.....הגדרת החיפוש
13.....מראי מקומות		23.....חיפוש טבלאי
30 ,25.....מרחק בין מילים		25.....חיפוש טבלאי,המאפיינים
34.....משפחה	נ	חיפוש טבלאי,כתיבת
נ		24.....השאלתה
51.....נושאים בשות		28.....חיפוש לפי ניקוד
35.....ניהול הצורות		30.....חיפוש מתקדם
40.....ניפוי צורות		
43.....ניפוי תוצאות		

26..... קידומות
 26..... קידומות דקדוקיות
 56..... קישוריות
 56..... קשרים

ז

12..... ראשי/ סופי תיבות
 86..... רשיון
 61..... רשימת המאגרים
 רשימת המאגרים שנוספו
 89..... מתקליטור מס' 12

ש

35..... שאילתות קודמות
 74, 27..... שורש
 10..... שורת מצב
 14..... שינוי שפת ממשק
 27..... שלילת המרכיב
 42..... שמור חיפוש
 12..... שמות אנשים
 74, 47, 41, 18..... שמירה

ת

44..... תוצאות לפי מאגרים
 9..... תפריט ראשי

ס

42..... סגור חלון
 26..... סיומות
 26..... סיומות דקדוקיות
 9..... סרגל כלים

ע

18..... עזרה
 45..... עיון
 16..... עיצוב כותרות
 33..... עם / בלי גרשיים
 3..... עצות מועילות
 74, 27..... ערך

פ

12..... פסוקים לפי שמות

צ

18..... צבעים
 2..... ציוד והתקנה

ק

21..... קבוצות מאגרים
 21..... קטלוג